

Ибн Кесир

قصص القرآن

РАЗКАЗИТЕ НА КОРАНА

2011

Съдържание

Предговор

Биография на Ибн Кесир

Разказът за братята Кабил и Хабил

Разказът за ангелите Харут и Марут

Разказът за жителите на селището

Разказът за кравата на синовете на Исраил

Разказът за Муса и ел-Хидр

Разказът за Карун

Разказът за царица Билкис

Разказът за народа на Себе

Разказът за Узейр

Разказът за Зу-л-Карнейн

Разказът за племената Йеджудж и Меджудж

Разказът за хората от пещерата

Разказът за вярващия и неверника

Разказът за стопаните на градината

Разказът за престъпниците в Съботата

Разказът за мъдреца Люкман

Разказът за хората, изкопали ямата

Разказът за вероотстъпника Берсиса

Разказът за владетелите на слона

Предговор

Хвала на Аллах, Господаря на световите! Не можем да намерим думи, за да Го възхвалим, както подобава Нему. Търсим убежище при Аллах от злото на душите ни и от злото на делата ни. Който Аллах напъти, никой не ще го заблуди, и който Той остави в заблуда, никой не ще го напъти. Свидетелстваме, че няма друг бог освен Аллах, Единствения, Който няма съдружник, и свидетелстваме, че Мухаммед е Негов раб и пратеник. И нека мир и благослов да бъдат за последния Пратеник Мухаммед, за семейството му, за сподвижниците му и за всички, които го следват до Съдния ден!

Свещеният Коран ще продължи да бъде единственото вечно чудо. Той е Словото на Аллах, низпослано на Неговия избран Пророк Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), който е дал всичко от себе си, за да го предаде и разясни на целия свят. В Свещения Коран се споменават много разкази, случили се в различни времена от историята. Те са пълни със събития, които очите и умът не могат да подминат и да не забележат тяхното предупреждение и техния съвет. Аллах Теаля е казал: **„В разказите за тях има поука за разумните хора.“** (Юсуф, 12:111) И е казал: **„Така ти съобщаваме [о, Мухаммед] от вестите за онова, което бе преди. И вече ти дадохме Напомняне от Нас.“** (Та-ха, 20:99)

Като се има предвид значението на тези разкази, не малко ислямски учени са положили усилия да ги съберат и да ги коментират. Ибн Кесир (Аллах да се смили над него) е пионер в това отношение. Неговата многотомна книга „Ел-бидайе вен-нихайе“ (Началото и краят) включва историите за пророците на Аллах и за народите по света от началото на съществуването. Ибн Кесир е успял да открие връзката между детайлите, споменати в Корана, и тези, споменати в пророческите хадиси, които разясняват случилите се събития. Опитал е по най-добрия начин да представи героите на тези истории и произхода им. Така той е успял да пресъздаде едно живо описание на разказите на Корана.

Настоящата книга съдържа разказите, споменати в Корана, които са взети от книгата „Ел-бидайе вен-нихайе“. Трябва да се отбележи, че оригиналната книга на Ибн Кесир е пълна с детайли, които не са споменати в този превод. Повечето от измислените хадиси (мевдуат), не са преведени. Също така бяха направени много промени във формата на представяне на текста, за да стане той по-ясен и по-лесен за разбиране от читателите.

Моля се Аллах да приеме нашите усилия като искрени дела, извършени единствено заради Него, защото само Неговата награда има истинско значение!

Биография на Ибн Кесир

Имадуддин Ебу ел-Фида Исмаил ибн Умер ибн Кесир ел-Кураши ел-Бусри ед-Димешки еш-Шафии е роден през 700г. по хиджра или малко след това в Бусра, Сирия. След смъртта на баща си, седемгодишен Ибн Кесир заминава за Дамаск, придружаван от поголемия си брат. Той дължал много от знанията си на Ибн Теймийе, Ибн Ашгина, Ибн Асакир и други, Аллах да е доволен от всички тях!

Ибн Кесир е известен и уважаван заради високата си степен на знание, което постигнал. Учените единодушно признават неговата компетентност особено в областта на тълкуването на Свещения Коран, в областта на хадисите и историята. Ибн Хабиб го описва като „Водача на всички тълкуватели“. Той е натрупал и класифицирал цялото знание, което чул. Хората се възхищавали на неговите фетви и се възползвали от неговото знание. Неговите фетви станали много популярни в цялата страна. Бил прочут със своята прецизност и бил обявен за светило на историята, хадисите и тълкуването. Ибн Хиджджи, един от неговите ученици, казва: „От всички наши съвременници той бе най-добрият в запаметяването на достоверни хадиси и най-знаещият по отношение на оценяването степента на надеждност и честност на разказвачите на хадиси, както и на оценяването на достоверността на хадисите. Неговите другари и наставници признават всяка дума по-горе. Аз често го посещавах и всеки път, когато съм бил в неговата компания, съм се възползвал от него.“

Ибн Кесир загубва зрението си малко преди своята смърт през 774г. по хиджра. Погребан е в Гробището на суфиите до своя учител Ибн Теймийе в Дамаск. Сред най-известните му произведения е шедьовърът по история „Ел-бидаие вен-нихайе“ (Началото и краят). Също така той има и тълкувание на Корана, както и тълкувание на част от „Сахих ел-Бухари“. Като цяло, възхитителното знание и компетентност на Ибн Кесир най-добре се проявяват в неговите най-известни шедьоври – „Тефсир ел-Куран ел-азим“ и „Ел-бидаие вен-нихайе“.

Разказът за братята Кабил и Хабил

Аллах Теаля е казал: „И им прочети вестта за двамата синове [Кабил и Хабил] на Адем правдиво, как принесоха жертва и на единия бе приета, ала на другия не бе приета. Той рече: “Ще те убия!” [А първият] рече: “Аллах приема само от богобоязливите. Протегнеш ли към мен ръка, да ме убиеш, аз не ще протегна своята ръка към теб, да те убия. Боя се от Аллах, Господаря на световите. Искам да се обременя с греха против мен и със своя грях, и ще бъдеш сред обитателите на Огъня. Такова е възмездието за угнетителите.” И го подтикна душата му да убие своя брат, и го уби, и стана един от губещите. И Аллах проводи гарван, който ровеше земята, за да му покаже как да скрие трупа на брат си. Рече: “О, горко ми, няма не мога да съм като този гарван, та да скрия трупа на брат си?” И стана един от съжаляващите.” (ел-Маиде, 5: 27-31)

За този разказ е достатъчно казаното в сура ел-Маиде и в тълкуванието ѝ. Ще споменем накратко и онова, което са казали имамите на предците ни по тази тема.

Ес-Сади предава от Ебу Малик и Ебу Салих, от Ибн Аббас и Мурра, от Ибн Месуд и други сподвижници, че Адем (алеихисселям) женел мъжкото от едно раждане за женското от друго раждане. Следователно Хабил трябвало да се ожени за близначката на Кабил, която била по-добра и по-красива от всяка друга. Но Кабил искал да я задържи за себе си. Тогава Адем (алеихисселям) наредил на двамата си синове да принесат жертва на Аллах Теаля. Междувременно Адем (алеихисселям) тръгнал към Мека, за да извърши хадж. Но преди да тръгне, Адем се опитал да възложи делата на децата си на небето, на земята и най-накрая на планините, но всички отказали да поемат тази отговорност. Кабил приел отговорността и след като Адем (алеихисселям) заминал, те [Кабил и Хабил] принесли своите жертви на Аллах. Хабил принесъл в жертва угоена женска овца, а Кабил жертвал вързоп изгнили растения. След това от небето слязъл огън и погълнал жертвата на Хабил, а оставил непокътната тази на Кабил.

Тогава Кабил се вбесил и от ярост казал на брат си: „Ще те убия, така че да не се ожениш за сестра ми!“ Хабил казал: „**Аллах приема само от богобоязливите.**“

Абдуллах ибн Амр (радийеллаху анхума) е казал: „Кълна се в Аллах! Убитият [Хабил] е бил по-силен [от убиеца Кабил], но той отказал да протегне ръка срещу брат си и да го убие, заради своята богобоязливост.“

Ебу Джафер ел-Бакир споменава, че Адем (алеихисселям) е присъствал, когато те принасяли своите жертви. След като жертвата на Хабил била приета, Кабил казал на Адем: „Тя беше приета само защото ти се помоли за него.“ И той тайно възнамерявал нещо срещу брат си. Един ден Хабил закъснявал и Адем (алеихисселям) изпратил Кабил да го потърси. Дватамата братя се срещнали и Кабил казал: „Твоята жертва беше приета, а моята – не.“ Хабил казал: „**Аллах приема само от богобоязливите.**“ Кабил се ядосал, ударил брат си с железен прът и Хабил паднал мъртъв.

Според други учени Кабил е убил Хабил, хвърляйки камък върху главата му, докато той е спял. Според трето мнение Кабил душил Хабил яростно и го хапал до смърт, както зверовете правят. И Аллах знае най-добре!

Думите на Хабил, когато Кабил се заканил да го убие: „**Протегнеш ли към мен ръка, да ме убиеш, аз не ще протегна своята ръка към теб, да те убия. Боя се от Аллах, Господаря на световите.**“ показват неговия добър характер, страха му от Аллах Теаля, благочестивостта му и че той не искал да навреди на брат си, противно на омразното дело, планирано от брат му Кабил.

Затова в „Сахихайн“ се предава, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Когато двама мюсюлмани се изправят един срещу друг и единият от тях нападне другия с оръжие, и двамата ще отидат в Огъня.“ Казали: „О, Пратенико на Аллах, това е за убиеца, но защо и за убития?“ Казал: „Защото той също е възнамерявал да убие своя другар.“

Аллах Теаля е казал: „Искам да се обрмениш с греха против мен и със своя грях, и ще бъдеш сред обитателите на Огъня. Такова е възмездието за угнетителите.“, т.е. нямам намерение да се боря срещу теб, въпреки че аз съм далеч по-силен и по-як от теб, но ти ще „се обрмениш с греха против мен и със своя грях“, т.е. ще носиш греха на убийството ми заедно с предишните си грехове.

Що се отнася до хадиса, предаден от някои, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Убиецът ще носи всички грехове на убития.“, то неговата степен на достоверност е неясна и не може да бъде открит в нито един сборник с хадиси нито като достоверен, нито като добър, нито като слаб хадис.

Имам Ахмед, Ебу Давуд и ет-Тирмизи предават от Сад ибн Ебу Веккас, че Усман ибн Аффан е казал за раздора: „Свидетелствам, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Скоро ще има период на раздор, в който седящият ще е по-добър от стоящия, стоящият ще е по-добър от вървящия, а вървящият ще е по-добър от тичащия.“ Някой попита: „Какво ако някой влезе в дома ми и протегне ръка да ме убие?“ Каза: „Бъди като сина на Адем [Хабил].“ В друг вариант, предаден от Ибн Мердвийе, от Хузейфе ибн ел-Яман, се казва: „Бъди като по-добрия от двамата синове на Адем.“

Имам Ахмед предава в своя сборник „Муснед“ от Ибн Муавийе и Веки, от ел-Амеш, от Абдуллах ибн Мурра, от Мешрук, че Абдуллах ибн Месуд (радийеллаху анх) е казал: „Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Никой не бива убит несправедливо, без част от отговорността за престъплението да не тегне над първия син на Адем, който пръв е убил на земята.“

Има една пещера, наречена „Пещерата на кръвта“, в планина, разположена на север от Дамаск, за която се твърди, че е мястото, на което Кабил е убил брат си Хабил. Хората, живеещи там, разбрали това от хората на Писанието [християните и евреите], но само Аллах знае истинността на това. Хафиз Ибн Асакир споменава в биографията на Ахмед ибн Кесир: „Той е бил от праведните и веднъж видял в съня си Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем),

Ебу Бекр, Умер и Хабил. Хабил се закле, че неговата кръв е била пролята в тази пещера. Той помолил Аллах Теаля да приеме дуата, отправена на това място и Аллах приел неговата дуа. Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е вярвал в това и е казал: „Аз, Ебу Бекр и Умер посещавахме това място всеки четвъртък.“ Въпреки това, трябва да се отбележи, че това предание е само едно видение. Дори ако то е вярно, никакво религиозно правило не може да се основава на подобно нещо. И Аллах знае най-добре!

Аллах Теаля е казал: **„И Аллах проводи гарван, който ровеше земята, за да му покаже как да скрие трупа на брат си. Рече: “О, горко ми, нима не мога да съм като този гарван, та да скрия трупа на брат си?” И стана един от съжаляващите.“** Някои тълкуватели са казали, че след като Кабил убил своя брат, той го носил на гърба си една година [без да знае какво да прави с трупа]. Други са казали, че той го носил на гърба си сто години, докато Аллах Теаля не изпратил два гарвана, които се борили един срещу друг. Единият убил другия, при което убиецът започнал да рови земята, за да скрие трупа на мъртвия гарван. Виждайки това, Кабил казал: **“О, горко ми, нима не мога да съм като този гарван, та да скрия трупа на брат си?”** След това той погребал тялото на мъртвия си брат и го покрил с пръст.”

Историците са казали, че Адем скърбял много за мъртвия си син Хабил. Муджахид е казал: „Много скоро Кабил бил наказан. В деня, в който той убил брат си, ходилата му били свързани с бедрените му кости, а лицето му било насочено принудително към слънцето. То се обръщало натам, накъдето се движело слънцето, като наказание и изкупление за греха, несправедливостта и завистта към собствения му брат.“ Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Няма грях, заслужаващ наказание от Аллах Теаля в този свят, заедно със заслуженото от неговия извършител в отвъдния свят, така както несправедливостта и прекъсването на родствените връзки.“

Имам Ебу Джафер ибн Джерир предава в своята книга „Тарих“ от някои хора, които са казали: „Хавва родила на Адем четиридесет деца чрез двадесет раждания.“ Ибн Исхак е на същото мнение и той е споменал имената им в детайли. Въпреки това, нищо не е сигурно за

техните имена и брой. Само Аллах Теаля знае най-добре! Други са казали, че е имало сто и двадесет раждания, като във всяко от тях са се раждали по едно момче и едно момиче. В първата двойка близнаци били Кабил и сестра му Калима, а в последната – Абдул Мугис и сестра му Уммул Мугис. След това броят на хората се увеличил и те се разпространили по земята.

Аллах Теаля е казал: **„О, хора, бойте се от своя Господар, Който ви сътвори от един човек [Адем] и сътвори от него съпругата му [Хавва], и от двамата намножи мъже и жени. И бойте се от Аллах, с Чието име се умолявате един друг, и от [прекъсване на] кръвните родства! Наистина Аллах ви наблюдава.”** (ен-Ниса, 4: 1)

Историците са казали, че Адем (алеѝхисселям) не е умрял, докато не видял от потомството си четиристотин хиляди души. И Аллах знае най-добре!

Аллах Теаля е казал: **„Той е Онзи, Който ви сътвори от един човек [Адем] и стори от него съпругата му [Хавва], за да намери при нея спокойствие. И след като я облада, тя понесе лек товар и продължи с него. А когато натежа, двамата призоваха Аллах, своя Господар: “Ако ни дариш читаво дете, ще сме признателни.” И когато им дари читаво дете, те Му отредиха съдружници в онова, което им е дарил. Всевишен е Аллах над онова, с което Го съдружават!”** (ел-Араф, 7: 189-190)

Адем е споменат първо, за да се привлече вниманието, а след това е споменато поколението му. Аллах Теаля е казал: **„Сътворихме Ние човека от подбрана глина, после го оставяме - частица сперма - на сигурно място.”** (ел-Муминун, 23: 12-13) И е казал: **„И украсихме най-близкото небе със светилници, и ги сторихме да бъдат камъни за сатаните. И приготвихме за тях мъчението на Пламъците.”** (ел-Мулк, 67: 5) Известно е, че "светилници да бъдат камъни" не са същите като светилниците за украса на небето, но Той се е обърнал от отделната категория към целия род.

Адем (алеихисселям) е бащата на човечеството. Той е бил сътворен от Аллах, Който вдъхнал от Духа Си в него, Който наредил на ангелите да се поклонят пред него, Който го е научил на имената на всички неща и Който го е подслонил в просторния Си Дженнет. Ибн Хиббан предава в своя „Сахих“, че Ебу Зер е казал: „О, Пратенико на Аллах, колко са били пророците на Аллах?“ Каза: „Сто двадесет и четири хиляди.“ Казах: „О, Пратенико на Аллах, колко са били пратеници [расул] от тях?“ Каза: „Триста и тринадесет - голям брой!“ Казах: „О, Пратенико на Аллах, кой е бил първият от тях?“ Каза: „Адем.“ Казах: „О, Пратенико на Аллах, беше ли той пророк, изпратен с послание?“ Каза: „Да, Аллах Теаля го е сътворил с Ръцете Си, после му е вдъхнал от Духа Си, после му е придал форма.“

Ет-Таберани предава, че Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Най-достойният ангел е Джибрил, най-достойният пророк е Адем, най-достойният ден е петъчният, най-достойният месец е месец Рамадан, най-достойната нощ е нощта Кадр, най-достойната жена е Мерйем бинт Имран.“ Веригата на този хадис е слаба, но Аллах знае най-добре.

Кяб ел-Ехбар е казал: „Никой в Дженнета няма да има брада освен Адем, който ще има черна брада до пъпа, и никой в Дженнета няма да има прякор освен Адем, чийто прякор на този свят е Ебу-л-бешир [Бащата на човечеството], а прякорът му в Дженнета ще е Ебу Мухаммед [Бащата на Мухаммед].“

Предава се, че Джабир ибн Абдуллах е казал: „Обитателите на Дженнета ще бъдат викани по име освен Адем, който ще бъде наричан Ебу Мухаммед [Бащата на Мухаммед].“

В хадис за Исра [нощното пътуване], който може да бъде открит в „Сахихайн“, Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Портата се отвори и ние преминахме в най-ниското небе, където видяхме един човек да седи, а вдясно и вляво от него имаше хора. Когато погледнеш надясно, той се смееше, а когато погледнеш наляво - плачеше. Той каза: „Добре дошъл, благочестиви сине и

благочестиви пророче!" Казах: „Какво е това, о, Джибрил?" Той отговори: „Това е Адем, а отляво и отдясно са душите на потомството му. Тези отдясно са обитателите на Дженнета, а онези отляво са обитателите на Джахеннама. Когато той погледне надясно се смее, а когато погледне наляво - плаче." (ел-Бухари и Муслим)

Що се отнася до думите на Пророка (саллеллаху алейхи веселлем): „След това минах покрай Юсуф и видях, че той бе дарен с половината красота.", някои учени тълкуват това като казват, че той е бил дарен с половината от красотата, с която Адем (алейхисселлям) е бил дарен. И това е правилно, защото Аллах е сътворил Адем с Ръцете Си, придал му е форма и му е вдъхнал от Духа Си. Затова Той трябва да е сътворил най-доброто от всички неща.

Предава се от Абдуллах ибн Умер и от Ибн Амр: „Когато Аллах Теаля сътворил Дженнета, ангелите казали: „О, господарю наш, отреди това за нас, защото Ти сътвори за синовете на Адем временния свят, в който те ядат и пият." Аллах Теаля казал: „Кълна се в Своята слава и в Своето величие, няма да изравня праведните сред онези, които сътворих с Ръцете Си, и онези, които сътворих, казвайки: „Бъдете!", и те станаха!"

В „Сахихайн" се предава от Ебу Хурайра (радийеллаху анх), че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Аллах Теаля сътворил Адем в Свой образ [няма нищо подобно на Аллах; тези думи на Пророка се тълкуват от учените по различни приемливи начини] с дължина от шестдесет лакътя, след това му наредил да поздрави групата от седящи ангели там и да чуе отговора, който щели да му дадат, защото това щял да е неговият поздрав и този на неговото потомство. Адем се обърнал към тях, казвайки: „Мирът да е над вас!" [есселяму алейкум], а те отговорили: „И над теб да е мирът и милостта на Аллах!" [ве алейкесселлям ве рахметуллах], т.е. те добавили „и милостта на Аллах". Така че онзи, който ще влезе в Дженнета, ще има вида на Адем и дължината му от шестдесет лакътя. После хората след него започнали да намаляват по размер и така е и до днес." (ел-Бухари, Муслим)

Разказът за ангелите Харут и Марут

Аллах Теаля е казал: „И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!” И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволението на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот. Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха! А ако вярваха и се бояха, награда от Аллах е най-доброто, ако знаеха.” (ел-Бакара, 2: 102-103)

Ел-Уфи предава от Ибн Аббас (радийеллаху анхума) относно тълкуванието на словата на Аллах: „И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!”: „Когато Сулейман (алеихисселям) загубил владението си, много от хората и джиновете станали вероотстъпници и последвали страстите си. Но когато Аллах възстановил на владението на Сулейман, вероотстъпниците поискали да последват Правия път отново и тогава Сулейман взел техните свещени писания и ги заровил под трона си. Скоро след това Сулейман (алеихисселям) починал. Веднага хората и джиновете открили скритите писания и рекли: „Това е писание, което Аллах е изпратил на Сулейман, а той го е скрил от нас.” Те го взели като основа за тяхната религия и Аллах Теаля низпослал словата: „И щом при тях дойде Пратеника на Аллах, за да потвърди наличието у тях, едни от дарените с Писанието хвърлиха зад гърба си Книгата на Аллах, сякаш не знаят.” (ел-Бакара, 2: 101), т.е. те последвали онова,

което проповядвали сатаните - музикалните инструменти, игрите и всичко, което възпира от споменаването на Аллах.”

Ибн Ебу Хатим предава от Ебу Саид ел-Асхадж, от Ебу Усаме, от ел-Амеш, от ел-Минхал, от Саид ибн Джубейр, че Ибн Аббас (радийеллаху анхума е казал: „Асиф е бил писар на Сулейман (алеихисселям). Той знаел най-великото име на Аллах [ел-исм ел-азам], пишел каквото Сулейман му нареди, след което го заравял под трона. След смъртта на Сулейман (алеихисселям), сатаните открили писанията и между всеки два реда написали магически и богохулни неща. Тогава рекли: „Това е, в което Сулейман е вярвал и съгласно което е действал.” Невежите сред хората счели Сулейман (алеихисселям) за неверник и продължили да го обиждат, докато на Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) не бе изпратен Свещения Коран, който гласи: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха.”**

Ибн Джерир предава от Ебу ес-Саиб Селеме ибн Джунаде ес-Саваи, от Ебу Муавийе, от ел-Амеш, от ел-Минхал, от Саид ибн Джубейр, че Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Когато Сулейман искал да отиде по нужда или да прави любов с някоя от съпругите си, той давал своя пръстен на жена на име ел-Джераде. Веднъж Аллах Теаля поискал да огорчи Сулейман и той дал пръстена си на тази жена. Шейтанът дошъл при нея в образа на Сулейман и взел пръстена от нея. Когато той си сложил пръстена, цялото човечество, джиновете и сатаните му се покорили. След това Сулейман (алеихисселям) дошъл да търси пръстена си при нея, а тя казала: „Ти си лъжец, ти не си Сулейман!” Сулейман (алеихисселям) знаел, че това е изпитание от Аллах Теаля. При това сатаните били свободни да правят, каквото пожелаят. Те написали книги, съдържащи черна магия и богохулства, и ги скрили под трона на Сулейман (алеихисселям). След смъртта на Сулейман (алеихисселям), те извадили тези книги и рекли на хората: „Наистина Сулейман господстваше с помощта на тези книги.” Хората били наивни и обявили Сулейман за неверник, докато Пророка Мухаммед

(саллеллаху алейхи веселлем) не бе изпратен с Корана, който гласи: **„И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха.“**

Ибн Джерир предава от Ибн Хамид, от Джерир, от Хусейн ибн Абдуррахман, че Имран е казал: „Докато бяхме с Ибн Аббас (радийеллаху анхума), един човек дойде и Ибн Аббас го попита: „От къде идваш?“ Човекът каза: „От Ирак.“ Попита: „От кой град?“ Каза: „От Куфа.“ Попита: „Какви са последните новини от там?“ Каза: „Оставих ги, казвайки им, че Али отива при тях.“ Ибн Аббас каза: „Как смееш да кажеш това? Ако ние чувствахме това, [че той ще ни изостави заради жителите на Куфа] не бихме се оженили за жените му и не бихме разделили имуществото му сред нас. Въпреки това, аз ще ти кажа истината: ангелите се спускали до облаците и споменавали един или друг въпрос, предопределен в небесата. Сатаните подслушвали тайно, после се спускали и внушавали чутото на гадателите, а те добавяли към него още сто лъжи от себе си. Хората вярвали в тях и смятали, че може да им се има доверие. Аллах Теаля уведомил Сулейман (алеихисселям) за това и му наредил да скрие тези лъжи под трона си. След смъртта му един от сатаните казал: „Мога да ви заведа до най-скъпото и ценно съкровище на Сулейман. То е под трона му.“ После те го открили и рекли: „Това е магия!“ То продължило да бъде преписвано и практикувано и онова, което иракчаните практикуват днес, е само остатък от него. Аллах Теаля е низпослал: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: „Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!“** И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволението на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот.“

Ес-Седи е казал: „Словата на Аллах: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха.“** означават, че сатаните слушали тайно разговорите на ангелите относно онова, което се

случва на земята - относно смъртта, скритите въпроси или съдбата. След това те се спускали и внушавали на гадателите чутото, а те разказвали това на хората. Хората им вярвали и смятали, че може да им се има доверие. С времето гадателите се доверили на сатаните, които добавяли към всяка дума по още сто лъжи от себе си. Хората започнали да записват тези въпроси и било разпространено сред синовете на Израил, че джиновете знаят неведомото. Сулейман (алеихисселям) бързо събрал всички тези писания и ги поставил в ковчеже, което заровил под трона си. Всички сатани, които се опитали да се приближат до ковчезето, били изгаряни живи. Сулейман (алеихисселям) заявил, че ще обезглави всеки, който твърди, че сатаните знаят неведомото. След смъртта на Сулейман и на благочестивите учени, един сатана дошъл в образа на човек при хората и казал: „Аз ще ви заведа до несекващо съкровище, което никога няма да свърши.“ Той им наредил да копаят под трона на Сулейман (алеихисселям) и рекъл: „Убийте ме, ако не откриете нищо!“ Те копали и открили тези писания. След това сатаната казал: „Само чрез тази магия Сулейман можа да управлява хората, джиновете и птиците!“ След това той изчезнал. Започнало да се говори, че Сулейман (алеихисселям) е бил магьосник. Синовете на Израил пазели тези писания и спорели с Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) относно тях. Но Аллах Теаля му низпослал словата: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха.“**

Ер-Раби ибн Енес разказва: „Евреите питаха Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) по въпроси от Тората и всеки път, когато го питаха, Аллах му разкриваше онова, с което той ги побеждаваше. След това те казваха: „Мухаммед знае какво бе низпослано на нас по-добре от нас самите!“ Веднъж те го попитаха за магьосничеството и Аллах му низпосла: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут.“** И уведоми Своя Пратеник, че сатаните са написали книга с магии и предвещания,

която закопали под трона на Сулейман. Наистина Сулейман (алеихисселям) не е знаел неведомото. Когато той умрял, сатаните извадили магията и измамили хората, казвайки: „Това е знанието, което Сулейман криеше от вас.“ Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) уведоми евреите за това предание и те си тръгнаха с наведени глави, победени и унижени.”

Муджахид е казал относно думите на Аллах: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут.“**, че сатаните подслушвали тайно разговорите на ангелите и добавяли към това, което чували, по още двеста лъжи. След това Сулейман (алеихисселям) иззел онова, което те били записали, но след смъртта му те си го върнали и научили хората на него. Това не било нищо друго, освен черна магия.”

Саид ибн Джубейр е казал: „Сулейман (алеихисселям) търсел и изземал магията на сатаните, след което я заравял под трона си. Сатаните не могли да я достигнат и затова те внушили на хората, че това е знанието, с което Сулейман (алеихисселям) можел да владее джиновете, вятъра и т.н., и че то е заровено под собствения му трон. Впоследствие хората я намерили и започнали да я практикуват. По-късно хората от Хиджаз казали: „Сулейман практикуваше магия.“ Тогава Аллах Теаля низпослал словата: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут.“**

Мухаммед ибн Исхак ибн Ясар е казал: „Когато сатаните разбрали за смъртта на Сулейман (алеихисселям), те записали определени магии като например: „За изпълняване на такива и такива желаниа, направи това и това...“ Те събрали всичко това в една книга, подпечатали я с пръстен, имащ същия надпис като пръстена на Сулейман (алеихисселям) и я озаглавили така: „Това бе написано от Асиф ибн Берхия по заповед на цар Сулейман ибн Давуд.“ После я закопали под

трона на Сулейман. След известно време синовете на Израил я намерили и рекли: „Наистина Сулейман ни управляваше с това.“ И те разпространили магьосничеството сред хората. Когато Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) споменал Сулейман ибн Давуд като един от предишните пратеници, изпратени от Аллах Теаля, евреите в Медина казали: „Удивително! Мухаммед твърди, че Сулейман ибн Давуд е бил пророк. Кълнем се в Аллах, той не е бил нищо друго, освен магьосник!“ При това Аллах Теаля низпослал словата: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!” И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволенията на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот. Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха! А ако вярваха и се бояха, награда от Аллах е най-доброто, ако знаеха.“**

Ибн Джерир предава от ел-Касим, от Хусейн ибн ел-Хаджадж, от Ебу Бекр, че Шехр ибн Хавшаб е казал: „Сатаните записвали магии, когато Сулейман (aleyхисселям) отсъствал. Те пишели: „Който иска да направи това и това, трябва да застане с лице към слънцето и да изрече това и това. А който иска да направи това и това, трябва да застане с гръб към слънцето и да изрече това и това...“ Те записали всичко това в книга и я озаглавили така: „Това бе написано от Асиф ибн Берхия по заповед на цар Сулейман ибн Давуд – от съкровищата на знанието.“ После я закопали под трона на Сулейман. Когато Сулейман (aleyхисселям) умрял, Шейтана казал: „О, хора, Сулейман не беше пророк. Той бе само един магьосник! Вървете и търсете магиите в дома му и сред имуществото му.“ И той ги отвел до заровеното „съкровище“. Хората заявили: „Кълнем се в Аллах! Сулейман е бил магьосник, който ни покори чрез магията си.“ Вярващите измежду тях рекли: „Не, той беше правдив пророк.“ Когато Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) бил изпратен и споменал Давуд и

Сулейман, евреите рекли: „Мухаммед смесва истината с лъжа. Той поставя Сулейман редом с пророците, а той е бил само един магьосник, донесен от вятъра.“ Тогава Аллах Теаля низпослал: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!” И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволенията на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот. Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха! А ако вярваха и се бояха, награда от Аллах е най-доброто, ако знаеха.“**

Ибн Джерир предава от Мухаммед ибн Абдул'аля ес-Сан'ани, от ел-Мутамир ибн Сулейман, от Имран ибн Джерир, че Ебу Меджлез е казал: „Сулейман (алеихисселям) взел обет от всяко живо същество. Така че, когато някой човек бѣдел засегнат от нещо, Сулейман молел Аллах чрез този обет и човекът се възстановявал. За съжаление, хората добавили към това магия и рекли: „Това е, каквото Сулейман ибн Давуд практикуваше.“ Във връзка с това Аллах Теаля низпослал словата: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман. И не бе Сулейман неверник, ала сатаните бяха - учеха хората на магия и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!” И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволенията на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот. Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха! А ако вярваха и се бояха, награда от Аллах е най-доброто, ако знаеха.“**

Ибн Ебу Хатим предава от Исам ибн Раввад, от Адем, от ел-Месуди, от Зияд - освободения роб на Ибн Мусаб, че ел-Хасан е казал във връзка със словата на Аллах: **„И последваха онова, което сатаните**

разправяха против владението на Сулейман.”: „Една трета е за поезията, една трета е за магьосничеството и една трета е за гадаенето.”

Ибн Ебу Хатим предава от ел-Хасан ибн Ахмед, от Ибрахим ибн Абдуллах ибн Бешар ел-Васити, от Сурур ибн ел-Мугира, от Аббад ибн Менсур, че ел-Хасан е казал във връзка със словата на Аллах: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман.”**: „Евреите следвали онова, което сатаните разправяли по времето на Сулейман (aleyхисселям). Хората познавали магията и преди това, но я практикували само по времето на Сулейман (aleyхисселям).”

Това бе кратко изложение на изказванията и преданията на благочестивите ранни учени по този въпрос и е очевидно, че няма ясни противоречия помежду им. Аллах да ни поведе всички по Правия път!

Думите на Аллах: **„И последваха онова, което сатаните разправяха против владението на Сулейман.”** означават, че евреите, които били дарени със свещено писание, се отдръпнали от него, отхвърлили Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) и последвали **„оновата, което сатаните разправяха”**, т.е. онова, което те проповядвали.

Вярно е, че магията е съществувала и преди времето на Сулейман ибн Давуд (aleyхимасселям), тъй като е имало магьосници и по времето на Муса (aleyхисселям), а Сулейман е живял след Муса (aleyхимасселям). Аллах Теаля е казал: **„Нима не видя ти знатните измежду синовете на Израил след Муса, когато рекоха на един техен пророк: “Проводи ни владетел, за да се сражаваме по пътя на Аллах!” Рече: “Възможно ли е, ако ви е писано сражение, да не се сражавате?” Рекоха: “А защо да не се сражаваме по пътя на Аллах, след като бяхме прокудени от нашите домове и синове?” А когато им бе писано да се сражават, те се отметнаха, освен неколцина измежду тях. Аллах знае угнетителите.”** (ел-Бакара, 2: 246) След това Аллах е споменал разказа, в който **„Давуд уби Джалют [Голиат], и Аллах му**

даде владението и мъдростта, и го научи на каквото Той пожела.” (ел-Бакара, 2: 251), и народа на Салих, който живял преди Ибрахим (алеихисселлям) и който казал на пророка Салих: **“Ти си само омагьосан.”** (еш-Шуара, 26: 153)

Аллах Теаля е казал: **„...и на онова, което във Вавилон бе низпослано на ангелите Харут и Марут. Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!” И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му...”** Евреите лъжливо твърдели, че Аллах Теаля е низпослал магията чрез Джибрил и Микял на Сулейман ибн Давуд, но Аллах ги опровергал и разкрил лъжата им. Освен това Аллах съобщил на Своя Пратеник Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), че нито Джибрил, нито Микял са слезли с магия и Той заявил, че Сулейман (алеихисселлям) е чист от магьосничеството. Аллах е казал на всички хора, че магията не е нищо друго освен работа на сатаните, които я преподавали на жителите на Вавилон. И че двамата, които учили хората на нея, се казвали Харут и Марут.

Имам Ахмед (рахимехуллах) в своя сборник „Муснед“ предава от Яхя ибн Бакир, от Зухейр ибн Мухаммед, от Муса ибн Джубейр, от Нафи, че Абдуллах ибн Умер (радийеллаху анхума) е чул Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) да казва: **„Когато Адем (алеихисселлям) бил спуснат на земята, ангелите рекли: „О, Господарю наш, “нима ще настаниш там някой, който ще сее по нея развала и ще лее кръви, докато ние Те славим с възхвала и възнасяме Твоята святост?”** (ел-Бакара, 2: 30) О, Господарю наш, ние ти се подчиняваме повече от човека.” Аллах Теаля им наредил: **„Определете двама ангели измежду вас, които да слязат на земята.”** Ангелите рекли: **„О, Господарю наш, избрахме Харут и Марут.”** Те слезли на земята, където цвете се явило пред тях в образа на най-красивата жена на земята. Те я помолили да има полово сношение с тях, но тя рекла: **„Само ако станете неверници в Аллах!”** Те отказали и тя изчезнала за известно време. След това се върнала, държейки дете в ръцете си, и те я помолили за втори път. Тя рекла: **„Първо трябва да убиете това момче.”** Те отказали и тя изчезнала за известно време. След това се върнала, носейки чаша вино, и те я помолили за трети път. Тя рекла:

„Първо трябва да изпиеете тази чаша вино.“ Те я изпили, после извършили прелюбодеяние с нея и накрая убили и момчето. Когато изтрезнели, жената рекла: „Кълна се в Аллах, след като изпихте виното, извършихте всичко онова, което отказвахте да извършите в началото.“ След това им било дадено да избират дали да бъдат наказани на този свят или в отвъдното. Те избрали наказанието в сегашния живот.”

Същият хадис е бил предаден от Ебу Хатим ибн Хиббан в неговия „Сахих“ от ел-Хасан, от Суфян, от Ебу Бекр ибн Ебу Шейбе, от Яхя ибн Бакир. Въпреки това, този хадис е *гариб* [странен хадис; който не е предаден от други разказвачи, или се различава от версиите, предадени от другите разказвачи]. Всички разказвачи на хадиса се ползват с доверие, освен Муса ибн Джубейр.

Много учени и разказвачи са предали различни предания относно Харут и Марут, но подробностите, които са споменали, стигат до преданията на синовете на Израил. Няма нито един хадис или предание, които да стигат до Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) – безкористния, който казва само истината. Свещеният Коран не обяснява тази история с подробности, затова ние вярваме в това, което е споменато в Корана, така както е, без да увеличаваме или намаляваме. И Аллах знае най-добре!

Аллах Теаля е казал: **„Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!”** Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Те предупреждавали всеки, който ходел при тях, за да учи магия, казвайки му: **“Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!”** Така че те знаели какво е добро и зло, вяра и неверие, и знаели, че магията е неверие. Ако те не можели да го разубедят, му казвали да отиде на еди-кое си място. Там той можел да открие Шейтана, който да го учи. Докато изучавал магия, светлина [вярата му] излизала от тялото му и той можел да я види как тя отлита в небето. При това той казвал: „Горко ми!“ В допълнение Хасан ел-Басри е казал: „Двамата ангели били изпратени да преподават на хората магия като изпитание за тях и Аллах взел обет от тях, че няма да учат никого, докато не му кажат: **“Ние сме само**

изпитание, тъй че не ставай неверник!" (Предадено от Ибн Ебу Хатим)

Катаде е казал: „От тях е бил взет обет, че няма да учат никого, докато не му кажат: **“Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!”**“

Ес-Седи е казал: „Те предупреждавали всеки, който ходел при тях, за да учи магия, казвайки му: **“Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!”** Но ако той настоявал, му казвали: „Отиди при онази купчина пепел и изстискай лимон върху нея.“ Ако човекът отидел и направел, каквото му били казали, той виждал светлина, която излизала от пепелта и отлитала, докато стигнела небето - наистина това е била вярата му. В замяна идвало нещо черно, наподобяващо дим, и влизало в ушите му и в цялото му тяло - наистина това е бил гневът на Аллах. След това човекът разказвал какво му се е случило и те започвали да го учат на магия. Това е тълкуванието на словата на Аллах: **„Не учеха никого, докато и двамата не му кажат: “Ние сме само изпитание, тъй че не ставай неверник!”** И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволението на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот. Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха! А ако вярваха и се бояха, награда от Аллах е най-доброто, ако знаеха.“

За тълкуванието на този айет Сунейд ибн Хаджадж предава, че Ибн Джурайдж е казал: „Никой не практикува магия, освен неверника.“ Някои учени са открили доказателство в този айет, че който практикува магия, става неверник. Това се потвърждава от пророчески хадис, предаден от Хафиз Ебу Бекр ел-Беззар, от Мухаммед ибн ел-Мусенне, от Муавийе, от ел-Амеш, от Ибрахим, от Хаммам, от Абдуллах: „Който отиде при гадател или магьосник и повярва в казаното от него, той става неверник в низпосланото на Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем).“ (достоверен хадис)

Аллах Теаля е казал: **„И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му...“** Хората учили от Харут и Марут магията, чрез която да

разделят мъж и жена, между които има влечение и страст. Това ставало чрез коварството на сатаните, както е предадено в хадис от Джабир ибн Абдуллах, включен в сборника „Сахих“ на имам Муслим: „Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Иблис поставя трона си върху вода, след което изпраща отряди [за да създадат разногласия]. Най-близките до него по ранг са онези, които са най-известни в създаването на разногласия. Един от тях идва и казва: „Направих така и така.“ А той [Иблис] казва: „Нищо не си направил!“ Тогава друг от тях идва и казва: „Аз не разделих този и този, докато не посях семето на раздора между съпруг и съпруга.“ Шейтана отива до него и казва: „Справил си се добре!“ Ел-Амеш е казал: „След това го прегръща.“ Разногласията между съпруга и съпругата могат да бъдат създадени чрез магия, при което всеки от тях си представя нещо лошо за другия – във външния му вид, в държанието му и т.н.

Аллах Теаля е казал: **„...ала с това не вредяха никому, освен с позволението на Аллах.“** Ебу Суфян ес-Севри е казал: „Те не могли да навредят никому, освен ако Аллах не е бил постановил това.“ В допълнение Мухаммед ибн Исхак е казал: „Те не могли да навредят никому, освен ако Аллах не им е бил позволил.“

Ел-Хасан ел-Басри е казал: **„...ала с това не вредяха никому, освен с позволението на Аллах.“** означава, че който Аллах е пожелал да бъде засегнат, щял да бъде засегнат. И който Аллах не е пожелал да бъде засегнат, нямало да бъде засегнат. Те не могли да навредят на никого, освен с позволението и постановлението на Аллах.“

Аллах Теаля е казал: **„И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза.“**, т.е. те се учили на онова, което вреди на тяхната религия и вяра и не им е от полза. И е казал Аллах Теаля: **„И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот.“**, т.е. евреите, които избрали магията, вместо да последват Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), знаели, че всеки, който е извършил онова, което те извършили, няма да има дял в отвъдния живот. Аллах Теаля е казал: **„Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха!“**, т.е. колко лошо е, че избрали магията, вместо да следват Пророка

Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем). **„А ако вярвах и се боях, награда от Аллах е най-доброто, ако знаех.“** означава, че ако те вярвали в Аллах и в Неговите пратеници и не престъпвали Неговите граници, биха получили голяма награда от Аллах Теаля. Това е в съответствие със словата на Аллах: **„А дарените със знанието казваха: “Горко ви! Най-доброто е наградата на Аллах за онзи, който вярва и върши праведни дела. Но ще я получат само търпеливите.“** (ел-Касас, 28: 80)

Някои учени са открили доказателство, че магьосникът е неверник, в айета: **„А ако вярвах и се боях, награда от Аллах е най-доброто, ако знаех.“** Други учени са на мнение, че магьосникът не е неверник, но трябва да бъде обезглавен. Амр ибн Динар предава, че Беджабле ибн Абдах е казал: „Умер ибн ел-Хаттаб нареждаше всеки магьосник и вещер да бъде убит. Той уби три вещици. Майката на вярващите Хафса беше омагьосана от слугиня. Впоследствие тя разпореди слугинята да бъде убита.“ Имам Ахмед ибн Ханбел е казал: „Предадено е от трима сподвижници на Пророка (саллеллаху алейхи веселлем), че магьосникът трябва да бъде убит.“ Ет-Тирмизи предава от Исмаил ибн Муслим, от ел-Хасан, че Джундуб ел-Азди е казал: „Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Предписаното наказание за магьосника е удар със сабя.“

Предадено е, че ел-Велид ибн Укбе е имал магьосник, който му изнасял представления. Той отсичал главата на човек, а после я призовавал да се върне на правилното място. Хората рекли: „Слава на Аллах! Магьосникът съживява мъртвите.“ Мъж от благочестивите преселници го видял и възнамерил нещо. На следващия ден той дошъл, отсикъл главата на магьосника и казал: „Ако казва истината, трябва да може да се съживи!“ И той прочел словата на Аллах: **„Нима ще последвате магията, когато ясно я виждате?“** (ел-Енбия, 21: 3) Впоследствие ел-Велид се разгневил, защото преселникът не му поискал разрешение [да убие магьосника], вкарал го в затвора за известно време, а после го освободил. И Аллах знае най-добре!

Имам Ебу Бекр ел-Халлял е казал: „Един от принцовете имал магьосник, който изнасял представления с помощта на магия. Веднъж

Джундуб дошъл и го убил, казвайки: „Убеден съм, че той беше магьосник.“

Разказът за жителите на селището

Аллах Теаля е казал: „И им дай пример с жителите на селището, при което дойдоха пратениците! Изпратихме им двама, а те ги взеха за лъжци. Тогава ги подкрепихме с трети и рекоха: “Наистина сме изпратени при вас.” Рекоха: “Вие сте само хора като нас. Всемилоствивия не е низпослал нищо. Вие само лъжете.” Рекоха [пратениците]: “Нашият Господар знае, че наистина сме изпратени при вас. Наш дълг е само ясното послание.” Рекоха: “Предчувстваме злочестие от вас. Ако не престанете, ще ви пребием с камъни и ще ви сполети от нас болезнено мъчение.” Рекоха: “Злочестието ви е от самите вас. Нима да ви се напомня [е злочестие]? Вие сте престъпващи хора.” И дойде мъж от другия край на града - устремен. Рече: “О, народе мой, последвайте пратениците! Последвайте онези, които не търсят отплата от вас и са на правия път! И защо да не служи на Онзи, Който ме е сътворил и при Когото ще бъдете върнати? Нима ще приема други богове, а не Него? Ако Всемилоствивия поиска да ме сполети беда, тяхното застъпничество не ще ме избави от нищо и не ще ме спасят. Тогава ще съм в явна заблуда. Аз повярвах във вашия Господар [о, пратеници], чуйте ме!” (След тези думи хората, пред които проповядвал, го убиха с камъни и, умирайки, той чул цитираните по-долу слова.) Речено му бе: “Влез в Рая!” Рече: “Ах, да знаеше моят народ как ме опрости моят Господар и ме стори от удостоените!” И не изпратихме срещу народа му след него войнство от небето. Нямаше [нужда] да изпратим. Бе само един Вик и ето ги - изпепелени!” (Йасин, 36: 13-29)

Абдуллах ибн Аббас, Кяб ел-Ехбар, Вехб ибн Мунеббих и много други предават история за град на име Антиохия [араб. Антакия], управляван от цар Антихис ибн Антихис. Този цар бил идолопоклонник. Аллах Теаля изпратил при него трима пратеници, които той неотстъпчиво не искал да последва. Пратениците били Садик, Месбук и Шалом.

Ясно е, че те били пратеници на Аллах Теаля. Катаде е бил на мнение, че те били пратеници, проводени от Месията Иса (алеихисселям). На същото мнение е бил и Ибн Джерир. Той предава от Вехб, от Ибн Сулейман, от Шуайб ел-Джибаи, който е казал, че тези пратеници били Симеон, Йоан и Павел [араб. Шемун, Юхана и Булс], а градът е бил Антиохия. Това мнение е слабо, тъй като жителите на Антиохия, при които отишли трима от учениците на Месията (алеихисселям), били първите, които повярвали в него по онова време. Затова Антиохия е бил един от първите четири града, в които съществували християнски патриаршии. Тези четири града били Антиохия, Йерусалим, Александрия и Рим, а впоследствие и в Константинопол била сформирана патриаршия. Въпреки това жителите на тези градове не били унищожени, докато жителите на споменатото в Корана селище били напълно изстребени, след като убили техния пратеник: **„Бе само един Вик и ето ги - изпепелени!“** Няма противоречие между двете тълкувания в случай, че тримата пратеници на Аллах били изпратени при по-ранните жители на Антиохия, които били опровергани и били унищожени. След това земята им била населена с нови обитатели и по времето на Месията (алеихисселям) новите жители повярвали на тримата пратеници, които той изпратил при тях. И Аллах знае най-добре!

Що се отнася до твърдението, че разказът, споменат в Свещения Коран, се отнася за учениците на Иса (алеихисселям), то това мнение е слабо. Очевидно е, че от контекста се разбира, че пратениците били изпратени от Аллах.

Аллах Теаля е казал: **„И им дай пример...“**, т.е. на твоя народ, о, Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), **„...с жителите на селището, при което дойдоха пратениците! Изпратихме им двама, а те ги взеха за лъжци. Тогава ги подкрепихме с трети...“**, т.е. подкрепихме ги с трети пратеник, **„...и рекоха: “Наистина сме изпратени при вас.”** Жителите на селището рекли, че пратениците са само човешки същества и отхвърлили идеята, че Аллах Теаля може да изпрати човешки същества като Свои пратеници при хората. Пратениците твърдели, че Аллах знае, че те били изпратени при тях и че ако

лъжели, Той със сигурност щял да ги накаже с най-строгото от всички наказания. Те добавили: **„Наш дълг е само ясното послание.“**, т.е. това е, за което сме изпратени, а напътствието и заблудата са единствено от Аллах Теаля. **„Рекоха: “Предчувстваме злочестие от вас.“**, т.е. от това, което сте донесли. **„Ако не престанете, ще ви пребием с камъни и ще ви сполети от нас болезнено мъчение.“**, т.е. те ги заплашили с огорчаващо унижение [лоши думи] и с убийство [пребиване с камъни]. **„Рекоха [пратениците]: “Злочестието ви е от самите вас.“**, т.е. то ще ви засегне лошо. **„Нима да ви се напомня [е злочестие]?“**, т.е. нима, защото ви напомнихме напътствието и ви приканихме към него, ни заплашвате с убийство и огорчаващо унижение? **„Вие сте престъпващи хора.“**, т.е. вие престъпвате всички граници като не вършите правилното и не се подчинявате на Аллах.

Аллах Теаля е казал: **„И дойде мъж от другия край на града - устремен.“**, за да подкрепи пратениците и да заяви своята вяра в тях. **„Рече: “О, народе мой, последвайте пратениците! Последвайте онези, които не търсят отплата от вас и са на правия път!“**, т.е. те ви канят към абсолютната истина, без да искат отплата или награда от вас. Тогава той ги приканил да служат единствено на Аллах и да не съдружават с Него нищо, което не може да стори нищо нито в сегашния живот, нито в отвъдния. **„Тогава ще съм в явна заблуда.“**, т.е., ако изоставя служенето на Аллах и започна да служи на нещо друго.

После повярвалият мъж рекъл на тримата пратеници: **„Аз повярвах във вашия Господар, чуйте ме!“**, т.е. чуйте моите думи и бъдете свидетели пред Господаря си! Или: о, народе мой, чуйте моето свидетелство за вярата на тези пратеници. После го убили или чрез замеряне с камъни до смърт, или чрез нахапване, или чрез внезапно нападение на един от тях срещу него. Ибн Исхак предава от някои свои съвременници с първоизточник Абдуллах ибн Месуд, че хората се нахвърлили върху тялото му и счупили врата му.

Ес-Севри предава от Асим ел-Ехвал, че Ебу Меджлез е казал: **„Името на мъжа е било Хабиб ибн Мурри, за когото е казано, че е бил**

дърводелец, въжар или обушар.” И е казано, че той извършвал своите богослужения в пещера. И Аллах знае най-добре!

Абдуллах ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Той е бил Хабиб, дърводелец, който бил болен от проказа. Бил щедър, но накрая бил убит от собствения си народ. Затова Аллах Теаля е казал: **“Влез в Рая!”**, т.е. когато той бил убит от народа си, Аллах го въвел в Дженнета. Като видял удоволствията и насладите в него, той рекъл: **“Ах, да знаеше моят народ как ме опрости моят Господар и ме стори от удостоените!”**, т.е. само да вярваха в това, в което съм вярвал аз, и те щяха да имат онова, което току-що получих.”

Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Той съветвал своя народ по време на живота си, казвайки: **“О, народе мой, последвайте пратениците!”**, и след смъртта си: **“Ах, да знаеше моят народ как ме опрости моят Господар и ме стори от удостоените!”** В допълнение Катаде е казал: „Вярващият винаги дава съвети, заради онова, което вижда от благата на Аллах: **“Ах, да знаеше моят народ как ме опрости моят Господар и ме стори от удостоените!”**, т.е. той пожелал народът му да знае за благата, с които Аллах го е удостоил.” И е добавил Катаде: „Кълна се в Аллах, Той дори не е предупредил народа му и не ги е обвинил за убийството: **„Бе само един Вик и ето ги - изпепелени!”**

Аллах Теаля е казал: **„И не изпратихме срещу народа му след него войнство от небето. Нямаше [нужда] да изпратим.”**, т.е. не е било нужно Аллах да изпрати срещу тях войска от небето, за да отмъсти за Своите пратеници. Това е тълкуванието на Ибн Исхак с първоизточник Ибн Месуд.

Муджахид и Катаде са казали: „Това означава, че Аллах не им е изпратил друго послание.” Ибн Джерир е казал: „Първото тълкувание изглежда по-правилно, защото Аллах Теаля е казал след това: **„Нямаше [нужда] да изпратим.”**, т.е. не е било нужно Аллах да изпрати нещо, за да ги накаже, когато отхвърлили Неговите пратеници и убили Неговия приближен: **„Бе само един Вик и ето ги - изпепелени!”**

Тълкувателите са казали: „Аллах изпратил Джибрил (алейхисселям), който взел властта върху портата на селището и се извикал веднъж **„и ето ги - изпепелени!“**, т.е. те затихнали в мълчание, неподвижни и умрели.

Всичко това сочи, че градът, споменат в Корана, не е Антиохия, защото жителите на Антиохия вярвали в Аллах и последвали учениците на Месията Иса (алейхисселям). Освен това е казано, че Антиохия е бил първият град, чиито жители повярвали на Месията (алейхисселям). И Аллах знае най-добре!

Разказът за кравата на синовете на Израил

Аллах Теаля е казал: „И когато Муса рече на своя народ: „Аллах ви повелява да заколите крава.“ - рекоха: „На присмех ли ни взимаш?“ Рече: „Опазил ме Аллах да съм от невежите!“ Рекоха: „Позови ни твоя Господар, да ни разкрие каква да бъде тя!“ Рече: „Казва да е крава - нито стара, нито юница, а по средата на това. И направете, каквото ви се повелява!“ Рекоха: „Позови ни твоя Господар, да ни разкрие какъв да бъде цветът ѝ!“ Рече: „Казва да е крава съвсем жълта на цвят, за радост на очите.“ Рекоха: „Позови ни твоя Господар, да ни разкрие каква да бъде - за нас кравите си приличат. И ако Аллах желае, ще сме напътени.“ Рече: „Казва да не бъде впрягана крава нито да обръща земята, нито да напоява посева, здрава, без петна по нея.“ Рекоха: „Сега ти посочи истината.“ И я заклаха, но без малко да не го направят. И когато убихте един човек, спорехте за това. Но Аллах разкрива, каквото спотайвате. И рекохме: „Ударете го с част от нея [и той ще се съживи]!“ Така Аллах съживява мъртъвците и ви показва Своите знамения, за да проумеете!“ (ел-Бакара, 2: 67-73)

Абдуллах ибн Аббас, Убейде ес-Селмани, Ебу ел-Алийе, Муджахид, ес-Седи и други ранни учени са казали: „Един старец от синовете на Израил бил много богат и имал племенници [синове на брат му], които искали той да умре по-скоро, за да го наследят. В една нощ един от тях го убил преднамерено и захвърлил трупа му на пътя или - според някои източници - пред вратата на един от собствените му братя. На сутринта хората намерили мъртвото тяло и започнали да обсъждат. Племенникът му [убиецът] дошъл и започнал да плаче. Някои хора рекли: „Защо обсъждате, а не отидете при Пророка на Аллах?“ Неговият племенник отишъл при пратеника на Аллах Муса (алеихисселям) и му разказал за случая с чичо му. Муса (алеихисселям) рекъл: „Заради Аллах! Всеки, който знае нещо за този убит човек, трябва да ни каже!“ Но никой нищо не знаел по случая. Тогава те поискали от Муса (алеихисселям) да се допита до Господаря си. Муса (алеихисселям) попитал своя Господар и Той заповядал да им нареди

да заколят крава: **“Аллах ви повелява да заколите крава.”** - рекоха: **“На присмех ли ни взимаш?”**, т.е. ние те питаме за убития, а ти казваш това! **„Рече [Муса]: “Опазил ме Аллах да съм от невежите!”**, т.е. опазил ме Аллах от думи, различни от тези, които Той ми е низпослал; това беше Неговият отговор относно онова, което поискахте да попитам.”

Ибн Аббас, Убейде, Муджахид, Икриме, ес-Седи, Ебу ел-Алийе и други са казали, че ако те били заколили каквато и да е крава, щели да изпълнят заповедта. Но затруднили сами себе си, [задавайки толкова много въпроси], и Аллах Теаля ги затруднил, [определяйки толкова много изисквания за кравата]. Те попитали за нейното описание, нейния цвят и нейната възраст и им било казано да търсят скъпото и рядко срещаното, [за да бъдат затруднени в намирането]. Всъщност им било повелено да заколят нито прекалено стара крава, нито юница, а по средата на това. Това е мнението на Ибн Аббас, Муджахид, Ебу ел-Алийе, Икриме, ел-Хасан, Катаде и др. После те сами се затруднили с въпроса за цвета ѝ: **“Позови ни твоя Господар, да ни разкрие какъв да бъде цветът ѝ!”** И им било казано: **„...крава съвсем жълта на цвят, за радост на очите.”**, т.е. такава, която е скъпа и се среща много рядко.

После те рекли: **“Позови ни твоя Господар, да ни разкрие каква да бъде - за нас кравите си приличат. И ако Аллах желае, ще сме напътени.”** Рече [Муса]: **“Казва да не бъде впрягана крава нито да обръща земята, нито да напоява посева, здрава, без петна по нея.”** Рекоха: **“Сега ти посочи истината.”** И я заклаха, но без малко да не го направят.” Предадено е, че те никъде не могли да открият крава с такова описание освен при един праведен човек, който бил добър с баща си. Те го помолили да им я предостави, но той отказал. Опитали се да го съблазнят с цената ѝ и стигнали дотам, че предложили злато, равняващо се на теглото на кравата. Но той отново отказал. После му предложили злато, равняващо се десет пъти на теглото на кравата. Накрая той приел и им продал кравата. Тогава Муса (алеихисселам) им наредил да я заколят: **„И я заклаха, но без малко да не го направят.”**, т.е. се колебаели дали да го направят.

След това Муса (aleyхисселям) им съобщил заповедта на Аллах да ударят мъртвия човек с парче месо от кравата. Казано е: „С парче от бута ѝ.” И е казано: „С частта между плешките ѝ.” След като го ударили с част от кравата, той бил съживен от Аллах Теаля. Муса (aleyхисселям) го попитал: „Кой те уби?” Той казал: „Беше моят племенник.” После той умрял отново. Аллах Теаля е казал: **„Така Аллах съживява мъртъвците и ви показва Своите знамения, за да проумеете!”**, т.е. както сте свидетели на съживяването на този мъртвец по заповед на Аллах Теаля, така Той може да направи същото и с всички мъртви хора, когато Той пожелае: **„Вашето сътворяване и вашето възкресяване е само като на една душа. Аллах е всечуващ, всезрящ.”** (Люкман, 31: 28)

Разказът за Муса и ел-Хидр

Аллах Теаля е казал: „И каза Муса на своя слуга: “Не ще спра, додето не стигна мястото, където се събират двете морета, дори да продължа с години.” И когато стигнаха мястото, където двете се събират, забравиха своята риба и тя пое пътя си, порейки морето. [На Муса било повелено да се срещне с един раб на Аллах, който бил дарен със знание. Мястото на срещата било там, където рибата се съживи.] И когато се отдалечиха, той рече на слугата си: “Дай ни [рибата] за нашия обед! Усетихме изтощение от това наше пътуване.” Рече [слугата]: “Видя ли, когато се приютихме до скалата, забравих рибата. Само сатаната ме накара да забравя за това и да не се сетя. И по чудо тя пое пътя си в морето.” Рече [Муса]: “Това е, към което се стремяхме.” И се върнаха обратно, следвайки своите дири. И намериха един от Нашите раби, комуто бяхме оказали милост и го бяхме научили на знание от Нас. Муса му рече [на ел-Хидр]: “Може ли да те последвам, за да ме научиш на онова, на което си научен за верния път?” Рече [ел-Хидр]: “Ти не ще можеш да търпиш заедно с мен. И как ще изтърпиш онова, за което нямаш знание?” Рече [Муса]: “Ще откриеш, ако Аллах желае, че съм търпелив и не ще ти се противопоставя в нищо.” Рече [ел-Хидр]: “Ако ме последваш, не ме питай за нищо, докато аз сам не ти спомена за него!” И тогава тръгнаха. Когато се качиха на кораба, [ел-Хидр] го проби. Рече [Муса]: “Нима го проби, за да издавиш пътниците му? Ти извърши нещо недопустимо.” Рече [ел-Хидр]: “Нали ти казах, че не ще можеш да търпиш заедно с мен?” Рече [Муса]: “Не ме упреквай за това, че забравих, и не ме натоварвай с нещо непосилно за мен!” И пак тръгнаха, додето срещнаха едно момче, и той го уби. Рече [Муса]: “Нима ти уби една чиста душа не за възмездие? Ти извърши нещо скверно.” Рече [ел-Хидр]: “Нали ти казах, че не ще можеш да търпиш заедно с мен?” Рече [Муса]: “Ако после те попитам за [още] нещо, тогава повече не ме води с теб! Ти вече ще имаш извинение от мен.” И пак тръгнаха, додето стигнаха при жителите на едно селище. Поискаха от жителите му да ги нахранят, а те отказаха да ги нагостят. И намериха там стена, готова

да рухне. Той я изправи. [Муса] рече: „Ако пожелаеше, ти би взел отплата за това.“ Рече [ел-Хидр]: „Това е раздялата между мен и теб. Ще ти съобщя тълкуването на това, за което не можа да изтърпиш. Относно кораба - той бе на бедняци, работещи в морето, и исках да го повредя, защото зад тях имаше цар, който отнема насила всеки кораб. [Повреждайки кораба, ел-Хидр спасил бедняците от царя, който присвоявал с гнет всеки годен кораб.] А относно момчето - родителите му бяха вярващи и се опасявахме то да не ги вълече в произвол и неверие. И искахме техният Господар да ги дари в замяна с по-добро по чистота и по-милосърдно. А колкото до стената - тя бе на две момчета-сирачета от града и имаше под нея съкровище за тях. И баща им беше праведник. И твоят Господар поиска да стигнат зрелост и да извадят съкровището си като милост от твоя Господар. А не по своя воля го направих. Такова е тълкуването на това, за което ти не можа да изтърпиш.“ (ел-Кехф, 18: 60-82)

Някои от хората на Писанието са казали: „Онзи, който се е срещнал с ел-Хидр, е бил Муса ибн Миша ибн Юсуф ибн Якуб ибн Исхак ибн Ибрахим, Приятеля на Аллах.“ Но най-достоверното мнение е, че това е бил Муса ибн Имран, пророкът, изпратен при синовете на Израил.

Имам ел-Бухари предава от ел-Хамиди, от Суфян, от Амр ибн Динар, че Саид ибн Джубейр е казал: „Казал на Ибн Аббас: „Невф ел-Бежали твърди, че Муса [сподвижника на ел-Хидр] не е бил Муса от синовете на Израил, а е бил друг Муса.“ Ибн Аббас каза: „Врагът на Аллах [Невф] лъже.“ Убей ибн Каб предаде, че е чул Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) да казва: „След като Муса (aleyхисселям) станал пророк на синовете на Израил, те го попитали: „Кой е най-ученият сред хората?“ Той рекъл: „Аз.“ Аллах порицал Муса, че не е приписал абсолютното знание на Него. Така Аллах го вдъхновил: „Там, където се събират двете морета, има Мой раб, който е по-учен от теб.“ Муса (aleyхисселям) рекъл: „О, Господарю, как мога да го срещна?“ Аллах Теаля казал: „Вземи риба в голяма кошница и ще го срещнеш на мястото, където изгубиш рибата.“ Муса (aleyхисселям) тръгнал заедно със своя слуга Юша бин Нун, носейки риба в голяма кошница, докато стигнали до една скала, където

положили главите си и заспали. Рибата излязла от кошницата и поела пътя си в морето. На следващия ден Муса (алеихисселям) рекъл: **“Дай ни [рибата] за нашия обед! Усетихме изтощение от това наше пътуване.”** Муса (алеихисселям) не се изморявал, докато не минал мястото, за което Аллах му споменал. Слугата му рекъл: **“Видя ли, когато се приютихме до скалата, забравих рибата.”** Муса (алеихисселям) рекъл: **“Това е, към което се стремяхме.”** „И се върнаха обратно, следвайки своите дири.“, докато не стигнали скалата. Там те видели мъж, обвиващ се в одеждата си. Муса (алеихисселям) го поздравил. Ел-Хидр отговорил, казвайки: „Как се поздравяват хората в твоите земи?“ Муса казал: „Аз съм Муса.“ Ел-Хидр попитал: „Муса от синовете на Израил ли?“ Муса отговорил утвърдително и добавил: „Може ли да те последвам, за да ме научиш на знанието, на което ти си бил научен?“ Ел-Хидр отговорил: **“Ти не ще можеш да търпиш заедно с мен”**, о, Муса! Имам някои от знанията на Аллах, на които Той ме е научил и които ти не знаеш, и ти имаш някои от знанията на Аллах, на които Аллах те е научил и които аз не знам.” **„Рече [Муса]: “Ще откриеш, ако Аллах желае, че съм търпелив и не ще ти се противопоставя в нищо.”** Така те тръгнали пеша морския бряг, тъй като нямали лодка. В това време един кораб минал покрай тях и те поискали от екипажа да ги качи на борда. Екипажът познал ел-Хидр и ги качил на кораба безплатно. Тогава една птичка дошла, кацнала на ръба на кораба и потопила клюн веднъж или два пъти в морето. Ел-Хидр казал: „О, Муса, моето знание и твоето знание не са намалили знанието на Аллах, освен толкова, с колкото тази птичка намали водата на морето с клюна си.” Ел-Хидр отишъл до една от дъските на кораба и я пробил. Муса рекъл: „Тези хора ни качиха безплатно, а ти счупи кораба им и го проби, **„за да издавиш пътниците му! Ти извърши нещо недопустимо.”** Ел-Хидр казал: **“Нали ти казах, че не ще можеш да търпиш заедно с мен?”** Муса (алеихисселям) рекъл: **“Не ме упреквай за това, че забравих.”** Те слезли от кораба и тръгнали по морския бряг, докато не срещнали едно момче, което играело с други момчета. Ел-Хидр хванал главата на момчето и я откъснал с ръце, убивайки го. Муса казал: **“Нима ти уби една чиста душа не за възмездие? Ти извърши нещо скверно.”** Ел-Хидр казал: **“Нали ти казах, че не ще можеш да**

търпиш заедно с мен?” Муса рекъл: **“Ако после те попитам за [още] нещо, тогава повече не ме води с теб! Ти вече ще имаш извинение от мен.”** „И пак тръгнаха, додето стигнаха при жителите на едно селище. Поискаха от жителите му да ги нахранят, а те отказаха да ги нагостят. И намериха там стена, готова да рухне.” Ел-Хидр я поправил със собствените си ръце. Муса рекъл: „Тези хора не ни нахраниха и не ни нагостиха, **“ако пожелаеше, ти би взел отплата за това.”** Ел-Хидр казал: **“Това е раздялата между мен и теб.”** Да беше могъл Муса да бъде по-търпелив, та да научим повече за преживяванията им!” (Сахих ел-Бухари)

Аллах Теаля е казал: **„А колкото до стената - тя бе на две момчета-сирачета от града.”** Ес-Сухейли е казал: „Те били Асрам и Сарим, синове на Кяших.” **„И имаше под нея съкровище за тях.”**, т.е. съкровището било злато или някакво знание. Най-вероятно това е било някакво знание, изписано върху златна плоча.

Ел-Беззар предава от Ибрахим ибн Саид ел-Джевхери, от Бишр ибн ел-Мунзир, от ел-Харис ибн Абдуллах ел-Яхбаси, от Ияш ибн Аббас ел-Гассани, от Ибн Худжейра, че Ебу Зерр е казал: **„Съкровището, споменато в Книгата на Аллах, е било масивна златна плоча, върху която е било изписано: „Чудя се на онзи, който е убеден в предопределението, а после се напруга. И се чудя на онзи, който си спомня за Огъня, а после се смее. И се чудя на онзи, който си спомня за смъртта, а после пренебрегва „ля иляхе иллеллах” [няма друг бог освен Аллах].”** Подобно на това е разказано и от ел-Хасан ел-Басри, Умер - освободения роб на Афра, и от Джафер ес-Садик.

Аллах Теаля е казал: **„И баща им беше праведник.”**, т.е. техният седми или десети працядо. Това доказва, че от праведността на бащата имат полза децата и техните деца.

Словата на Аллах: **„...като милост от твоя Господар.”** са доказателство, че ел-Хидр е бил пророк и че той не е направил нищо заради душата си, а само по заповед на Аллах Теаля.

Истинското име, родословието и ранга на ел-Хидр са противоречиви. Важен въпрос също е дали той е жив още.

Хафиз Ибн Асакир е казал: „Казано е, че е бил ел-Хидр, син на Адем.“

Ибн Кутайбе е казал: „Името му е било Баля, или Айля, ибн Мелекян ибн Фалиг ибн Абир ибн Шалих ибн Арфашх ибн Сам ибн Нух (алеихисселям).“

Исмаил ибн Ебу Увейс е казал: „Името му е било ел-Муамир ибн Малик ибн Абдуллах ибн Наср ибн Лезд.“

Други са казали: „Той е бил Хидрун ибн Амйил ибн ел-Афиз ибн ел-Ийс ибн Исхак ибн Ибрахим (алеихисселям).“ Има още много различни мнения, свързани с неговото име и потекло. И Аллах знае най-добре!

Имам ел-Бухари предава от Мухаммед ибн Саид ел-Асбахани, от Ибн ел-Мубарак, от Муамир, от Хаммам, от Ебу Хурайра (радийеллаху анх), че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Ел-Хидр е бил наречен така, защото седнал върху неплодна бяла земя и тя се превърнала в зелена и с насаждения.“

Кабиса предава от ес-Севри, от Мансур, че Муджахид е казал: „Ел-Хидр е бил наречен така, защото всичко около него позеленявало, когато застанел за молитва.“

По-горе бе споменато, че Муса и Юша (алеихимасселям) се върнали обратно, следвайки своите дири, докато стигнали скалата. Там те видели мъж, обвит в зелена одежда [или обвиващ се в одеждата си]. Ел-Хидр отговорил, казвайки: „Как се поздравяват хората в твоите земи?“ Муса казал: „Аз съм Муса.“ Ел-Хидр попитал: „Муса от синовете на Израил ли?“ Муса отговорил утвърдително и добавил: „Може ли да те последвам, за да ме научиш на знанието, на което ти си бил научен?“ и т.н.

Разказът загатва за неговото пророчество от четири страни:

Първо, Аллах Теаля е казал: „И намериха един от Нашите раби, комуто бяхме оказали милост и го бяхме научили на знание от Нас.” (ел-Кехф, 18: 65)

Второ, Муса (алеихисселям) е казал на ел-Хидр: „Муса му рече: “Може ли да те последвам, за да ме научиш на онова, на което си научен за верния път?” Рече [ел-Хидр]: “Ти не ще можеш да търпиш заедно с мен. И как ще изтърпиш онова, за което нямаш знание?” Рече [Муса]: “Ще откриеш, ако Аллах желае, че съм търпелив и не ще ти се противопоставя в нищо.” Рече [ел-Хидр]: “Ако ме последваш, не ме питай за нищо, докато аз сам не ти спомена за него!” (ел-Кехф, 18: 66-70) Ако той не е бил пророк, Муса (алеихисселям) не би се обърнал към него по този начин и ел-Хидр не би му отговорил по този начин. Муса поискал да го последва, защото искал да получи някои от знанията, с които ел-Хидр бил дарен от Аллах, а Муса не бил. Ако ел-Хидр не е бил пророк, той не би бил безгрешен. Муса не би го последвал, защото самият той е бил благороден пророк и безгрешен пратеник. Ако ел-Хидр не е бил пророк, Муса не би си създал грижите да го търси осемдесет години. Когато Муса срещнал ел-Хидр, Муса се отнесъл с уважение към него и го последвал с покорство, за да придобие възможно най-много от неговото знание.

Трето, ел-Хидр умишлено убил момчето. Той не би го направил, ако не е бил вдъхновен от Аллах Теаля за това. Тази случка може да послужи за доказателство, че ел-Хидр е бил пророк. Тя може да послужи и като доказателство, че той е бил безгрешен. Ел-Хидр е убил момчето, защото е бил вдъхновен, че момчето ще бъде неверник, когато порасне, и че родителите му ще го последват заради силната си обич към него. Така че той го убил, за да запази вярата на родителите. Това показва, че той е бил безгрешен пророк.

Четвърто, когато ел-Хидр обяснил на Муса делата, които извършил, и му изяснил всичко, той добавил: „...като милост от твоя Господар. А не по своя воля го направих.”, т.е. не го направих по собствено желание, а ми беше наредено чрез божествено вдъхновение. Всичко това свидетелства за неговото пророчество и неговата безгрешност.

Жив ли е още ел-Хидр?

Мнозинството учени са казали: „Ел-Хидр все още е жив, защото той е бил онзи, който е погребал Адем (алеѝхисселям) след Потопа и върху когото е оказала влияние дуата на Адем (алеѝхисселям), че онзи, който го погребе ще живее дълго.“ Някои хора са казали: „Той все още е жив, защото е пил от Извора на живота.“

Има твърде много предания и разкази, на които твърдящите, че ел-Хидр е жив днес, основават мнението си. Но всички предания и хадиси, отнасящи се до този въпрос, са слаби или измислени и на разказвачите им не може да се има доверие.

Абдурраззак предава от Муамир, че Ебу Саид ел-Худри е казал: „Един ден Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) ни разказа дълга история за ед-Деджджал и сред онова, което спомена, беше: „Ед-Деджджал ще се появи и ще му бъде забранено да влезе в планинските проходи на Медина. Той ще лагерува в една солена област в близост до Медина и при него ще дойде един човек, който ще бъде най-добрият, или един от най-добрите, сред хората. Той ще каже: „Свидетелствам, че ти си ед-Деджджал, за когото Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) ни е съобщил!“ Ед-Деджджал ще се обърне към присъстващите и ще каже: „Ако убия този човек и след това го съживя отново, ще остане ли у вас някакво съмнение относно моето твърдение?“ Те ще отговорят: „Не.“ Тогава ед-Деджджал ще убие този човек и след това ще го съживи. Човекът ще рече: „Кълна се в Аллах, сега те разпознавам повече от всякога!“ Тогава ед-Деджджал ще се опита да го убие отново, но няма му бъде дадена сила да направи това.“ Муамир е казал: „Предадено ми бе, че човекът, който ще се изправи срещу ед-Деджджал, ще бъде ел-Хидр и в този ден вратът му ще бъде покрит с метал.“

Шейх Ебу ел-Фарадж ибн ел-Джевзи е отхвърлил всички тези хадиси и е доказал, че всички са измислени и че веригите им на предаване са слаби. Ибн ел-Джевзи наистина е бил много силен в тази област.

Що се отнася до онези, които твърдят, че ел-Хидр е мъртъв, като имам ел-Бухари, Ебу ел-Хусейн ибн ел-Мунади и шейх Ебу ел-Фарадж ибн ел-Джевзи, то тяхното доказателство са думите на Аллах: **„И за никой човек преди теб [о, Мухаммед] не отредихме да е безсмъртен. Щом и ти ще умреш, нима те ще бъдат безсмъртни?“** (ел-Енбия, 21: 34) Така че, ако ел-Хидр е човек, той ще бъде засегнат от това решение: той е смъртен и трябва да умре. Аллах Теаля е казал: **„И когато Аллах прие обета на пророците: “Колкото и да ви дарявам от писание и мъдрост, после при вас ще дойде Пратеник, да потвърди наличното у вас. Вярвайте в него и му помагайте!“**, рече: **“Съгласни ли сте и приемате ли безусловния обет към Мен?“** Рекоха: **“Съгласни сме.“** Рече: **“Засвидетелствайте, и аз ще бъда с вас от свидетелите!“** (Али Имран, 2: 81) Ибн Аббас (радийеллаху анх) е казал: „Аллах е взел обет от всички пророци, че ще вярват в Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) и ще го подкрепят, ако той се появи по тяхно време. Те трябвало да вземат обет от собствените си народи да вярват в него и да го подкрепят.“ Ако ел-Хидр е бил пророк или евлия, той е бил включен в този обет и ако е бил жив по времето на Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем), той е щял да го последва и да му се представи, засвидетелствайки верността си към него и абсолютната си вяра.

Имам Ахмед предава от Шурайх ибн ен-Нуман, от Хашим, от Муджахид, от еш-Шибби, от Джабир ибн Абдуллах, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Кълна се в Онзи, в Чието владение е моята душа, ако Муса (aleyхисселям) бе жив, той щеше да ме последва.“ Това е убедителното мнение, което по-горният аят показва, че всички пророци, ако те живеят по времето на Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), са длъжни да следват неговия шериат. В Нощното пътуване [мирадж] той (саллеллаху алейхи веселлем) е бил въздигнат далеч по-високо от всички тях. Когато те се спуснали в Йерусалим и времето за намаз настъпило, на него му било наредено да ги води всичките в намаза. Това показва, че той е най-великият имам и последният пророк, най-благородният и най-уважаваният.

Ако ел-Хидр беше жив, той би обединил сили с Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) и би следвал неговата религия с най-малките

подробности. Пророкът Иса (алеихисселям) ще е този, който ще се спусне преди края на времето и ще властва над целия свят в съответствие с почетния шериат на Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем). Няма нищо, което да доказва, че ел-Хидр се е срещнал с Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) или че е участвал в някоя битка с него срещу езичниците и неверниците. В деня на битката при Бедр Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) погледнал към неверниците и видял, че те били хиляда, докато неговите сподвижници били триста и деветнадесет. Тогава той се обърнал към Кибле, вдигнал ръце и започнал да отправя дуа към своя Господар: „О, Аллах, направи това, което си ми обещал! О, Аллах, осъществи това, което си ми обещал! О, Аллах, ако тази малка група мюсюлмани бъде унищожена, никой няма да Ти се поклоня на тази земя!” Той (саллеллаху алейхи веселлем) продължил дуата към своя Господар, обърнат към Кибле и с вдигнати ръце, докато наметалото му не се смъкнало от раменете му. Тогава Ебу Бекр (радийеллаху анх) дошъл при него, вдигнал наметалото и го сложил на раменете му. Ебу Бекр (радийеллаху анх) го прегърнал и рекъл: „О, Пратенико на Аллах, тази дуа към твоя Господар ще ти е достатъчна и Той ще изпълни онова, което ти е обещал.” Тогава Аллах Теаля низпослал: **„Когато призовахте вашия Господар за помощ, Той ви откликна: „Аз ще ви подкрепя с хиляда ангели един след друг.”** (ел-Енфал, 8: 9) Така че Аллах му помогнал с ангели.” (Сахих Муслим) Тази „малка група мюсюлмани” включвала ръководителите измежду мюсюлманите и ангелите, пръв сред които бил Джибрил (алеихисселям). Така че ако ел-Хидр е бил жив, присъствието му тогава би било най-доброто нещо, което някога е можел да направи. Съдията Ебу ел-Яля ибн Мухаммед ел-Хусейн ел-Фара ел-Ханбели предава: „Някои хора попитаха наши другари дали ел-Хидр е мъртъв и те отговориха утвърдително.”

Някои хора твърдят, че ел-Хидр е присъствал на всички тези минали събития, но никой не можел да го види, защото е бил невидим. Очевидно е, че това твърдение е безпочвено и се основава само на измислици. Ако ел-Хидр е бил жив по времето на Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), той със сигурност е щял да се

присъедини към него в борбата му срещу езичниците от племето Курайш. Сад (радийеллаху анх) предава: „В деня на битката при Ухуд видях от дясната страна на Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) и от лявата му страна двама души, облечени в бели дрехи, които не бях виждал преди, нито видях след това, и това бяха Джибрил и Микял (алейхимасселям).” (Сахих Муслим)

Абдуллах ибн Умер (радийеллаху анхума) предава: „Веднъж Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) ни водеше в нощния [иша, ятсъ] намаз през последните дни от живота си и, след като даде селям, той каза: „Осъзнавате ли важността на тази нощ? Никой на тази земя в тази нощ няма да е жив след сто години.” (Сахих ел-Бухари)

И предава Абдуллах ибн Умер (радийеллаху анхума): „Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) ни води в нощния [иша, ятсъ] намаз в последната част на нощта и когато го завърши, давайки селям, се изправи и каза: „Виждате ли тази нощ? Сто години след тази нощ никой няма да е жив на земята [от сподвижниците ми].” Хората не разбраха думите на Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем), отнасящи се до стоте години. Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) всъщност имаше предвид, че никой от тези, които живеят на земята от [сподвижниците му], няма да е жив след сто години и това ще е краят на това поколение.” (Сахих Муслим)

Джабир ибн Абдуллах (радийеллаху анх) предава: „Чух Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) един месец преди смъртта си да казва: „Вие ме питаете за Часа, но знанието за него е при Аллах. Но аз се кълна и казвам, че никой на земята от създанията [измежду моите сподвижници], няма да е жив след сто години.” Този хадис е предаден и от Ибн Джурайдж със същата верига от разказвачи, но не се споменават думите „един месец преди смъртта си”. (Сахих Муслим)

Така че, дори ако ел-Хидр е бил жив по времето на Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем), то съгласно споменатите хадиси сега трябва да е мъртъв. И Аллах знае най-добре!

Разказът за Карун

Аллах Теаля е казал: „Карун бе от народа на Муса и ги потискаше. Но Ние му дадохме от съкровищата толкова, че група силни мъже едвам носеха ключовете му. Неговият народ му рече: “Не ликувай! Аллах не обича ликуващите [заради богатство]. И чрез онова, което Аллах ти е дал, се стреми към отвъдния дом, и не забравяй своя дял от земния живот, и върши добро, както Аллах ти е сторил добро! И не се стреми към развала по земята! Аллах не обича сеещите развала.” Рече: “Всичко това ми бе дадено само заради моето знание.” А не знаеше ли той, че Аллах погуби от поколенията преди него и по-силни, и по-богати? И не ще бъдат разпитвани престъпниците за греховете им. И се показваше той пред своя народ с разкоша си. Онези, които желяеха земния живот, казаха: “О, да имахме и ние същото, което е дадено на Карун! Той има щастлива съдба.” А дарените със знанието казаха: “Горко ви! Най-доброто е наградата на Аллах за онзи, който вярва и върши праведни дела. Но ще я получат само търпеливите.” И сторихме земята да погълне него и дома му. И нито имаше кой да го защити от Аллах, нито можеше сам да се защити. А на сутринта онези, които довчера завиждаха на положението му, казаха: “Ах, наистина Аллах увеличава препитанието за когото пожелае от Своите раби и Той го стеснява. Ако Аллах не бе ни пощадил, би сторил [земята] и нас да погълне. Ах, неверниците никога не сполучват!” Ще отредим Отвъдния дом за онези, които нито искат да се възгордяват на земята, нито да рушат. Краят принадлежи на богобоязливите.” (ел-Касас, 28: 76-83)

Ел-Амеш предава от Минхал, от Ибн Аббас (радийеллаху анхума), че Карун е бил братовчед по бащина линия на Муса (алеихисселям). На същото мнение са били Ибрахим ен-Нехайи, Катаде, Малик ибн Динар и други, а Ибн Джурайдж е казал: „Той е бил Карун, син на Ясхар, син на Кахис, а Муса е бил син на Имран, син на Кахис.” Ибн Джурайдж е отхвърлил мнението на Ибн Исхак, че той е бил чичо на Муса (алеихисселям).

Катаде е казал: „Той е бил наречен „ел-Меннур“ [Светлината], заради красивия си глас, с който рецитирал Тората, но станал двуличник точно както ес-Самири, който също станал двуличник. Така Карун бил погубен, заради своето потисничество, което произтичало от неговото богатство.”

Шехр ибн Хавшеб е казал: „Той влачел одеждата си от гордост и високомерие.”

Аллах Теаля е споменал за голямото му богатство, ключовете за което били товар дори за група силни мъже. И е казано: „Ключовете били направени от кожа и се пренасяли от шестдесет мулета.” И Аллах знае най-добре!

Карун бил предупреден от набожните мъже от народа му, които казали: **“Не ликувай!”**, т.е. не бъди високомерен и надут, заради богатството си, бидейки неблагодарен към Аллах Теаля. **„Аллах не обича ликуващите [заради богатство]. И чрез онова, което Аллах ти е дал, се стреми към отвъдния дом, и не забравяй своя дял от земния живот...”**, т.е. взemi с богатството си онова, което ти е позволил Аллах, и се наслаждавай на позволеното в този живот. **„...и върши добро, както Аллах ти е сторил добро!”**, т.е. върши добро на творенията на Аллах, както Аллах ти е сторил добро. **„И не се стреми към развала по земята!”**, т.е. не вреди на творенията, на които ти е заповядано да вършиш добро. Ако им навредиш, Той ще те накаже и ще ти отнеме онова, с което те е дарил, защото **„Аллах не обича сеешите развала.”** Неговият отговор на това добро наставление от народа му не бил друг освен да каже: **“Всичко това ми бе дадено само заради моето знание.”**, т.е. не се нуждая от това, което казвате и обяснявате, тъй като Аллах ми е даде това, само защото Той знаеше, че го заслужавам, и аз наистина го заслужавам! Ако Аллах не ме обичаше, Той нямаше да ме дари с това. Аллах Теаля е отхвърлил думите му, казвайки: **„А не знаеше ли той, че Аллах погуби от поколенията преди него и по-силни, и по-богати? И не ще бъдат разпитвани престъпниците за греховете им.”**, т.е. Ние погубихме преди него поколения, заради греховете им и лошите им дела, а те бяха по-силни от Карун и имаха повече богатства и деца от него. Така че, ако това,

което той казва, е вярно, Ние нямаше да накажем нито един от онези, които имаха повече богатства от него, и неговото богатство не е довод за Нашата любов или грижи към него. Аллах Теаля е казал: **„Нито вашите имоти, нито вашите деца ще ви приближат към Нас, а само онези, които вярват и вършат праведни дела.“** (Себе, 34: 37) И е казал: **„Нима смятат, че с имотите и синовете, които им набавяме, Ние се надпреварваме да им сторим добро? Не, ала те не забелязват.“** (ел-Муминун, 23: 55-56) Този отговор на твърденията на Карун потвърждава нашето тълкувание на думите: **“Всичко това ми бе дадено само заради моето знание.”**

Що се отнася до онези, които твърдят, че той е бил химик или че е знаел най-великото име на Аллах (ел-исм ел-азам) и че го е използвал, за да трупа богатство, всичко това не е вярно. Защото химията е само боя, която не може да промени същността на нещо и не може да скрие уменията на Сътворителя, а най-великото име на Аллах не оказва влияние, ако се произнася от неверник. А Карун е бил прикрит неверник и явен двуличник. Освен това контекстът на наставленията, дадени от неговия народ, и отговорът му към тях не подкрепят това твърдение.

Аллах Теаля е казал: **„И се показваше той пред своя народ с разкоша си.“** Много тълкуватели са казали, че той се показвал пред народа си с голям разкош – одежди, слуги, ездитни животни. Когато онези, които копнеели за живота на този свят, го видели, искали да имат и те същото и се учудвали каква щастлива съдба имал той. Когато думите им достигнали до дарените със знание, те им рекли: **“Горко ви! Най-доброто е наградата на Аллах за онзи, който вярва и върши праведни дела.”**, т.е. наградата на Аллах в Отвъдния дом е по-добра и по-възвишена от това.

Аллах Теаля е казал: **„Но ще я получат само търпеливите.“**, т.е. наградата никой не ще я получи освен онези, чиито сърца Аллах напъти. И нищо не е по-добро от думите на някои от нашите предшественици: **„Аллах обича прозорливия поглед при появата на съмнения и обича здравия разум при появата на похот.“**

Аллах Теаля е казал: „И сторихме земята да погълне него и дома му. И нито имаше кой да го защити от Аллах, нито можеше сам да се защити.“ Когато Аллах Теаля споменал за показването на Карун с неговия разкош пред народа му, Той е казал: „И сторихме земята да погълне него и дома му.“ Имам ел-Бухари предава, че Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Докато един човек вървял, облечен в одеждата си, горд от себе си и с добре сресана коса, изведнъж потънал в земята и ще продължи да потъва в нея чак до Деня на съживяването.“ (Сахих ел-Бухари)

Ибн Аббас (радийеллаху анхума) и ес-Седи са предали, че Карун платил на проститутка, за да каже на Муса (aleyхисселям), докато той е сред хората: „Ти направи с мен това и това!“ Казано е, че тя направила това, при което Муса (aleyхисселям) се разтреперил от страх, изпълнил два ракъта намаз и после й рекъл: „Каж ми кой те нае да извършиш това?“ Тя казала: „Карун беше, който ме нае да извърша това.“ После тя се покаяла и поискала опрощение от Аллах. При това Муса (aleyхисселям) свел чело до земята в суджуд и призовал Аллах срещу Карун. Аллах му разкрил, че Той му е подчинил земята, при което Муса (aleyхисселям) заповядал на земята да погълне Карун и дома му. Така и станало. И Аллах знае най-добре!

И е казано: „Когато Карун се показал пред своя народ с разкоша си – със своите стражи, мулета и одежди – той минал край Муса (aleyхисселям), докато той напомнял на хората за Аллах. Когато хората го видели, повечето от тях обърнали лица към него. Муса (aleyхисселям) му казал: „Защо правиш това?“ Карун отговорил: „О, Муса, ти бе дарен с пророчеството, а аз бях дарен с богатство. Ако искаш, може да позовеш Аллах срещу мен, а аз ще Го позова срещу теб.“ После и двамата излезли пред народа и Муса (aleyхисселям) казал: „Аз ли да Го позова пръв или ти?“ Карун казал: „Аз ще Го позова.“ И той отправил своя зов, но не му било отговорено. Муса (aleyхисселям) казал: „Да Го позова ли аз?“ Казал: „Да.“ Муса (aleyхисселям) казал: „О, Аллах, заповядай на земята да има надмощие днес!“ И Аллах му разкрил, че го е направил. После Муса (aleyхисселям) казал: „О, земя, вземи ги!“ И тя ги погълнала до

ходилата им. После казал: „Вземи ги!“ И тя ги погълнала до коленете им. После казал: „Вземи ги!“ И тя ги погълнала до раменете им. После казал: „Донеси богатствата и съкровищата им!“ И тя ги донесла, докато те не ги видели. После Муса (алейхисселям) посочил с ръка и казал: „Идете си, синове на Ляви!“ И те потънали в земята.”

Катаде е казал: „Те ще потъват в земята чак до Деня на съживяването.“ Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Те потъвали в земята, докато не достигнали седмата земя.”

Аллах Теаля е казал: **„И нито имаше кой да го защити от Аллах, нито можеше сам да се защити.”**, т.е. той не могъл да си помогне или да получи помощ от друг, както е казал Аллах: **„...и не ще има той нито сила, нито избавител.”** (ет-Тарик, 86: 10) Когато хората видели какво се случило с Карун, как съкровищата му, домът му и приближените му потънали в земята и били унищожени, онези, които желяели същото положение довчера, съжалили и благодарили на Аллах Теаля, казвайки: **„Ако Аллах не бе ни пощадил, би сторил [земята] и нас да погълне. Ах, неверниците никога не сполучват!”**

После Аллах Теаля ни е съобщил, че Отвѣдният дом, т.е. Дженнета, е приготвен само **„за онези, които нито искат да се възгордяват на земята, нито да рушат.”** И е казал Той: **„Краят принадлежи на богобоязливите.”**

Случката с Карун вероятно се е случила преди излизането им [на синовете на Исраил] от Египет, защото Аллах Теаля е казал: **„И сторихме земята да погълне него и дома му.”**, или тя може да се е случила след това по време на тяхната диаспора. И Аллах знае най-добре!

Аллах Теаля е споменал Карун в няколко айета от Корана. Аллах е казал: **„И Муса изпратихме с Нашите знамения и с явен довод при Фараона и Хаман, и Карун, и рекоха те: “Магьосник-измамник!”** (ел-Гафир, 40: 23-24) И е казал Аллах в сура ел-Анкебут, след като е споменал адитите, самудяните, Карун, Фараона и Хаман: **„И Карун, и Фараона, и Хаман... Муса дойде при тях с ясните знаци, но те се**

възгордяха на земята. Ала не ни убягнаха. И всекиго сграбчихме заради неговия грях. Срещу някои пратихме ураган, а някои обзе Викът, а някои сторихме земята да ги погълне, а някои удавихме. Не Аллах ги угнетява, а те сами себе си угнетяват.” (ел-Анкебут, 29: 39-40) Така че погълнатият от земята е бил Карун, а удавените били Фараона, Хаман и техните войски, защото те били грешници.

Имам Ахмед в своя сборник „Муснед“ предава, че веднъж Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) говорел за намаза и казал: „Който го изпълнява редовно и правилно, намазът ще бъде светлина, довод и спасение за него в Деня на съживяването. А който не го изпълнява редовно и правилно, не ще има за него нито светлина, нито довод, нито спасение. И в Деня на съживяването той ще бъде заедно с Карун, Фараона, Хаман и Убей ибн Халеф.”

Разказът за царица Билкис

Аллах Теаля е казал: „И направи той преглед на птиците, и рече: “Защо не виждам папуняка, или го няма? Ще го мъча със сурово мъчение или ще го заколя, ако не ми донесе явен довод.” Но [папунякът] не се забави дълго и рече: “Узнах нещо, което ти не си узнал. Донесох ти от Себе сигурна вест. Намерих една жена, която ги управлява. Всичко ѝ е дадено и има велик трон. Заварих нея и народа ѝ да се покланят на слънцето, а не на Аллах, и сатаната е разкрасил за тях делата им, и така ги е заблудил, и те не са напътени да се покланят на Аллах, Който изважда скритото на небесата и на земята, и знае какво спотайвате и какво разкривате. Аллах! Няма друг бог освен Него - Господаря на великия Трон!” Рече [Сулейман]: “Ще видим истина ли говориш или си лъжец. Върви с това мое послание и им го спусни, после се отдръпни от тях и виж какво ще отговорят!” Рече тя: “О, знатни, спуснато ми бе достопочтено послание. То е от Сулейман и е: “В името на Аллах, Всемиловичивия, Милосърдния! Не се възгордявайте и елате при мен като мюсюлмани!” Рече тя: “О, знатни, посъветвайте ме в делото ми! Не съм решила никое дело без ваше присъствие.” Рекоха: “Ние имаме сила и огромна мощ. А повелята е твоя, ти реши какво ще повелиш!” Рече тя: “Царете, когато нахлуят в някое селище, го разрушават и унизяват най-благородните му обитатели. И те така ще постъпят. Ще им изпратя подарък и ще видя с какво ще се върнат пратениците.” И когато дойдоха при Сулейман, той рече: “Нима ще ми помогнете с имот? Не, онова, което Аллах ми е дал, е по-добро от онова, което на вас е дал. А вие с вашия подарък ликувате. Върни се [водачо] при тях! И ще отидем там с войски, за които нямат сили, и ще ги прогоним оттам унизени и жалки.” И рече: “О, знатни, кой от вас ще ми донесе нейния трон, преди да дойдат при мен отдадени на Аллах?” Исполин от джиновете рече: “Аз ще ти го донеса, преди да станеш от мястото си. Имам сила за това и съм достоен за доверие.” Един, който имаше знание от Писанието, рече: “Аз ще ти го донеса, преди да мигнеш с око.” И когато [Сулейман] видя трона при себе си, рече: “Това е от

благодатта на моя Господар, за да ме изпита дали съм признателен, или неблагодарен. Който е признателен, той е признателен за себе си. А който е неблагодарен, моят Господар е над всяка нужда, прещедър." Рече: "Преобразете за нея трона ѝ, да видим дали тя ще го познае, или не!" И когато тя дойде, бе казано: "Такъв ли е твоят трон?" Рече тя: "Прилича на него." [Сулейман си каза:] "Знанието ни бе дарено преди нея и бяхме отдадени на Аллах." А тя бе отклонена от онова, на което служеше вместо на Аллах. Тя наистина бе от хора-неверници. Рече ѝ се: "Влез в двореца!" И когато го видя, помисли го за вир, и оголи глезените си. Рече [Сулейман]: "Това е гладък дворец от кристал." Рече тя: "Господарю мой, бях угнетила себе си, но заедно със Сулейман се отдавам на Аллах, Господаря на световите." (ен-Немл, 27: 20-44)

Аллах Теаля разказва какво се е случило между Сулейман (алеихисселям) и папуняка. Всички видове птици имали свои избраници, които се занимавали с определени задачи и периодично се явявали пред Сулейман (алеихисселям), както войските имат навик да се явяват пред своите царе.

Ибн Аббас (радийеллаху анхума) и други са споменали, че задачата на папуняка била да търси вода в пустините и безплодните райони. Всъщност папунякът имал способност, дарена му от Аллах Теаля, да вижда местоположенията на подземните води. Папунякът на Сулейман (алеихисселям) търсел подземни води и след това водел войски до тях, които копаели земята, за да извадят водата и да я използват за своите нужди.

Един ден Сулейман (алеихисселям) търсил папуняка, но не го открил на определеното му място, затова той казал: **"Защо не виждам папуняка, или го няма?"**, т.е. наистина ли той не е тук или аз не мога да го видя? **"Ще го мъча със сурово мъчение..."** Сулейман (алеихисселям) заплашил, че ще му наложи някакво наказание. **"...или ще го заколя, ако не ми донесе явен довод."**, т.е. ясно извинение, което може да го спаси от моето наказание. Аллах Теаля е казал: **"Но [папунякът] не се забави дълго..."**, т.е. отсъствието му не било толкова дълго. След това дошъл при Сулейман (алеихисселям) и

му рекъл: **“Узнах нещо, което ти не си узнал. Донесох ти от Себе сигурна вест. Намерих една жена, която ги управлява. Всичко ѝ е дадено и има велик трон.”**, т.е. той описал владетелите на Себе в Йемен - те имали силно и славно царство със силна и способна войска. По онова време царят им умрял и не оставил наследници освен дъщеря, която те направили своя царица.

Ес-Салеби и други са споменали, че след смъртта на баща ѝ, хората избрали мъж, под чието ръководство покварата и злото надделели. Тя му предложила брак и той се оженил за нея. В първата им нощ заедно тя му дала вино, докато той не се напил. После го обезглавила и окачила главата му над вратата си. Тогава хората я избрали за своя царица и я възкачили на трона. Тя била Билкис бинт ес-Сейрах. Баща ѝ се казвал ел-Худхад или Шурахил ибн Зи Джеден ибн ес-Сейрах ибн ел-Харс ибн Кайс ибн Сайфи ибн Себе ибн Яшджуб ибн Яаруб ибн Кахтан. Нейният баща бил един от благородните царе. Той отказал да се ожени за йеменки. Казано е, че той бил женен за жена от джиновете, чието име било Райхана бинт ес-Секен, която родила тази жена с име Белкама, наречена по-късно Билкис.

Ес-Салеби предава от Саид ибн Бешир, от Катаде, от ен-Надр ибн Енес, от Бешир ибн Нехик, от Ебу Хурайра, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Един от родителите на Билкис е бил от джиновете.” Този хадис е *гариб* [странен хадис; който не е предаден от други разказвачи, или се различава от версиите, предадени от другите разказвачи].

Ес-Салеби е казал: „Предадено ми бе от Ебу Абдуллах ибн Кабхуне, от Ебу Бекр ибн Джерха, от Ибн Ебу ел-Лейс, от Ебу Кериб, от Ебу Муавийе, от Исмаил ибн Муслим, от ел-Хасан, че Ебу Бекра е казал: „Веднъж Билкис бе спомената пред Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) и той каза: „Народ, управляван от жена, не сполучва.” Исмаил ибн Муслим е меканец и се смята за слаб разказвач.

В „Сахих ел-Бухари” е записан хадис от Авф, от ел-Хасан, от Ебу Бекра, в който се казва, че когато на Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) било съобщено, че персите короновали дъщерята на

Кисра за своя владетелка, той казал: „Народ, управляван от жена, не сполучва.“

Думите: „**Всичко ѝ е дадено...**“ означават всичко онова, което може да бъде притежавано от владетел на земята. „**...И има велик трон.**“, т.е. тронът ѝ бил украсен и обсипан с различни скъпоценни камъни, перли, злато и с други великолепни неща. След това папунякът споменал за неверието им в Аллах и че те се покланяли на слънцето, а не на Аллах, и че Шейтана е разкрасил делата им и ги е заблудил: „**...и те не са напътени да се покланят на Аллах, Който изважда скритото на небесата и на земята, и знае какво спотайвате и какво разкривате.**“, т.е. Той знае и тайните, и явните неща, независимо дали са материални или нематериални. „**Аллах! Няма друг бог освен Него - Господаря на великия Трон!**“, т.е. Негов е най-великият Трон, какъвто никой измежду творенията Му не притежава.

После Сулейман (алеихисселям) изпратил папуняка с послание, в което ги призовавал да се покорят на Аллах и на Неговия Пратеник, да се покаят и да се подчинят на неговото царуване. Той им изпратил: „**Не се възгордявайте...**“, т.е. не позволявайте на гордостта да ви попречи да ми се подчините, „**...и елате при мен като мюсюлмани!**“, т.е. елате истински отдадени на Аллах. Папунякът пуснал посланието до нея и изчакал да види какво ще направи тя. Тя събрала благородниците, принцовете и министрите, за да се посъветва с тях: „**О, знатни, спуснато ми бе достопочтено послание.**“ Тогава тя първо прочела заглавието му: „**То е от Сулейман...**“, а после и останалата част: „**...и е: “В името на Аллах, Всемиловичия, Милосърдния! Не се възгордявайте и елате при мен като мюсюлмани!”** Тя поискала мнението им по много учтив начин: „**Рече тя: “О, знатни, посъветвайте ме в делото ми! Не съм решила никое дело без ваше присъствие.**“, т.е. дайте ми своите мнения. „**Рекоха: “Ние имаме сила и огромна мощ.**“, т.е. ние имаме сила и възможности и можем да си позволим война. Така че ако искаш това, ние сме подготвени. „**А повелята е твоя, ти реши какво ще повелиш!**“, т.е. след като те показали пълно послушание пред нея и изказали своите възможности, те оставили повелята в нейните ръце. Нейното мнение било по-мъдро

и по-добро от техните и тя знаела, че не трябва да се противи на изпратилия посланието, нито да го заблуждава или мами. **„Рече тя: “Царете, когато нахлуят в някое селище, го разрушават и унизяват най-благородните му обитатели. И те така ще постъпят.”**, т.е. тя им обяснила, че ако този цар подчини тяхното царство, тя ще е тази, която ще получи най-строгото наказание и ще бъде опозорена. **„Ще им изпратя подарък и ще видя с какво ще се върнат пратениците.”**, т.е. тя искала да подкупи Сулейман (алеихисселям) с подаръци, но не знаела, че той не би приел от тях нищо, защото тя и нейният народ били неверници, докато той и неговите войски били далеч по-силни от тях. **„И когато дойдоха при Сулейман, той рече: “Нима ще ми помогнете с имот? Не, онова, което Аллах ми е дал, е по-добро от онова, което на вас е дал. А вие с вашия подарък ликувате.”** Тогава Сулейман (алеихисселям) казал на водача на нейните пратеници, които носели подаръка: **„Върни се [водачо] при тях! И ще отидем там с войски, за които нямат сили, и ще ги прогоним оттам унизени и жалки.”**, т.е. върни се с твоя подарък, защото онова, с което бях дарен от Аллах, е далеч по-добро от тези имоти, богатства и подаръци, с които ликувате и се изпълвате с високомерие и гордост пред собствения ви народ. **„И ще отидем там с войски, за които нямат сили...”**, т.е. с войски, които са неудържими и които не могат да бъдат победени, и ще ги прогоним от техните земи, имоти и богатства **„унизени и жалки.”**, т.е. потънали от срам, унижение и унищожение.

Когато чули това от пророка на Аллах, те побързали да обявят пълното си подчинение и готовност да придружат своята царица при срещата ѝ със Сулейман (алеихисселям). Когато той чул за тяхното идване и за намерението им да се явят пред него, той се обърнал към онези от джиновете, които били при него, и ги попитал кой може да донесе трона на Билкис преди тя да е дошла: **„Исполин от джиновете рече: “Аз ще ти го донеса, преди да станеш от мястото си.”**, т.е. преди да приключиш управленското си събрание. Казано е, че Сулейман се занимавал с делата на синовете на Израил от началото на деня до обяд. **„Имам сила за това и съм достоен за доверие.”**, т.е. аз съм достатъчно силен, за да донеса трона при теб, и в същото време може да ми се има доверие за скъпоценните камъни, които има

тронът. Но **„Един, който имаше знание от Писанието, рече...“** Казано е, че това е бил Асиф ибн Берхия, който бил братовчед по майчина линия на Сулейман. Според други това е бил вярващ мъж от джиновете, който знаел най-великото име на Аллах (ел-исм ел-азам). Според трети това е бил мъж от учените на синовете на Израил. Друго мнение е, че това е бил самият Сулейман, но това е много странно и слабо мнение, което ес-Сухейли е описал, че е извън контекста. Има и още едно мнение, че това е бил Джибрил (алеихисселям). **“Аз ще ти го донеса, преди да мигнеш с око.”**, т.е. преди да изпратиш пратеник до най-отдалеченото място на земята и той да се върне при теб. Или според друго мнение: преди най-отдалеченият човек, когото можеш да видиш, да те стигне. Или според трети: преди очите ти да се изморят след продължително гледане в една точка и да се затворят. Или според четвърто мнение: преди да възвърнеш зрението си след като си погледнал към най-отдалеченото място, което зрението ти може да достигне, и си затворил очи, и това е най-правдоподобното тълкувание. **„И когато [Сулейман] видя трона при себе си...“**, т.е. когато видял трона на Билкис, донесен и поставен пред него от Йемен до Йерусалим за толкова кратко време, **„...рече: “Това е от благодатта на моя Господар, за да ме изпита дали съм признателен, или неблагодарен.”**, т.е. това е от благодатта на Аллах, дарена на мен и на Неговите раби, за да ги изпита дали са признателни, или неблагодарни. **„Който е признателен, той е признателен за себе си.”**, т.е. ползата от това се връща при самия него, **„А който е неблагодарен, моят Господар е над всяка нужда, прещедър.”**, т.е. Той не се нуждае от благодарността на признателните, нито бива ощетен от неверието на неверниците.

След това Сулейман (алеихисселям) наредил трона на Билкис да бъде преобразен, за да изпита нейния ум, или както е казал той: **„да видим дали тя ще го познае, или не!“** И когато тя дойде, бе казано: **“Такъв ли е твоят трон?”** Рече тя: **“Прилича на него.”** Това се дължало на нейното разбиране и че тя изключила възможността това да е нейният трон, защото го била оставила далеч, в Йемен, а също и че тя не е знаела, че някой може да има сила да направи такова чудотворно нещо.

Аллах Теаля е казал относно Сулейман (алеихисселям) и неговия народ: „[Сулейман си каза:] **“Знанието ни бе дарено преди нея и бяхме отдадени на Аллах.”** А тя бе отклонена от онова, на което служеше вместо на Аллах. Тя наистина бе от хора-неверници.”, т.е. те обожавали слънцето, на което тя и нейният народ се покланяли вместо на Аллах, и така те следвали религията на своите предци без да имат доказателство за това.

Сулейман (алеихисселям) преди това бил наредил да построят *сарх* - гладък дворец от кристал, под чийто под имало вода, а в нея имало различни видове риби и водни създания. На Билкис ѝ било наредено да влезе в този дворец, докато Сулейман (алеихисселям) седял на трона си: **„И когато го видя, помисли го за вир, и оголи глезените си. Рече [Сулейман]: “Това е *сарх* [гладък дворец от кристал, под чийто под има вода].” Рече тя: “Господарю мой, бях угнетила себе си, но заедно със Сулейман се отдавам на Аллах, Господаря на световите.”**

Казано е, че когато Сулейман (алеихисселям) поискал да се ожени за нея, той попитал хората за начин за премахване на окосмяването от краката ѝ и те му предложили бърснач, но тя се страхувала от него. Тогава той се допитал до джиновете и те направили вана за него и добавили цвят в нея. И той бил първият, който влязъл във ваната.

Ес-Салеби и други са казали, че когато Сулейман (алеихисселям) се оженил за нея, той ѝ върнал йеменското царство. Той я посещавал там веднъж месечно и стоял при нея по три дни, след което се връщал в Йерусалим с летящото си килимче. Той заповядал на джиновете да му построят три дворца в Йемен: Гамдан, Салхин и Битун. И Аллах знае най-добре!

Ибн Исхак е предал от някои учени с първоизточник Вехб ибн Мунеббих, че Сулейман (алеихисселям) не се оженил за нея, но я оженил за царя на Хемдан и ѝ върнал властта над Йемен. Той накарал царя на джиновете в Йемен да построи за нея гореспоменатите три дворца. Това предание не е толкова достоверно като предишното. И Аллах знае най-добре!

Разказът за народа на Себе

Аллах Теаля е казал: „За народа на Себе имаше знамение в неговата земя - две градини, отдясно и отляво: “Яжте от препитанието на вашия Господар и Му бъдете признателни! Имате прекрасно място и опрощаващ Господар!” Но те се отвърнаха и изпратихме срещу тях пороя от бентовете, и заменихме техните градини с две градини, даващи горчиви плодове и тамариск, и съвсем малко бодливи храсти. С това ги наказахме за тяхното неверие. Нима наказваме други освен неблагоприятните? А бяхме им устроили видни селища между тях и селищата, които Ние благословихме, и бяхме отмерили пътя между тях: “Движете се там нощем и денем в сигурност!” Но те рекоха: “Господарю, увеличи разстоянията в нашите пътувания!” И угнетиха сами себе си. И ги сторихме предания. И напълно ги разпиляхме. В това има знамения за всеки многотърпелив, признателен.” (Себе, 34: 15-19)

Учените по родословие, сред които и Мухаммед ибн Исхак, са казали: „Името на Себе е било Абд Шемс ибн Яшджуб ибн Яаруб ибн Кахтан. Бил наречен Себе, защото неговото племе било първото арабско племе, което се разпръснало. Той бил първият, който вземал плячка във война и я давал на своя народ.”

Ес-Сухейли е казал: „Казано е, че той е бил първият, който бил коронясан, а някои учени са казали, че той е бил мюсюлманин и че е съчинявал поезия, в която споменавал появата на Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем).” Последното мнение се приписва на Ибн Дидйе и е записано в книгата му „Ет-тенвир фи мевлид ел-бешир ен-незир”.

Имам Ахмед предава от Ебу Абдуррахман, от Абдуллах ибн Люхи'а, от Абдуллах ибн Хебира, от Абдуррахман ибн Веале, че Абдуллах ибн Аббас е казал: „Един човек попита Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) за Себе, дали е бил мъж, жена или име на земя. Той каза: „Не е бил нито земя, нито жена. Бил е мъж, на когото се родили

десет синове. Шестима от тях населявали Йемен, а четирима - еш-Шам [Сирия]. Тези в еш-Шам били Люхам, Джузам, Амиле и Гассан, а тези в Йемен били Кинде, ел-Ешарийюн, ел-Езд, Мезхидж, Химйер и Енмар." Питащият е бил Фарве ибн Мусайк ел-Гутайфи."

Това означава, че терминът Себе включва всички тези племена, сред които били и *тебабуа* (ед.ч. *тубба*) в Йемен. Техните царе поставяли корони на главите си, подобно на персийските царе. Арабите наричали владетелите на Йемен и Хадрамевт *тубба*, тъй както наричали владетелите на еш-Шам и Арабския полуостров *кайсар* [цезар], владетелите на Персия *кисра* [хусро], владетелите на Египет *фиравн* [фараон], владетелите на Абисиния *неджаши* [негус] и владетелите на Индия *бутлимус* [птолемей], и Билкис е била от владетелите Химйер, които управлявали Йемен. Те живеели в щастие и спокойствие, имали изобилие от прехрана - плодове, растения и т.н., и били праведни хора, които следвали Правия път. Но когато се променили и отрекли благодатта на Аллах, те неизбежно изложили своя народ на унищожение.

Мухаммед ибн Исхак предава, че Вехб ибн Мунербих е казал: „Аллах изпратил при тях тринадесет пророци." Ес-Седи е твърдял, че Аллах им е бил изпратил дванадесет хиляди пророци. И Аллах знае най-добре!

Когато те заменили напътствието със заблуда и започнали да се покланят на слънцето вместо на Аллах, и това се случило по времето на Билкис и нейните предци, Аллах им изпратил наводнение, причинено от бент. Аллах Теаля е казал: **„Но те се отвърнаха и изпратихме срещу тях пороя от бентовете, и заменихме техните градини с две градини, даващи горчиви плодове и тамариск, и съвсем малко бодливи храсти. С това ги наказахме за тяхното неверие. Нима наказваме други освен неблагодарните?"**

Много учени са споменали, че бентът Ме'раб е бил построен, за да съхранява вода зад две големи планини, и когато нивото на водата се покачило, хората започнали да отглеждат градини с овощни дървета и различни видове зеленчуци. Казано е, че създателят на бента е бил

Себе ибн Яаруб, който променил хода на седемдесет долини и така те изливали водата си в бента. Той също открил вода и от тридесет извора, но умрял преди да завърши бента. Така че племето Химйер го усъвършенствали и той бил голям една квадратна левга [1 левга = 4,83 км]. После те живеели в щастие и изобилие. Катаде и други са казали: „Жена от тях отивала с кошница върху главата си и я пълнела с пресни, узрели плодове.“ И е казано, че въздухът, който дишали, бил толкова чист, че в земята им нямало нито мухи, нито вредни микроби. Аллах Теаля е казал: **„За народа на Себе имаше знамение в неговата земя - две градини, отдясно и отляво: “Яжте от препитанието на вашия Господар и Му бъдете признателни! Имате прекрасно място и опрощаващ Господар!”** И е казал: **„И прогласи вашият Господар: “Ако сте признателни, Аз непременно ще ви надбавя. А ако сте неблагодарни, мъчението Ми е сурово.”** (Ибрахим, 14: 7)

Но когато те обожествили друг освен Аллах и се отнесли надменно към Неговата благодат, поискали разстоянията в пътуванията им да бъдат по-дълги и по-тежки, а те били лесни и хората се придвижвали безопасно и денем, и нощем. По този начин те поискали доброто да се превърне в зло, подобно на синовете на Исраил, които пожелали Аллах Теаля да превърне манната и пъдпъдъците в треви, краставици, жито, леща и лук. Така те били лишени от тази огромна благодат и земята им била унищожена, а самите те били разпръснати по света, както е казал Аллах Теаля: **„Но те се отвърнаха и изпратихме срещу тях пороя от бентовете.”** Много учени са казали, че Аллах изпратил мишки при основите на бента. Когато хората открили това, пуснали котки там, за да ги изстребят, но всичко било напразно. Основите вече били отслабнали и накрая бентът рухнал и водата наводнила всичко. Хубавите им плодотворни дървета се превърнали в лоши, както е казал Аллах: **„И заменихме техните градини с две градини, даващи горчиви плодове и тамариск, и съвсем малко бодливи храсти.”**, тъй като бодливите храсти раждат зрънца, които са много малко, в сравнение с безбройните тръни, които имат. Аллах Теаля е казал: **„С това ги наказваме за тяхното неверие. Нима наказваме други освен неблагодарните?”**, т.е. Ние наказваме с това строго наказание само

онези, които не вярват в Нас, отричат Нашите пратеници, нарушават Нашите заповеди и престъпват Нашите граници.

Аллах Теаля е казал: „**И ги сторихме предания. И напълно ги разпиляхме.**“, т.е. след унищожаването на техните градини и на тяхната земя, те трябвало да се преселят. Така те се заселили в различни части на земята, като някои от тях отишли в Хиджаз, а Хуза'а се заселили в Мека. Някои от тях се заселили в Медина и те били първите ѝ жители. После били последвани от три еврейски племена: Бену Кайнука, Бену Курайза и Бену ен-Недир. Те се обединили с ел-Евс и ел-Хазрадж и заживели там. Някои от тях се заселили в еш-Шам и приели християнството - Гассан, Амиле, Бехра, Люхам, Джузам, Тенух, Теглюб и др.

Мухаммед ибн Исхак в своята „Китаб ес-сира“ е казал, че първият напуснал Йемен преди пороя от бентовете е бил Амр ибн Амир ел-Люхами. Люхам бил син на Ади ибн ел-Харис ибн Мурра ибн Езд ибн Зейд ибн Муха ибн Амр ибн Урайб ибн Яшджуб ибн Зейд ибн Кехлян ибн Себе. Ибн Хишам е казал, че е бил Люхам ибн Ади ибн Амр ибн Гариб ибн Себе. Ибн Исхак е казал: „Причината за напускането му на Йемен, както ми бе предадено от Ебу Зейд ел-Енсари, е че той видял мишка да рови под бента Ме'раб, който съхранявал вода. Така той разбрал, че бентът няма да издържи дълго, и възнамерил да се изсели от Йемен. Той заблудил своя народ като наредил на най-малкия си син да го зашлеви по лицето пред хората. Синът му направил това и Амр казал: „Няма да живея на място, където най-малкият ми син ме зашлевява по лицето.“ И той дал за продан имуществото си. Благородниците на Йемен рекли: „Възползвайте се от гнева на Амр и купете имуществото му!“ След това той се изселил заедно с децата си и техните потомци. Ел-Езд е казал: „Ние не изоставихме Амр ибн Амир.“ Така те продали своето имущество и избягали заедно с него, без да знаят истинското му намерение. Пристигнали в страната Ак, чиито жители се борили срещу тях, и във войната им имало възходи и падения. Накрая те си тръгнали от страната Ак и се разпръснали по земята. Ибн Джефне ибн Амр ибн Амир отишъл в еш-Шам, ел-Евс и ел-Хазрадж отишли в Ясриб [Медина], Хуза'а отишъл в Мерран, Езд ес-

Серах отишъл в ес-Серах, а Езд Амман отишъл в Аман. После Аллах Теаля изпратил порой срещу бента и той се срутил. Свещеният Коран свидетелства за това.

Ес-Седи е предал подобно на това, а Мухаммед ибн Исхак е казал, че Амр ибн Амир е бил жрец. Други са казали, че съпругата му се казвала Тарифе бинт ел-Хайр ел-Химйерия и също била жрица. Тя предсказала унищожаването на страната им, сякаш те видели знамение в мишките. Затова направили това, което направили, и Аллах знае най-добре! Целият разказ за него се споменава от Икриме с първоизточник Ибн Ебу Хатим.

Не всички хора от Себе се изселили от Йемен след срутването на бента, а дори по-голямата част от тях останали там. Само хората в близост до бента си тръгнали и се разпръснали по земята. Това е предадено и в хадис от Абдуллах ибн Аббас, в който се казва, че мнозинството йеменци не се изселили от Йемен. Само четири племена го напуснали, а шест останали. Последните продължили да живеят там и *тебабиа* продължили да управляват, докато управлението не им било отнето – за около седемдесет години – от войската на Негуса под ръководството на Ебрахе и Арят. По-късно Сейф ибн Зи Йезен ел-Химйери върнал управлението и това станало малко преди раждането на Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем). След това Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) изпратил в Йемен Али ибн Ебу Талиб и Халид ибн ел-Велид, а по-късно и Ебу Муса ел-Енсари и Муаз ибн Джебел, за да приканят хората да приемат исляма. После ел-Есвед ел-Анси превзел Йемен и изгонил наместниците на Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем). По времето на халифа Ебу Бекр ес-Сиддик, ел-Есвед ел-Анси бил убит и мюсюлманите поели управлението на Йемен.

Разказът за Узейр

Аллах Теаля е казал: „Или като онзи, който минал през едно селище, рухнало под своите покриви, и рекъл: “Как Аллах ще съживи това след смъртта му?” И Аллах го умъртвил за сто години, после го възкресил. Рекъл: “Колко се забави?” Казал: “Забавих се ден или част от деня.” Рекъл: “Не, забави се сто години. Виж какво имаш за ядене и пиене! То не се е развалило. И виж магарето си! И за да те сторим знамение за хората, виж костите, как ги подреждаме, после ги обличаме в плът!” И когато му се изяснило, рекъл: “Вече знам, че Аллах над всяко нещо има сила.” (ел-Бакара, 2: 259) И е казал: „И рекоха юдеите: “Узейр е синът на Аллах.” И рекоха християните: “Месията е синът на Аллах.” Това те го изричат, приличат в думите на онези, които преди не повярваха. Аллах да ги поразии! Как така се подлъгват!” (ет-Тевбе, 9: 30)

Хафиз Ебу ел-Касим ибн Асакир е казал: „Той е бил Узейр ибн Джерве.” Според други се е казал Ибн Сурайк ибн Адия ибн Ейюб ибн Дерзена ибн Ура ибн Текйи ибн Усбу ибн Финхас ибн ел-Азир ибн Харун ибн Имран. Според трети той е бил Узейр ибн Серуха. Според някои предания гробът му се намира в Дамаск. Хафиз Ибн Асакир предава от Ебу ел-Касим ел-Бегави, от Давуд ибн Амр, от Хиббан ибн Али, от Мухаммед ибн Курайб, от баща му, че Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Не знам дали Тубба е бил проклет или не. И не знам дали Узейр е бил пророк или не.” Той е предал подобно на това и от хадис на Муемил ибн ел-Хасан, от Мухаммед ибн Исхак ес-Седжизи, от Абдурраззак, от Муамир, от Ибн Ебу Зуайб, от Саид ел-Мекбери, от Ебу Хурайра (радийеллаху анх).

И той е предал от Исхак ибн Бишр – който е отхвърлен – от Джубейр и Мукатил, от ед-Даххак, че Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал:

„Докато Узейр бил младо момче, той бил пленен от Бихтинаср. Когато бил на четиридесет, Аллах го дарил с мъдрост. Никой не бил по-знаещ от него по отношение на Тората и той бил споменаван наред с пророците, докато Аллах не изтрил името му, защото той Го попитал за съдбата.“ Това е слаб и отхвърлен хадис. И Аллах знае най-добре!

Исхак ибн Бишр предава от Саид, от Ебу Урубей, от Катаде, от ел-Хасан, от Абдуллах ибн Селям, че Узейр е бил рабът, когото Аллах умъртвил за сто години, след което го съживил отново.

Исхак ибн Бишр предава от Саид ибн Бешир, от Вехб ибн Мунейбих, че Узейр бил мъдър и праведен раб. Един ден той излязъл, за да се погрижи за имота си, и когато приключил, минал покрай едно рухнало селище, където горещината станала непоносима. Влязъл в селището, яздейки магарето си. Слязъл от магарето и свалил от него две кошници – едната пълна със смокини, а другата пълна с грозде. Седнал и извадил една паница, в която изстискал грозде и наквасил сухия хляб, който носел. Той ял от това, след което легнал по гръб с обърнати крака към една стена и започнал да се визира в покрива на къщата. Видял няколко изгнили кости и си рекъл: **“Как Аллах ще съживи това след смъртта му?”** Той не се усъмнил, че Аллах може да направи това, а го казал от удивление. При това Аллах Теаля изпратил Ангела на смъртта, който взел душата му, и така Аллах го умъртвил за сто години. След като стоте години минали, Аллах изпратил при него един ангел, който първо създал сърцето му, за да усеща, а след това създал и двете му очи, за да вижда и разбира как Аллах Теаля съживява мъртвите. Когато вече Узейр виждал, ангелът продължил, за да завърши създаването му. Той покрил костите му с плът, кожа и косми. После му вдъхнал душата. Всичко това станало, докато той гледал и разбирал. Ангелът го попитал: **“Колко се забави?”** Казал: **“Забавих се ден или част от деня.”**, т.е. той мислел, че бил умъртвен след обяд и после бил съживен отново до края на деня, докато слънцето все още било на небето. Ето защо той казал: **„или част от деня”**, т.е. дори не и пълен ден. Ангелът рекъл: **“Не, забави се сто години. Виж какво имаш за ядене и пиене!”**, т.е. сухият хляб и изстисканото грозде, които не са се променили. **„То не се е развалило”** и гроздето и

смокините също. Той започнал да отрича всичко това със сърцето си и ангелът му рекъл: „Отричаш ли това, което казах? **„Виж магарето си!“**” Той погледнал магарето и видял костите му изгнили и разложени. Ангелът призовал костите на магарето и те отвърнали на зова му, събирайки се от всички посоки на едно място, докато се подредили в едно цяло. Узейр виждал всичко това, а ангелът покрил костите с плът, кожа и косми. После ангелът му вдъхнал душа и магарето се изправило с вдигнати глава и уши към небето, мислейки, че Денят на съживяването е настъпил. Това е посочено и в словата на Аллах: **„И виж магарето си! И за да те сторим знамение за хората, виж костите, как ги подреждаме, после ги обличаме в плът!“** И когато му се изяснило, рекъл: **“Вече знам, че Аллах над всяко нещо има сила.”** После той се качил на магарето си и се върнал обратно в своето село, където хората му били непознати и той бил непознат за тях. Дори открил дома си трудно. Когато стигнал до него, там открил стара, саката и сляпа жена на възраст сто и двадесет години. Тя била негова прислужница в миналото и той я бил оставил, когато тя била на двадесет години. Попитал я: „Това ли е домът на Узейр?“ Отговорила: „Да, това е.“ Плачейки, казала: „Днес никой не си спомня за Узейр.“ Той казал: „Аз съм Узейр. Аллах ме умъртви за сто години и после пак ме съживи.“ Тя рекла: „Пречист е Аллах! Загубихме Узейр преди сто години и никой не чу нищо за него.“ Той казал: „Наистина аз съм Узейр!“ Казала: „Узейр бе човек, чиято дуа се приемаше от Аллах, така че помоли Аллах да ми върне зрението, да те погледна. Ако си Узейр, със сигурност ще те позная.“ И Узейр помолил Аллах, след това обърсал очите ѝ с длани и те оздравели. Хванал я за ръката и ѝ казал: „Стани с позволението на Аллах!“ Тя се изправила с позволението на Аллах, погледнала го и казала: „Свидетелствам, че ти си Узейр!“ После отишла, където синовете на Израил се събирали, при сина на Узейр – старец на сто и осемнадесет години - и при внуците му и казала: „Това е Узейр, който се върна при вас.“ Те отрекли, но тя рекла: „Аз съм еди-коя си, ваша прислужница. Той се помоли на своя Господар за мен и очите и краката ми оздравяха. Той твърди, че Аллах го умъртвил за сто години и после го съживил отново.“ Хората станали и отишли да го видят. Синът му казал: „Баща ми имаше черна бенка между раменете си.“ Открил раменете му и разбрали, че това е Узейр.

Синовете на Израил рекли: „Узейр бе единственият, който знаеше цялата Тора наизуст. След като Бихтинаср я изгори, нищо не е останало от нея освен това, което хората помнеха. Така че, ако си Узейр, я напиши за нас.“ Баща му, Суруха, бил заровил Тората през онова време на място, което никой друг освен Узейр не знаел. Така той ги завел до онова място и извадили Тората, но листовете били изгнили. Затова той седнал под сянката на едно дърво, заобиколен от синовете на Израил, и започнал да възстановява Тората. По това време две звезди слезли от небето и влезли в устата му, при което той си спомнил целия текст от Тората и така я възстановил за синовете на Израил. Тогава **„рекоха юдеите: “Узейр е синът на Аллах.”**, заради станалото с двете звезди, възстановяването на Тората и занимаването му с делата на синовете на Израил. Той възстановил Тората за тях в земята ес-Севад. Селището, в което починал, е казано, че се е казвало Сайрабаз.”

Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Станало е както Аллах Теаля е казал: **„И за да те сторим знамение за хората”**, т.е. за синовете на Израил. Той бил млад мъж сред възрастните си синове, защото умрял, когато бил на четиридесет, и Аллах го съживил на същата възраст.” И е казал Ибн Аббас: „Той е бил съживен след времето на Бихтинаср.” Същото е казал и ел-Хасан.

Бил ли е пророк?

Повечето учени смятат, че Узейр е бил един от пророците, изпратени при синовете на Израил. Той живял във времето между Сулейман и Давуд и Зекерийя и Яхя. По негово време никой от синовете на Израил не бил наизустил Тората. Аллах Теаля го вдъхновил да я наизусти и да я пази в сърцето си и след това да я чете на синовете на Израил. Вехб ибн Мунеббих е казал: „Аллах наредил на един ангел да се спусне със светлина и да я изсипе върху Узейр. При това той написал Тората буква по буква чак до края.”

Ибн Асакир предава от Абдуллах ибн Аббас (радийеллаху анхума), че той попитал Абдуллах ибн Селям за словата на Аллах: **„И рекоха юдеите: “Узейр е синът на Аллах.”**, защо те казали това. Ибн Селям посочил написването на Тората от Узейр по памет и думите на

евреите, че Муса (aleyхисселям) не могъл да им предаде Тората освен на книга, а Узейр могъл. След това някои от тях рекли: **„Узейр е синът на Аллах.“** По тази причина много учени са казали, че е имало прекъсване в предаването на Тората по времето на Узейр. Това е много вероятно, ако Узейр не е бил пророк, както са смятали Ата ибн Ебу Рабах и ел-Хасан ел-Басри. Исхак ибн Бишр е предал от Мукатил ибн Сулейман, от Ата и Усман ибн Ата ел-Хурасани, от баща му и от Мукатил, че Ата ибн Ебу Рабах е казал: „Онзи период е бил белязан от девет неща: Бихтинаср, градината на Сана, градината на Себе, хората, изкопали ямата, Хасура, хората от пещерата, владетелите на слона, град Антиохия и случката с Тубба.“

Исхак ибн Бишр предава от Саид, от Катаде, че ел-Хасан е казал: „Онзи период е бил белязан от Узейр и Бихтинаср.“ Предадено е в „Сахих Муслим“, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Аз съм най-близък до сина на Мерйем от всички хора. Пророците са от различни майки, но от една религия, и не е имало пророк между мен и него.“

Вехб ибн Мунеббих е казал: „Той е живял във времето между Сулейман и Иса (aleyхимасселям).“ Ибн Асакир предава, че Енес ибн Малик и Ата ибн ес-Саиб са казали: „Узейр е живял по времето на Муса ибн Имран и той поискал разрешение да се срещне с Муса (aleyхисселям), но му било отказано, заради питането му относно съдбата. Той си тръгнал, казвайки: „Да умреш сто пъти е по-лесно, отколкото да почувстваш унижението за един час.“

Що се отнася до онова, което са предали Ибн Асакир и други от Ибн Аббас, Невф ибн Букяли, Суфян ес-Севри и други, че Узейр попитал за съдбата, при което името му било изтрито от имената на пророците, то това е отхвърлен и недостоверен хадис и вероятно е бил взет от историите, които са измислили синовете на Исраил.

Абдурраззак и Кутейбе ибн Саид предават от Джафер ибн Сулейман, от Ебу Имран ел-Джевни, че Невф ел-Букяли е казал: „Узейр казал на своя Господар: „О, Господарю, Ти сътвори творението. Ти отклоняваш, когото пожелаеш, и Ти напътваш, когото пожелаеш.“, т.е. той попитал

за съдбата. Тогава му било казано: „Стой далеч от това!“ Но той не стоял. Отново му било казано: „Стой далеч от това или името ти ще бъде изтрито от имената на пророците. Аз не бивам питан за делата Си, а всички творения ще бъдат питани за техните.“

Всички, освен ет-Гирмизи, са предали хадис на Юнус ибн Язид, от ез-Зухри, от Саид и Ебу Селеме, от Ебу Хурайра. Същият хадис е бил предаден и от Шуайб, от Ебу ез-Зинад, от Еарадж, от Ебу Хурайра, който е казал: „Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Един пророк лежал под едно дърво и мравка го ощипала. Той наредил мравунякът да бъде изгорен. Тогава Аллах му разкрил: „Заради ощипване от една мравка, ти изгори цяла общност, която Ме прославяше!“ Исхак ибн Бишр предава от Ибн Джурайдж, от Абдулвеххаб ибн Муджахид, от баща му, че този пророк е бил Узейр. Същото е предадено и от Ибн Аббас и от ел-Хасан ел-Басри. И Аллах знае най-добре!

Разказът за Зу-л-Карнейн

Аллах Теаля е казал: „И те питат за Зу-л-Карнейн. Кажи [о, Мухаммед]: “Ще ви известя нещо за него.” Наистина го укрепихме Ние на земята и му дадохме път към всяко нещо. И пое той по един път, докато стигна залеза на слънцето. Намери го да залязва в кална вода и намери там хора. Рекохме Ние: “О, Зу-л-Карнейн, можеш да ги измъчиш или да им сториш добрина.” Рече: “Онзи, който угнетява, ще го измъчим. После ще бъде върнат при неговия Господар и Той ще го накаже със сурово мъчение. А онзи, който вярва и върши праведни дела, негова е Най-прекрасната награда и ще му отредим нашата най-лека повеля.” Сетне пое по друг път, додето стигна изгрева на слънцето. Намери го да изгрява над хора, за които Ние не бяхме сторили никакво покривало срещу него. Така Ние обгръщаме със знание всичко, което е у него. После той пак тръгна на път, додето стигна между двете планини. Намери в подножието им хора, които почти не схващаха слово. Рекоха: “О, Зу-л-Карнейн, Йеджудж и Меджудж пакостят по земята. Да ти сторим ли налог, та да направиш между нас и тях преграда?” Рече: “Онова, с което ме укрепил моят Господар, е по-добро. Помогнете ми със сила и ще направя между вас и тях здрава стена! Носете ми железни късове, додето се изравни между двата склона!” Рече: “Раздухвайте!” Когато ги превърна в огън, рече: “Донесете ми да излея върху тях разтопена мед!” И [Йеджудж и Меджудж] нито можаха да я изкатерят, нито можаха да я пробият. Рече [Зу-л-Карнейн]: “Това е милост от моя Господар, но когато дойде обещаното от моя Господар, Той ще я превърне в руини. Обещанието на моя Господар е истинно.” (ел-Кехф, 18: 83-98)

Бил ли е пророк?

Аллах Теаля е похвалил Зу-л-Карнейн в Свещения Коран заради неговата справедливост. Той владее много страни на изток и

на запад, подчинил народите им и ги управлявал с абсолютна справедливост. Най-вероятно е мнението, че той е бил просто цар. Но също така е казано, че е бил пророк или пратеник. Най-неправдоподобното мнение е, че той е бил ангел. Последното е предадено от Повелителя на вярващите Умер ибн ел-Хаттаб (радийеллаху анх), който чул човек да се обръща към друг с думите: „О, Зу-л-Карнейн!“ Умер (радийеллаху анх) казал: „Млъкни! Не ви ли беше достатъчно да се назовавате с имената на пророците, та вземате имената и на ангелите?“

Абдуллах ибн Амр (радийеллаху анх) е казал, че Зу-л-Карнейн е бил пророк. От друга страна, Ебу Хурайра (радийеллаху анх) предава, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Не знам дали Тубба е бил проклет или не. И не знам дали *худуд* [предписаните от шериата наказания] са изкупителни за наказаните хора или не. И не знам дали Зу-л-Карнейн е бил пророк или не.“ Този хадис е *гариб* [странен хадис; който не е предаден от други разказвачи, или се различава от версиите, предадени от другите разказвачи].

В друг хадис, предаден от Ибн Аббас (радийеллаху анхума), се съобщава, че Зу-л-Карнейн е бил добър цар, чиито дела са похвалени в Книгата на Аллах; той е бил победоносен, а ел-Хидр е бил негов министър, водач на войската му и негов съветник.

Ел-Езраки и други споменават, че Зу-л-Карнейн е приел исляма от Ибрахим (алейхисселям) и че е обикалял около ел-Кяабе заедно с него и със сина му Исмаил (алейхисселям). Предадено е от Убейд ибн Умейр и от сина му Абдуллах, както и от други, че Зу-л-Карнейн тръгнал да извърши хадж. Разбирайки за това, Ибрахим (алейхисселям) го посрещнал, отправил дуа към Аллах за него и му дал съвети. Освен това Аллах Теаля подчинил облаците на Зу-л-Карнейн да го носят там, където пожелае. И Аллах знае най-добре!

Защо е бил наречен Зу-л-Карнейн [Притежателя на двата рога]?

Това е спорен въпрос и няма определена известна причина за това. Някои са казали, че той имал нещо на главата си, което

приличало на два рога. Вехб ибн Мунеббих е казал: „Той имал два рога от месинг върху главата си.“ [Това тълкувание е много слабо.]

Някои учени от хората на Писанието [евреи и християни] са казали, че това е така, защото той управлявал персийски и римски територии. Казано е също, че той достигнал първия лъч на изгряващото слънце на изток и този на запад и управлявал всичко, което било между тях. Последното мнение е по-вероятно, което е и изказването на ез-Зухари.

Ел-Хасан ел-Басри е казал, че той имал две плитки на косата си и затова бил наречен Зу-л-Карнейн. Исхак ибн Бишр предава, че дядото на Умер ибн Шуайб е казал: „Зу-л-Карнейн веднъж приканил тираничен цар към пътя на Аллах. Царят го ударил по главата и счупил един от роговете му. Зу-л-Карнейн го приканил отново и тиранинът счупил и втория рог. Затова бил наречен Зу-л-Карнейн.“

Ес-Севри предава, че веднъж Али ибн Ебу Талиб (радийеллаху анх) бил запитан за Зу-л-Карнейн. Той отговорил: „Той е бил напътен и праведен човек. Приканил своя народ към Аллах, но те го ударили по рога [страна на главата] и го убили. Аллах Теаля го съживил и той отново ги приканил, а те пак го ударили по другия му рог и го убили. Аллах Теаля отново го съживил и така той бил наречен Зу-л-Карнейн.“ В други предания се разказва от Ебу ет-Туфейл, че Али ибн Ебу Талиб е казал: „Той не е бил нито пророк, нито пратеник, нито ангел, а е бил благочестив и праведен раб.“

Какво е било името му?

Учените са в разногласие относно името му. Ез-Зухари ибн Беккар предава, че Абдуллах ибн Аббас (радийеллаху анх) е казал: „Името му е било Абдуллах ибн ед-Даххак ибн Ма'д, или Мусаб ибн Абдуллах ибн Кинан ибн Мансур ибн Абдуллах ибн ел-Азд ибн Гаус ибн Небт ибн Малик ибн Зейд ибн Кехлян ибн Себе ибн Кахтан.“

В хадис се казва, че той е бил от племето Химяр и че майка му е била ромейка, а той бил наречен Философа заради отличния си интелект. Ес-Сухейли е казал: „Името му е било Марзабан ибн Марзабах.“ Това е

споменато и от Ибн Хишам, който на друго място казва, че името му е било ес-Саб ибн Зи Мераид, който бил дядо на *тебабия* и че той е бил онзи, който е отсъдил в полза на Ибрахим (алеихисселям) за кладенеца ес-Саб.

И е казано, че той е бил Афридун ибн Асфиян, който убил ед-Даххак. Ел-Кас ибн Саида ел-Ияди казва в известната си проповед: „О, народе на Аяд ибн ес-Саб! Зу-л-Карнейн е владеел Изтока и Запада, подчинил е джиновете и хората и е живял две хиляди години. И всичко това е минало като миг на око.”

Ед-Даракутни и Ибн Макуле споменават, че името му е било Хирмис, или Хирвис, ибн Китун ибн Руми ибн Ленти ибн Кашаухин ибн Юнан ибн Яфес ибн Нух (алеихисселям). И Аллах знае най-добре!

Исхак ибн Бишр предава от Саид ибн Бешир, че Катаде е казал: „Александър е бил Зу-л-Карнейн. Баща му е бил първият цезар и той е бил от потомството на Сам ибн Нух (алеихисселям).”

Трябва да се прави разлика между двамата с име Зу-л-Карнейн. Първият е нашият благочестив Зу-л-Карнейн, докато вторият е Александър ибн Филип ибн Масрим ибн Хирмис ибн Майтун ибн Руми ибн Ленти ибн Юнан ибн Яфес ибн Юна ибн Шерхун ибн Рума ибн Шарфат ибн Тутил ибн Руми ибн ел-Асфар ибн Якз ибн ел-Лис ибн Исхак ибн Ибрахим (алеихисселям). Това родословие е посочено от Хафиз Ибн Асакир в неговата книга „Тарих”. Нещо повече, той е бил водачът на македонци, гърци и египтяни, основал е Александрия и на него римляните базирали своя календар. Той живял много време след първия Зу-л-Карнейн. Това е било триста години преди Иса (алеихисселям). Негов министър е бил известният философ Артаталис. Той е бил онзи, който е убил Дара ибн Дара, подчинил е персийските царе и превзел земите им. Насочваме вниманието на читателя към това, защото много хора смятат, че двамата с име Зу-л-Карнейн са един и същи човек, което е голяма грешка, тъй като има големи различия между двамата. Първият е бил набожен, благочестив, праведен раб на Аллах Теаля и е бил справедлив цар, чийто министър е бил праведният ел-Хидр. Нещо повече, някои учени заявяват, че той

е бил пророк. А вторият е бил езичник, чийто министър е бил философ, както бе споменато по-рано. Изминалото време между двамата е било повече от две хиляди години. Затова никой не може да пропусне големите различия и противоречия между тях двамата освен невежият глупак, който не знае нищо!

Словата на Аллах: **„И те питат за Зу-л-Карнейн.“** били низпослани, защото хората от Курайш поискали от евреите да им кажат нещо, за което да попитат Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), за да изпитат неговите знания. Евреите им рекли: „Попитайте го за човек, който пътувал по земята, и за младежи, които тръгнали на път и никой не разбрал какво се случило с тях!“ Във връзка с това Аллах Теаля низпослал историите за хората от пещерата и за Зу-л-Карнейн. Аллах е казал: **„Кажете [о, Мухаммед]: “Ще ви известя нещо за него.”**, т.е. задоволителни вести за него и за неговия ранг. После Той е казал: **„Наистина го укрепихме Ние на земята и му дадохме път към всяко нещо.”**, т.е. Аллах Теаля разширил царството му и го дарил с онова, което могло да му позволи да се сдобие с каквото пожелае. Кутейбе предава, че Али ибн Ебу Талиб (радийеллаху анх) веднъж бил попитан за Зу-л-Карнейн: как е могъл да достигне Изтока и Запада. Али отговорил: „Облаците му били подчинени, бил му даден път за всяко нещо и бил дарен с протягане, достигащо до светлината.“ Али добавил: „Да продължавам ли?“ Човекът замълчал и Али (радийеллаху анх) също замълчал.

Ебу Исхак ес-Субейи предава от Амр ибн Абдуллах ел-Ведаи: „Чух Муавийе да казва: „Четирима души са владели земята: пророкът Сулейман ибн Давуд (aleyхисселям), Зу-л-Карнейн, мъж от народа на Хулван и един друг мъж.“ Някой попита: „Ел-Хидр ли е бил това?“ Муавийе каза: „Не.“

Ез-Зубейр ибн Беккар предава, че Суфян ес-Севри е казал: „Научих, че четирима души са владеели цялата земя: двама от тях били вярващи, а другите двама били неверници. Дватама вярващи били пророкът Сулейман ибн Давуд (aleyхисселям) и Зу-л-Карнейн, а двамата неверници били Немруд и Бихтинаср.“ Същото е предадено и от Саид ибн Бешир.

Исхак ибн Бишр предава от Саид ибн Ебу Уруббе, от Катаде, че ел-Хасан е казал: „Зу-л-Карнейн е бил цар след Немруд. Той бил набожен, праведен мюсюлманин, който пътувал на изток и на запад. Аллах Теаля удължил живота му, дарил го с победа над враговете му и с превземане на техните владения. Той завладявал земята, подчинил хората ѝ и пътувал по нея, докато достигнал Изтока и Запада.“ Аллах Теаля е казал: **„И те питат за Зу-л-Карнейн. Кажете [о, Мухаммед]: “Ще ви известя нещо за него.” Наистина го укрепихме Ние на земята и му дадохме път към всяко нещо.”**, т.е. дадохме му знание да търси средства за постигане на всяко нещо. Ибн Исхак е казал: „Мукатил твърдеше, че той завладявал земите, трупал богатство и предлагал на хората два избора: или да приемат религията му и да го следват, или да бъдат убити.“

Ибн Аббас, Муджахид, Саид ибн Джубейр, Икриме, Убейд ибн Яля, ес-Садйи, Катаде и ед-Даххак са казали, че **„...и му дадохме път към всяко нещо.”** означава знание. Катаде и Матар ел-Веррак са казали: „Това означава синори, гранични знаци и следи по земята.“ Абдуррахман ибн Ляид ибн Еслям е казал: „Това означава езици, тъй като той не завладявал народ, докато първо не говорел с тях на собствения им език.“ Най-вероятното и вярно обяснение е, че той е знаел всички средства, чрез които да изпълни нуждата или желанието си. Защото той взимал от всеки завладян район провизии, които му позволявали да завладее следващия район и т.н.

Някои учени от хората на Писанието [евреи и християни] са споменали, че той прекарал хиляда и шестстотин години в пътуване по земята, приканвайки хората да вярват в Аллах Теаля, Който няма съдружник в Своето Владение. Но изглежда, че има известно преувеличаване в определянето на този дълъг период от време. И Аллах знае най-добре!

Аллах Теаля е казал: **„И пое той по един път, докато стигна залеза на слънцето.”**, т.е. той стигнал до място, което никой не можел да достигне, и той застанал на брега на Западния океан, в които били островите ел-Халидат [Вечните]. Там той могъл да наблюдава залеза на слънцето. **„Намери го да залязва в кална вода...”**, т.е. в морето или

океана, защото онзи, който стои на брега, вижда слънцето сякаш то изгрява и залязва в морето.

Имам Ахмед предава от Язид ибн Хамн, от ел-Аввам ибн Хаушаб, от освободен роб на Абдуллах ибн Амр, че Абдуллах е казал: „Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) погледна към слънцето, когато залезе, и каза: „В палещия огън на Аллах! Ако не беше такава заповедта на Аллах, то щеше да изгори всичко, което е на земята.“ [Този хадис е много странен и със сигурност не е достоверен.]

Зу-л-Карнейн търси „Окото на живота“

Ибн Асакир предава дълъг разказ, в който се казва, че Зу-л-Карнейн имал приятел от ангелите на име Ранакил. Зу-л-Карнейн го попитал: „Знаеш ли място на земята, наречено „Окото на живота“?“ Ангелът му описал местоположението. Зу-л-Карнейн тръгнал да го търси като определил ел-Хидр за свой предвестник. Ел-Хидр го намерил в Земята на мрака и пил от него. Но Зу-л-Карнейн не пил. В дворец там Зу-л-Карнейн се срещнал с група ангели и му бил даден камък. Когато се върнал при своята войска, той попитал учените, които го поставили в едното блюдо на везна, а на другото поставили хиляда камъни, подобни по тегло и форма. Въпреки това, блюдото с единия камък натежало. Той попитал ел-Хидр за това и тогава ел-Хидр сложил на другото блюдо един камък и шепа пръст. Този път блюдото на ел-Хидр натежало. Тогава той казал: „Това е като синът на Адем - той никога не е доволен, докато не го покроят с пръст.“ При това учените се поклонили пред него в знак на почит и уважение. И Аллах знае най-добре!

Аллах Теаля е казал, че Зу-л-Карнейн е издал присъди на хората от този район: **„Рекохме Ние: “О, Зу-л-Карнейн, можеш да ги измъчиш или да им сториш добрина.” Рече: “Онзи, който угнетява, ще го измъчим. После ще бъде върнат при неговия Господар и Той ще го накаже със сурово мъчение.”**, т.е. угнетяващият ще вкуси мъчението и в този живот, и в отвъдния. Зу-л-Карнейн започнал с мъчението в настоящия живот, защото то е по-тежко в очите на неверника. **„А онзи, който вярва и върши праведни дела, негова е Най-**

прекрасната награда и ще му отредим нашата най-лека повеля.”, т.е. той споменал за наградата в отвъдния живот, която е най-важна, и добавил към нея добрина, т.е. справедливост, знание и вяра. Аллах Теаля е казал: **„Сетне пое по друг път...”**, т.е. той поел по път, по който да се върне обратно от Запада към Изтока. Някои са казали, че му отнело дванадесет години да се върне на изток. **„...додето стигна изгрева на слънцето. Намери го да изгрява над хора, за които Ние не бяхме сторили никакво покривало срещу него.”**, т.е. те нямали домове или подслон, които да ги предпазят от палещото слънце. Някои учени са казали, че те използвали окопи, вкопани в земята, за да се приютят срещу изгарящите лъчи на слънцето. След това Аллах Теаля е казал: **„Така Ние обгръщаме със знание всичко, което е у него.”**, т.е. Аллах е знаел всичко за делата на Зу-л-Карнейн; Той го пазел по време на пътуванията му по земята от Запада до Изтока и обратно.

Убейд ибн Умейр предава от сина си Абдуллах и от други, че Зу-л-Карнейн тръгнал да извърши хадж пеша. Разбирайки за това, Ибрахим (алеихисселям) го срещнал, отправил дуа към Аллах за него и му дал съвети. Казано е също, че му бил докаран кон за езда, но той рекъл: **„Аз не яздя в земя, в която е пророкът Ибрахим (алеихисселям).”** Затова Аллах Теаля му подчинил облаците, а Ибрахим (алеихисселям) му дал радостната вест за това. Облаците го носели навсякъде, където пожелал. Аллах Теаля е казал: **„После той пак тръгна на път, додето стигна между двете планини. Намери в подножието им хора, които почти не схващаха слово.”**, т.е. те били невежи. Казано е, че това били тюрките - братовчеди на [племената] Йеджудж и Меджудж. Въпреки това, те му казали, че Йеджудж и Меджудж им вредят и пакостят в земята им. Те му предложили налог, за да изгради той преграда, която да попречи на набезите им над тях. Той отказал да вземе налога, който му предложили, намирайки за достатъчно онова, което Аллах Теаля му е дал, така че той казал: **“Онова, с което ме укрепил моят Господар, е по-добро.”** След това поискал да му предоставят мъже и средства, за да издигне преграда между тях. Йеджудж и Меджудж можели да достигнат до тях само от това място, разположено между два планински склона. Другите

пътища били или през необятни морета, или през високи планини. Той я издигнал, използвайки желязо и разтопена мед: слагал желязо вместо тухли и разтопена мед вместо кал. Аллах Теаля е казал: „И [Йеджудж и Меджудж] нито можаха да я изкатерят“ със стълби „нито можаха да я пробият“ с брадви или кирки. „Рече [Зу-л-Карнейн]: „Това е милост от моя Господар.“, т.е. Аллах Теаля е отредил това да бъде милост от Него към Неговите раби те вече да не бъдат нападани от Йеджудж и Меджудж. „Но когато дойде обещаното от моя Господар...“, т.е. времето, когато Той реши Йеджудж и Меджудж да я разрушат и да излязат, нападайки човечеството малко преди Сетния час, „Той ще я превърне в руини.“ Това без съмнение ще се случи, както е казал Той: „Обещанието на моя Господар е истинно.“ „Когато бъдат пуснати [племената] Йеджудж и Меджудж, които от всеки склон ще се втурнат, тогава ще е приближило истинното обещание. И с втрещени погледи неверниците ще рекат: „О, горко ни, бяхме нехайни към това! Наистина бяхме угнетители.“ (ел-Енбия, 21: 96-97) И е казал: „Тогаваше Ние ще оставим едни от тях да се смесят с другите хора...“, т.е. в този ден Йеджудж и Меджудж ще излязат, „...и ще се протръби с Рога, и всички ще ги съберем.“ (ел-Кехф, 18: 99)

Ебу Давуд ет-Тялиси предава, че ес-Севри е казал: „Беше ми казано, че първият човек, който се ръкувал с някой друг, е бил Зу-л-Карнейн.“ Каб ел-Ехбар предава, че е казал на Муавийе: „Когато Зу-л-Карнейн бил на предсмъртно легло, казал на майка си след смъртта му да приготви храна, да събере жените от града и да ги покани да ядат освен онези, които са загубили деца. Майката направила заръчаното й, но никоя от гостенките не протегнала ръка към храната. Тя рекла: „Пречист е Аллах! Всички ли сте изгубили деца?“ Те отговорили: „Кълнем се в Аллах, да!“ И това било огромно съчувствие към нея.“

Исхак е предал от Бишр ибн Абдуллах ибн Зияд, а той от някои от хората на Писанието [евреи и християни], какъв е бил заветът на Зу-л-Карнейн - красноречиво и дълго наставление, както и че той е починал на три хиляди години. [Това е много странно предание.]

Ибн Асакир е казал: „Беше ми предадено, че е живял около тридесет и шест години.“ Други са казали, че той живял тридесет и две години и че се родил седемстотин и четиридесет години след Давуд (aleyхисселям). Той се родил пет хиляди сто осемдесет и една години след Адем (aleyхисселям), а управлението му продължило шестнадесет години. Но това, което той е предал, е вярно за Александър Македонски, а не за нашия Зу-л-Карнейн. Така той объркал първия с втория, което е напълно погрешно.

Сред тези, които са ги объркали и са обявили двамата за един и същи човек, е бил имам Абдулмелик ибн Хишам [разказвач на биографията на Пророка], което било отхвърлено от Хафиз Ебу ел-Касим ес-Сухейли. Той остро опровергал думите му и поставил ясно разграничение между двамата, както споменахме по-горе. Той е казал: „Може би някои от миналите царе нарекли себе си „Зу-л-Карнейн“, следвайки примера на първия истински Зу-л-Карнейн.“ И Аллах знае най-добре!

Разказът за племената Йеджудж и Меджудж

Аллах Теаля е казал: „Рекоха: “О, Зу-л-Карнейн, Йеджудж и Меджудж пакостят по земята. Да ти сторим ли налог, та да направиш между нас и тях преграда?” Рече: “Онова, с което ме укрепил моят Господар, е по-добро. Помогнете ми със сила и ще направя между вас и тях здрава стена! Носете ми железни късове, додето се изравни между двата склона!” Рече: “Раздухвайте!” Когато ги превърна в огън, рече: “Донесете ми да излея върху тях разтопена мед!” И [Йеджудж и Меджудж] нито можаха да я изкатерят, нито можаха да я пробият. Рече [Зу-л-Карнейн]: “Това е милост от моя Господар, но когато дойде обещаното от моя Господар, Той ще я превърне в руини. Обещанието на моя Господар е истинно.” (ел-Кехф, 18: 94-98) И е казал: „Когато бъдат пуснати [племената] Йеджудж и Меджудж, които от всеки склон ще се втурнат...” (ел-Енбия, 21: 96)

Без съмнение Йеджудж и Меджудж са от потомството на Адем (алеихисселям). Доказателство за това е хадис, записан в „Сахихайн“ и предаден от ел-Амеш, от Ебу Салих, от Ебу Саид ел-Худри, който предава, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Аллах ще рече в Деня на съживяването: „О, Адем!” Адем (алеихисселям) ще отговори: „Отзовах Ти се и всичко добро е в Твое владение!” Аллах ще рече: „Доведи обитателите на Огъня от твоето потомство!” Адем ще рече: „О, Господарю, колко са обитателите на Огъня?” Аллах ще отговори: „От всеки хиляда души деветстотин деветдесет и девет са за Огъня, а един е за Дженнета.” По онова време косите на децата ще побелеят, бременните жени ще пометнат и хората ще бъдат като пияни, но няма да са пияни, а гневът на Аллах ще бъде ужасяващ.” Попитаха: „О, Пратенико на Аллах, кой ще бъде онзи един?” Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Радвайте се на благата вест! Един ще бъде от вас, а хиляда ще бъдат от Йеджудж и Меджудж!” И каза още: „Кълна се в Онзи, в Чието владение е моят живот, очаквам вие да бъдете една четвърт от обитателите на Дженнета.” Ние извикахме: „Аллах е Най-Велик!”

[Аллаху екбер] Той каза: „Очаквам вие да бъдете една трета от обитателите на Дженнета.“ Ние извикахме: „Аллах е Най-Велик!“ Той каза: „Очаквам вие да бъдете половината от обитателите на Дженнета.“ Ние извикахме: „Аллах е Най-Велик!“ И той каза: „Вие [в сравнение с неверниците] сте като черен косъм върху кожата на бял вол или като бял косъм върху кожата на черен вол [т.е. вашият брой е много малък в сравнение с техния].“ (ел-Бухари и Муслим)

Този хадис показва многочислеността им и че те са много пъти повече от броя на цялото човечество. Те са от потомството на Нух (алеихисселям), тъй като Аллах Теаля ни е съобщил, че Нух (алеихисселям) Го призовал срещу хората на земята, казвайки: **„И рече Нух: „Господарю мой, не оставяй по земята нито един неверник!“** (Нух, 71: 26) И Аллах Теаля е казал: **„И спасихме него и обитателите на Ковчега.“** (ел-Анкебут, 29: 15) **„И сторихме неговите потомци да просъществуват.“** (ес-Саффат, 37: 77) Това е в допълнение към хадиса, предаден в „Муснед“ на имам Ахмед и в „Сунен“ на Ебу Давуд, в който се казва, че Нух (алеихисселям) имал трима синове: Сам, Хам и Яфес. Сам е бащата на арабите, Хам е бащата на чернокожите, а Яфес е бащата на тюрките. Йеджудж и Меджудж са част от тюрките, а последните са от монголите, които били силни и пакостели по земята. Някои учени твърдят, че Йеджудж и Меджудж са създадени от сперма от Адем (алеихисселям), която се смесила със земя, и следователно те не са от Хавва. Но това мнение, поддържано от шейх Ебу Зекерийя ен-Невеви в неговото тълкувание на „Сахих Муслим“ както и от други учени, които са го обявили за слабо и странно, е твърде слабо. Защото няма никакви доказателства за него и освен това то противоречи на ясения текст на Корана, че всички хора днес са потомци на Нух (алеихисселям). Други учени твърдят, че те имат различни форма и външен вид: някои от тях са високи като палми, други са прекалено ниски, а трети вземат едно от ушите си за постеля, а другото – за покривало. Въпреки това, всички тези твърдения са необосновани и не могат да устоят и на най-лекото опровержение. Правилното мнение е, че те са от потомството на Адем (алеихисселям) и че имат еднакви качества и форми. Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Аллах създал Адем, като го направил висок 60 лакътя. Когато

го създал, Той му рекъл: „Иди и поздрави онази група ангели и се вслушай в техния отговор, защото той ще бъде твоят поздрав и поздравът на твоето потомство.“ Адем казал на ангелите: „Мирът да е над вас!“ [еселяму алейкум] Ангелите отговорили: „Мирът да е над теб и милостта на Аллах! [ве алейкес селям верахметуллах] Така ангелите добавили към поздрава на Адем израза „и милостта на Аллах“. Всеки, който влезе в Дженнета, ще прилича на Адем по външен вид. Хората намаляват на ръст след създаването на Адем.“

Ако бъде попитано: как по-горе споменатия хадис, който е всепризнат, може да означава, че те ще бъдат третирани като откуп за вярващите в Деня на съживяването и че ще влязат в Огъня, въпреки че не са им били изпратени пратеници, а Аллах Теаля е казал: „**И не наказвахме, докато не проводехме пратеник.**“ (ел-Исра, 17: 15)?

Отговорът е, че те никога няма да бъдат наказани, докато не бъдат предупредени. Във връзка с това, ако те са съществували преди времето на Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) и са били изпратени пратеници при тях, тогава те са били предупредени. Но ако не са им били проведени пратеници, тогава те ще бъдат третирани като Хората на *фитра* и като онези, до които не е достигнал призив. От хадис, предаден от някои от сподвижниците на Пророка, се вижда, че той е казал: „Тези и подобните на тях ще бъдат изпитани по пътищата на Съживяването. Който се подчини на призоваващия, ще влезе в Дженнета, а който се възпротиви, ще влезе в Огъня.“ Въпреки това, изпитанието им нито налага тяхното спасение, нито противоречи на думите, че те ще влязат в огъня на Джехеннема. Защото Аллах Теаля е разкрил на Своя Пророк (саллеллаху алейхи веселлем), каквото Той е пожелал от неведомото, и така Той му е съобщил, че те ще бъдат сред обитателите на Джехеннема и че тяхната природа отрича Истината и подчинението пред нея, тъй като те няма да се подчинят на призоваващия чак до Съдния ден. Това показва, че те ще бъдат поупорити в отхвърлянето на Истината, ако я познаваха в земния живот. По пътищата на Съживяването някои от онези, които са отричали Истината в земния живот, ще повярват в нея. Аллах Теаля е казал: „**Ако видиш как престъпниците свеждат глави пред своя Господар:**

“Господарю наш, видяхме и чухме! Върни ни, за да сторим праведни дела! Ние вече сме убедени.” (ес-Седжде, 32: 12) Що се отнася до хадиса, посочващ, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) ги е приканил да приемат исляма в нощта на Исра [нощното пътуване], но те отказали, то това е измислен хадис, чийто автор е лъжеецът Амр ибн ес-Субх.

Стената

Беше споменато, че Зу-л-Карнейн я изградил от желязо и мед и я издигнал толкова високо, колкото са най-високите планини. Тази постройка няма равна на земята по отношение на височина и полза за човечеството. Имам ел-Бухари предава следния хадис: „Един мъж каза на Пророка (саллеллаху алейхи веселлем), че е видял Стената. Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) попита: „Как я видя?“ Мъжът каза: „Видях я като раирани одежди.“ Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Видял си я като такава!“

В тълкуванието на Корана от Ибн Джерир е предаден малко по-различен разказ от Катаде: „Предадено ми бе, че един мъж казал: „О, Пратенико на Аллах, виждал съм Стената на Йеджудж и Меджудж.“ Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Опиши ми я!“ Мъжът каза: „Изглеждаше като раирани одежди с червени и черни ивици.“ Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Видял си я!“

Предадено е, че халифът ел-Васик изпратил няколко пратеници с послания до различни царе, за да им позволят да пътуват от една страна до друга, докато стигнат до Стената и я видят. Когато се върнали при халифа, те му я описали и казали, че тя има огромна порта с много ключалки. Тя била много висока и здрава постройка, а остатъците от строителните материали и инструментите се съхранявали в кула. Освен това имало стражи, които я наблюдавали. Те добавили, че местоположението ѝ е в североизточната част на Земята. Казано е също, че земята им е много просторна, че се изхранват от земеделие и лов и че никой не знае броя им, освен Онзи, Който ги е създал.

Как можем да свържем думите на Аллах: „**И [Йеджудж и Меджудж] нито можах да я изкатерят, нито можах да я пробият.**” (ел-Кехф, 18: 97) и пророческия хадис, предаден от имамите ел-Бухари и Муслим с първоизточник Майката на вярващите Зейнеб бинт Джехш (радийеллаху анха), в който се казва, че веднъж Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) дошъл уплашен при нея и казал: „Няма друг бог освен Аллах! Горко на арабите, заради приближаваща опасност! В Стената на Йеджудж и Меджудж е бил направен отвор като този.” И той направил кръг с палеца и показалеца си. Зейнеб бинт Джехш (радийеллаху анха) казала: „О, Пратенико на Аллах, нима ще бъдем унищожени, въпреки че сред нас има праведници?” Той казал: „Да, когато броят на лошите хора се увеличи.” В друго предание Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Аллах е направил отвор в Стената на Йеджудж и Меджудж като този.” И той показал с ръката си.

Отговорът е, че това означава едно от следните две неща. Първото е, че това е знак за отварянето на вратите на злото и смута и следователно това е просто пример за нас. Според другото мнение айетът има буквално значение: „**И [Йеджудж и Меджудж] нито можах да я изкатерят, нито можах да я пробият.**”, т.е. по тяхно време, тъй като изречението е в минало време. Това е факт, който не изключва възможността това да се случи в бъдеще с позволението на Аллах. В друг хадис, предаден от имам Ахмед в „Муснед”, Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Йеджудж и Меджудж прокопават Стената всеки ден, докато не видят слънчевите лъчи през нея. Тогава техният водач им казва: „Върнете се, а ще довършите утре!” На следващия ден те я намират по-здрава и отпреди. Когато определеното време настъпи и Аллах пожелае да ги изпрати срещу човечеството, те ще я прокопаят, докато не видят слънчевите лъчи през нея, и техният водач ще им каже: „Върнете се, а ще довършите утре, ако Аллах е пожелал [иншааллах].” На следващия ден тя ще бъде както са я оставили предишния ден, ще я прокопаят и ще излязат срещу човечеството. Те ще изпият всички води [покрай които минат]. Хората ще се крият в крепости. Йеджудж и Меджудж ще изстрелят стрели към небето и когато те се върнат при тях, оцветени сякаш от

кръв, ще рекат: „Ние победихме обитателите на земята и обитателите на небето.“ Тогава Аллах Теаля ще изпрати срещу тях червеи по вратовете им, които ще ги убият всичките.“ Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Кълна се в Онзи, в Чието владение е душата на Мухаммед! Тварите по земята ще надебелеят и ще бъдат благодарни, заради изяждането на месото и кръвта им.“ Имам Ахмед е предал този хадис от Хасан ибн Муса, от Суфян, от Катаде. Ет-Гирмизи е предал същия хадис от Ебу Аване, от Катаде, и е казал, че това е странен хадис, достигнал до нас само по тази верига от разказвачи.

Разказът за хората от пещерата

Аллах Теаля е казал: „Нима смяташ, че [историята на] хората от пещерата и ер-Рахим е някакво чудо сред Нашите знамения? Когато младежите се приютиха в пещерата и рекоха: “Господарю наш, дай ни милосърдие от Теб и ни приготви напътствие за нашето дело!” И запечатахме ушите им в пещерата години наред. После ги събудихме, за да отличим коя от двете групи ще пресметне какъв срок са прекарали. Разказваме ти Ние [о, Мухаммед] вестта за тях с истината. Бяха младежи, вярващи в своя Господар, и още повече ги напътихме. И укрепихме сърцата им, когато се възправиха и казаха: “Нашият Господар е Господарят на небесата и на земята. Ние не ще зовем друг Бог освен Него. Иначе ще сме изrekli голяма лъжа. Тези хора от нашия народ приеха други богове освен Него. Защо не донесат явен довод за тях? И кой е по-голям угнетител от онзи, който измисля лъжа за Аллах?” [Един от тях скришом каза]: “Щом вие се отвърщате от тях и от онова, на което служат вместо на Аллах, приютете се в пещерата! Вашият Господар ще разстеле за вас от Своята милост и ще ви приготви подкрепа за вашето дело.” И виждаш слънцето, когато изгрява, да се отклонява отляво на пещерата им, и когато залязва, да ги отминава отляво, както са наред нея. Това е от знаменията на Аллах. Когато Аллах напътва, той е напътеният, а когато оставя в заблуда, не ще намериш за него покровител да го води. И ги смяташ за будни, а те са в дрямка и Ние ги обръщаме надясно и наляво. И кучето им е проснало лапи на входа. Съзреш ли ги, ще се отвърнеш от тях в бяг и ще се изпълниш с ужас. И така ги събудихме, за да се питат помежду си. Един от тях рече: “Колко време прекарахте [в пещерата]?” Рекоха: “Прекарахме ден или част от деня.” Рекоха: “Вашият Господар най-добре знае колко прекарахте. Сега изпратете някого от вас с тези ваши монети до града и нека види там коя храна е най-чиста, и да ви донесе от нея за препитание! И да е внимателен, и да не ви издаде на никого! Ако се натъкнат на вас, ще ви пребият с камъни или ще ви върнат към тяхната вяра, и тогава никога не ще сполучите.” Така осведомихме [хората] за тях, за да

знаят, че обещанието на Аллах е истинно и няма съмнение за Часа. Когато [хората] заспориха помежду си за тях, едни рекоха: "Постройте над тях постройка! Техният Господар най-добре ги знае." А онези, които надвиха в спора, казаха: "Да направим храм над тях!" Ще кажат [някои]: "Трима са, четвъртото е кучето им.". И ще кажат [други]: "Петима са, шестото е кучето им." - в догадка за неведомото. И ще кажат [още]: "Седем са, осмото е кучето им.". Кажи [о, Мухаммед]: "Моят Господар най-добре знае техния брой. Знаят това само малцина." И не спори относно тях, освен за ясно казаното! И не се допитвай за тях до никого! И за нищо не казвай: "Ще свърша това утре.", [без да добавиш]: "Само ако Аллах пожелае." И спомни си твоя Господар, ако забравиш, и кажи: "Дано моят Господар ме насочи още по-близо до правия път!" И прекарали в пещерата си триста години и още девет. Кажи: "Аллах най-добре знае колко са прекарали. Негово е неведомото на небесата и на земята. Как добре Той [всичко] вижда и чува! Няма те друг покровител освен Него. В Неговото владение никой не Му е съдружник." (ел-Кехф, 18: 9-26)

Причината за низпославането на разказите за хората от пещерата и за Зу-л-Карнейн са споменати от Мухаммед ибн Исхак. Тя е, че Курайш попитали евреите за неща, с които да изпитат Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем). Евреите казали: „Попитайте го за група от хора, които изчезнали в миналото и никой нищо не чул за тях; за мъж, който пътувал по земята; и за духа.“ Тогава Аллах Теаля низпослал: „И те питат за духа. Кажи: "Духът е от делото на моя Господар и ви е дадено само малко от знанието." (ел-Исра, 17: 85) И е казал: „И те питат за Зу-л-Карнейн. Кажи [о, Мухаммед]: "Ще ви известя нещо за него." (ел-Кехф, 18: 83) И тук Той казал: „Нима смяташ, че [историята на] хората от пещерата и ер-Рахим е някакво чудо сред Нашите знамения?“, т.е. това не са по-невероятни неща от онези, които Ние ти низпослахме, като великите вести, удивителните знамения и огромните чудеса. Пещерата е дупка в планината. Шуайб ел-Джибаи споменава, че името на пещерата им е било Хайзем. А що се отнася до ер-Рахим, Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал, че не знае какво означава. Някои учени като Ибн Джерир и други са казали, че това е книга, в която са записани техните имена и вестите за тях.

Други са казали, че това е името на планината, в която се намира пещерата им. Казано е също, че това е име на долина или село. И Аллах знае най-добре!

Шуайб ел-Джибаи е казал, че кучето им се е казвало Химран. Фактът, че евреите знаели за тях, обезсилва твърдението на някои тълкуватели, че те са живели след Иса (aleyхисселям) и че са били християни. Въпреки това е ясно, че народът им са били идолопоклонници. Много тълкуватели и историци са казали, че те са живели по времето на цар на име Дикянус и че са били синове на благородници или на царе. Те се срещнали на празник, който народът им чествал, и видели как те се кланят на идоли. В този момент Аллах премахнал завесите от сърцата им и те осъзнали, че народът им не се основава на нищо. Така изоставили религията на своя народ и започнали да служат единствено на Аллах без да съдружават нищо с Него. Други са казали, че, когато всеки от тях бил напътен от Аллах към единобожието, те напуснали своите хора и случайно се събрали на едно място. Имам Муслим разказва в своя „Сахих“ следния хадис, който потвърждава това: „Ебу Хурайра (радийеллаху анх) предава, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Душите са войска, събрана заедно. Онези от тях, които са били близки помежду си [на небето, откъдето идват], ще имат сходство помежду си [и на този свят], а онези, които са се противопоставяли едни други [на небето], ще бъдат различни [и на този свят].“ Така те се допитали един друг относно делата си и се съгласили да изоставят своя народ и да избягат с истинската религия. Аллах Теаля е казал: „Разказваме ти Ние [о, Мухаммед] вестта за тях с истината. Бяха младежи, вярващи в своя Господар, и още повече ги напътихме. И укрепихме сърцата им, когато се възправиха и казаха: “Нашият Господар е Господарят на небесата и на земята. Ние не ще зовем друг Бог освен Него. Иначе ще сме изrekli голяма лъжа. Тези хора от нашия народ приеха други богове освен Него. Защо не донесат явен довод за тях?”, т.е. да донесат очевидно доказателство. „И кой е по-голям угнетител от онзи, който измисля лъжа за Аллах?“ [Един от тях скришом каза]: “Щом вие се отвърщате от тях и от онова, на което служат вместо на Аллах...”, т.е. когато изоставихте тях и техните идоли, на които

служеха вместо на Аллах Теаля. Пророкът Ибрахим (алеихисселям) е казал: **„Ибрахим рече на своя баща и на своя народ: „Аз отхвърлям това, на което служите, а [служи] само на Онзи, Който ме е създал. Той ще ме напъти.“** (ез-Зухруф, 43: 26-27) По същия начин някои от тези младежи рекли: **„Тъй като изоставихте религията на своя народ, ще трябва да се отдръпнете и от телата им, за да бъдете в безопасност от възможността злото им да ви застигне.“** **„...приютете се в пещерата! Вашият Господар ще разстеле за вас от Своята милост и ще ви приготви подкрепа за вашето дело.“**, т.е. Аллах ще извади Своего покривало и ще бъдете под Негова защита и Той ще ви възнагради с най-добрата от всички награди. След това Аллах е описал пещерата, в която те отишли, сочейки, че входът ѝ е бил обърнат на север: **„И виждаш слънцето, когато изгръва, да се отклонява отдясно на пещерата им, и когато залязва, да ги отминава отляво...“**, т.е. слънцето изгръвало от западната страна на тяхната пещера, след това се отклонява към дясната страна. И когато то залязвало, лъчите му идвали към пещерата от източната ѝ страна. Мъдростта тук е, че слънцето влизало в тяхната пещера при изгрева и залеза си, за да освежава въздуха от време на време. **„...както са насред нея. Това е от знаменията на Аллах.“**, т.е. престоят им в това състояние за много дълъг период от време без да ядат и пият е едно от знаменията на Аллах и е довод за Неговата величествена Способност. **„Когато Аллах напътва, той е напътеният, а когато оставя в заблуда, не ще намериш за него покровител да го води. И ги смяташ за будни, а те са в дрямка...“**, защото очите им били отворени, за да се запазят непокътнати. **„...и Ние ги обръщаме надясно и наляво.“** Казано е, че те били обръщани от една страна на друга веднъж годишно. Въпреки това, броят на обръщанията е известен само на Аллах, Който знае най-добре!

Аллах Теаля е казал: **„И кучето им е проснало лапи на входа.“**, т.е. тяхното куче, което ги придружило, когато те напуснали своя народ, не влязло в пещерата с тях, а стояло на входа, проснало лапи. Това било, защото то било добре възпитано, а също и в знак на уважение към тях, защото ангелите не влизат в къща, в която има куче. Така кучето било благословено, защото било в тяхната компания.

Съществуват много разкази и предания по отношение на името и цвета на кучето, но всички те са измислици.

Учените са в разногласие относно местоположението на тази пещера. Някои от тях са казали, че тя се намира в земята Ейле [Йерусалим]. Други са казали, че е в Ниневия. Трети са казали, че е в еш-Шам, което е по-правилно, но Аллах знае най-добре! [През 60-те на XX век години археологът Мухаммед Тайсир Забян открива пещера в Йордания, на шест мили от Аман, в област на име ер-Раджиб, чието описание отговаря на това в айетите.] След като Аллах Теаля ни ги е описал цялостно и ни е направил, сякаш ги виждаме, Той е казал: **„Съзреш ли ги, ще се отвърнеш от тях в бяг и ще се изпълниш с ужас.“**, т.е. заради достойнствата и величествеността на външността им. Обръщението тук не е само към Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), а и към цялото човечество, защото това е част от човешката природа да се изпитва страхопочитание, когато се види нещо величествено или изпълнено с достойнства. След това Аллах Теаля ги събудил от триста и деветгодишния сън и: **„Един от тях рече: “Колко време прекарахте [в пещерата]?” Рекоха: “Прекарахме ден или част от деня.” Рекоха: “Вашият Господар най-добре знае колко прекарахте. Сега изпратете някого от вас с тези ваши монети до града...”** – монетите, които имали се наричали *дефсус* – **„...и нека види там коя храна е най-чиста, и да ви донесе от нея за препитание!“**, т.е. за да ядат от нея. Това е знак за тяхната богобоязливост. **„И да е внимателен“**, когато влиза в онзи град, **„и да не ви издаде на никого! Ако се натъкнат на вас, ще ви пребият с камъни или ще ви върнат към тяхната вяра, и тогава никога не ще сполучите.“**, т.е. ако се върнете към тяхната религия, след като сте били спасени от Аллах Теаля. Всичко това е казано, защото те мислели, че са спали ден или част от деня и не си и представяли, че са спали повече от триста години. Периодът, в който почти всичко се било променило, тяхното поколение било умряло и други поколения населявали земята. Така, когато един от тях отишъл в града да вземе храна, той се страхувал, че хората ще го разпознаят, затова се маскирал. Градът и жителите му открили, че той е чужденец и се страхували, че може да е шпионин или че може да им навреди по

някакъв начин. Някои учени са казали, че той избягал от тях. Други са казали, че той им разказал всичко и ги отвел в пещерата, за да видят неговите другари. Когато те се приближили към пещерата, той влязъл в нея и разказал на другарите си всичко за времето, което те прекарвали, спейки в пещерата, и те узнали, че това е предопределение от Аллах. Казано е, че те продължили да спят, а според друго мнение, след това те умрели.

Що се отнася до жителите на града, казано е, че те не могли да видят мястото им в пещерата. Или че те не могли да влязат в пещерата, защото се страхували, или защото усещали тяхната величественост. Въпреки това, те [жителите на града] заспорили помежду си относно този случай. Някои от тях рекли: **“Постройте над тях постройка!”**, т.е. преградете входа на пещерата, за да не могат да излязат, или за да не успее някой да им навреди. Но онези, които надвили в спора, рекли: **“Да направим храм над тях!”**, който ще бъде благословен, заради близостта му до тези праведни и благочестиви хора. Това било често срещана практика във времената преди Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем). Но ислямът отрича това дело, защото Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Проклятието на Аллах да е над евреите и християните, защото те построили храмовете си върху гробовете на своите пророци!” Пророка (саллеллаху алейхи веселлем) е предупредил мюсюлманите срещу това, което предишните народи правели с гробовете на своите праведни хора.

Аллах Теаля е казал: **„Така осведомихме [хората] за тях, за да знаят, че обещанието на Аллах е истинно и няма съмнение за Часа.”**, т.е. да проумеят хората, че съживяването след смъртта е истина и че не може да има съмнение за Часа, ако те знаят, че тези младежи спали повече от триста години, след което били събудени непроменени. Така че Онзи, Който ги е държал в това състояние през цялото това време, може да възкреси и да даде живот отново на мъртвите тела, след като те се разложат. Наистина вярващите не се съмняват в това ни най-малко: **„Повелята Му, когато желае нещо, е само да му каже: “Бъди!” И то става.”** (Йасин, 36: 82)

След това Той е казал: „Ще кажат [някои]: “Трима са, четвъртото е кучето им.”. И ще кажат [други]: “Петима са, шестото е кучето им.” - в догадка за неведомото. И ще кажат [още]: “Седем са, осмото е кучето им.”, т.е. Аллах е съобщил за спора на хората относно броя на младежите. Той е цитирал три изказвания, първите две от които Той е отхвърлил, а третото Той заявил, което показва, че то е вярното. Аллах е напътил Своя Пророк (саллеллаху алейхи веселлем) към добрия път, който да следва в такъв случай, т.е. да казва „Аллах знае най-добре!” Затова Аллах Теаля е казал: **“Моят Господар най-добре знае техния брой.”**

Аллах е казал: **„Знаят това само малцина.”** И не спори относно тях, освен за ясно казаното!”, т.е. не се напъргай върху тези въпроси. **„И не се допитвай за тях до никого!”**, защото Той е скрил броя им от самото начало на историята, казвайки: **„Бяха младежи, вярващи в своя Господар...”** Така че, ако е имало някаква полза от посочването на броя им, Аллах Теаля със сигурност е щял да ни го разкрие от самото начало!

Аллах Теаля е казал: **„И за нищо не казвай: “Ще свърша това утре.”, [без да добавиш]: “Само ако Аллах пожелае [иншааллах].”** И спомни си твоя Господар, ако забравиш, и кажи: **“Дано моят Господар ме насочи още по-близо до правия път!”** Това е един велик и възвишен нравствен урок от Аллах Теаля, който учи, че когато някой иска да направи нещо, трябва да каже: **“Ако Аллах пожелае!”** [иншааллах], защото човек не може да знае какво е скрито при Аллах за утре или за бъдещето. Ебу Хурайра (радийеллаху анх) предава от Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем), че е казал: **„Сулейман ибн Давуд, Пратеникът на Аллах, казал: „Ще извърша полово сношение със седемдесет жени през нощта. Всяка от тях ще роди момче, което ще се бори по пътя на Аллах.”** Неговият събеседник, или ангелите, му рекли: **„Кажете: „Ако Аллах пожелае!”** [иншааллах] Но той не казал това и го забравил. И нито една от жените му не родила дете освен една, която родила недоносено дете.” Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: **„Ако той е бил казал: „Ако Аллах пожелае!”** [иншааллах], е нямало да се провали и желанието му е щяло да се осъществи.”

Аллах Теаля е казал: **„И спомни си твоя Господар, ако забравиш...“**, защото забравянето може да е причинено от Шейтана, а спомнянето за Аллах изкарва Шейтана от сърцето на човека и така той си спомня какво е забравил. **“...и кажи: Дано моят Господар ме насочи още по-близо до правия път!”**, т.е. ако има противоречия и спорове относно нещо, човек трябва да се обърне към Аллах, Който ще го улесни и ще направи всичко лесно. След това Аллах Теаля е казал: **„И прекарали в пещерата си триста години и още девет.“**, т.е. лунни години. **„Кажки: „Аллах най-добре знае колко са прекарали.“**, т.е. ако те попитат за това и не знаеш точния отговор, тогава трябва да припишеш знанието на Аллах Теаля. **„Негово е неведомото на небесата и на земята.“**, т.е. Той знае неведомото и дава знание за него само на когото пожелае от Своите творения. **„Как добре Той [всичко] вижда и чува!“**, т.е. Той поставя всичко на правилното му място със Своите съвършени знание и справедливост. После Той е казал: **„Нямат те друг покровител освен Него. В Неговото владение никой не Му е съдружник.“**, т.е. Той е единственият Разпоредител на делата и Той е Владетелят, Който управлява всичко.

Разказът за вярващия и неверника

Аллах Теаля е казал: „И им дай пример с двама мъже. Направихме за единия от тях две градини с грозде, които обградихме с палми, и пръснахме помежду им посеви. И двете градини даряваха своите плодове, без да се погуби нищо от тях. И сторихме река да бликне през двете. И имаше той плодове, и каза на своя другар, говорейки с него: “Аз имам по-голямо богатство от теб и повече хора!” И влезе в своята градина, угнетявайки себе си. Каза: “Не мисля, че това някога ще изчезне. И не мисля, че Часът ще настъпи. А дори да бъда върнат при моя Господар, [там] имам по-добро място за връщане, отколкото тук.” Неговият другар, говорейки с него, му рече: “Нима не вярваш в Онзи, Който те сътвори от пръст, после от частица сперма, после те направи мъж? Ала за мен Той е Аллах, моят Господар, и не съдружавам никого с моя Господар. И защо, когато влезе в своята градина, ти не рече: “Това е, което Аллах пожела. Силата е само от Аллах. Въпреки че ме виждаш с по-малко богатство и деца от теб, моят Господар може да ми даде по-добра от твоята градина и да прати върху нея напаст от небето, та да се окаже тя безплодна пръст. Или водата ѝ да потъне на дъното и ти не ще си в състояние да я издириш.” И плодовете му бяха погубени, и започна той да кърши ръце по онова, което е похарчил за нея, а тя е рухнала до основи. И рече: “О, да не бях съдружавал никого с моя Господар!” И нямаше той хора, които да го защитят от Аллах, нито сам се защити. Там закрилата е от Аллах, Истинния. При Него е най-доброто въздаяние и при Него е най-добрият завършек.” (ел-Кехф, 18: 32-44)

Някои учени са казали, че това е просто пример, който не е задължително да се е случил наистина в реалния живот. Но мнозинството от учените са на мнение, че той наистина се е случил в този наш настоящ живот. Словата Му: „И им дай пример”, т.е. на езичниците от Курайш, тъй като те били горди и надменни спрямо слабите и бедните, са като словата на Аллах: „И им дай пример с жителите на селището, при което дойдоха пратениците!” (Йасин,

36: 13) Известно е, че единият от тези двама мъже бил вярващ, а другият - неверник. Казано е също, че всеки от тях бил много богат. Вярващият харчел цялото си богатство по пътя на Аллах. От друга страна, неверникът, макар че бил дарен с градини [от които са двете градини, посочени в Корана с пълни подробности], той се отклонил от пътя на Аллах. В двете му градини имало грозде и палми, които обграждали посевите и гроздето, и преливащи реки и потоци, течащи навсякъде през имота му. Плодовете от неговите дървета и посеви били неизброими, а видът на неговите градини бил много приятен. Собственикът на двете градини обаче се възгордял и се държал надменно с вярващия, казвайки: **“Аз имам по-голямо богатство от теб и повече хора!”**, т.е. аз съм по-добър от теб, защото ти харчиш цялото си богатство напразно и не направи, както аз направих: купих градини и вложих парите си в тях, за да получа печалба по-късно. Трябваше да следваш плътно моите стъпки! **„И влезе в своята градина, угнетявайки себе си. Каза: “Не мисля, че това някога ще изчезне.”**, защото има много посеви и дървета, и ако някои от тях изчезнат, то със сигурност ще бъдат заменени с по-добри и по-хубави. Той мислел, че има всичко - вода в изобилие, безброй плодове и многообразие от растения.

След това неверникът казал: **„И не мисля, че Часът ще настъпи.”**, защото той вложил цялото си упование в лъжовните удоволствия на този свят и не приемал съществуването на вечния отвъден живот. **„А дори да бъда върнат при моя Господар, [там] имам по-добро място за връщане, отколкото тук.”**, т.е. ако наистина съществува отвъдно и съден ден, там ще открия по-добро от това, което ми е дадено в сегашния живот. Той бил заблуден от онова, с което бил дарен, и си помислил, че Аллах Теаля му е дал всички тези блага, защото го обичал и го предпочел пред останалите хора. Същото е било казано и относно ел-Ас ибн Ваил в словото Му: **„Не видя ли ти онзи, който отхвърли Нашите знамения и рече: “Непременно ще ми бъдат дадени имот и деца.” Нима надникна той в неведомото, или взе обет от Всемилоствия?”** (Мерйем, 19: 77-78) И е казал Аллах Теаля във връзка с онзи, на когото дарил блага: **„А дадем ли му да вкуси милост от Нас подир беда, която го е засегнала, казва: “Аз**

заслужавам това и не мисля, че ще настъпи Часът. Но дори да бъда върнат при своя Господар, при Него ще имам най-доброто." Ала Ние ще съобщим на неверниците какво са извършили и ще ги накараме да вкусят сурово мъчение." (Фуссилет, 41: 50) Карун е казал: "Всичко това ми бе дадено само заради моето знание." (ел-Касас, 28: 78), т.е. Аллах знае, че го заслужавам. Но Аллах Теаля е казал: „А не знаеше ли той, че Аллах погуби от поколенията преди него и по-силни, и по-богати? И не ще бъдат разпитвани престъпниците за греховете им." (ел-Касас, 28: 78) И е казал: „Нито вашите имоти, нито вашите деца ще ви приближат към Нас, а само онези, които вярват и вършат праведни дела. За тях ще има умножена награда за онова, което са вършели, и във Висините ще имат сигурност." (Себе, 34: 37) И е казал: „Нима смятат, че с имотите и синовете, които им набавяме, Ние се надпреварваме да им сторим добро? Не, ала те не забелязват." (ел-Муминун, 23: 55-56)

Когато този невежа бил заблуден с онова, което му било дадено в сегашния живот, той отрекъл отвъдното и казал, че ако то съществува, там ще открие по-добро от онова, което му било дадено първоначално. Когато неговият другар го чул да изрича това, му рекъл, „говорейки с него", т.е. по време на спора им: "Нима не вярваш в Онзи, Който те сътвори от пръст, после от частица сперма, после те направи мъж?", т.е. нима не вярваш в Деня на съживяването, когато знаеш, че Той, Аллах, е Онзи, Който те е сътворил от пръст, после от частица сперма, после те е оформил в етапи, докато не си станал здрав и добре сложен мъж със слух, зрение, разум и органи, с които прегрешаваш! Как можеш да отричаш съживяването след смъртта, когато знаеш, че Аллах е способен да те сътвори от нищото! „Ала за мен Той е Аллах, моят Господар.", т.е. аз вярвам в нещо, различно от това в което ти вярваш. Вярвам, че: „Той е Аллах, моят Господар, и не съдружавам никого с моя Господар.", т.е. аз не служа на друг освен на Него и вярвам, че Той ще съживи мъртвите и ще събере разпръснатите и изгнили кости заедно. И аз знам, че Аллах няма съдружник във Властта Си и че няма друг бог освен Него.

След това той го насочил към онова, което трябвало да изрече при влизането в градината, казвайки: "Това е, което Аллах пожела.

Силата е само от Аллах.”, защото изричането на това е по-добро за онзи, който е станал почитател на богатството, семейството, децата или ранга си.

Тогава вярващият казал на неверника: **„Въпреки че ме виждаш с по-малко богатство и деца от теб, моят Господар може да ми даде по-добра от твоята градина”**, т.е. в отвъдния живот, **„и да прати върху нея напаст от небето”**, т.е. бедствие или силен дъжд, който да изкорени дърветата и растенията, **„та да се окаже тя безплодна пръст”**, т.е. суха пръст, от която не порастват растения. **„Или водата ѝ да потъне на дъното”**, което е противоположно на преливащата вода, **„и ти не ще си в състояние да я издириш.”**, т.е. никога няма да бъдеш в състояние да я възстановиш или да си я възвърнеш отново. След това Аллах Теаля е казал: **„И плодовете му бяха погубени”**, т.е. всичките му плодове и растения били напълно унищожени. **„И започна той да кърши ръце по онова, което е похарчил за нея, а тя е рухнала до основи.”**, т.е. била напълно разрушена. Това било наистина против надеждите и желанията му, както той по-рано казал: **“Не мисля, че това някога ще изчезне.”** Така че той съжалил за предишните си дела и думи, които го направили неверник в Аллах Теаля, и могъл само да каже: **“О, да не бях съдружавал никого с моя Господар!”** Тогава Аллах е казал: **„И нямаше той хора, които да го защитят от Аллах, нито сам се защити.”**, т.е. нито други могли да му помогнат, нито сам могъл. Това е като словата на Аллах: **„И не ще има той нито сила, нито избавител.”** (ет-Тарик, 86: 10) И като словата Му: **„Там [в Съдния ден] закрилата е от Аллах, Истинния.”**, т.е. неоспоримата присъда и категоричното постановление относно това и всичко друго ще бъде единствено от Аллах Теаля. **„При Него е най-доброто въздаяние и при Него е най-добрият завършек.”**, т.е. търговията с Аллах е по-добра от всичко друго, защото Той дава най-добрата от всички отплати, и при Него са най-добрите от всички завършеци и цели. И накрая, тази история показва три неща:

1. Човек не трябва да се поддава на разкоша на настоящия живот и да се заблуждава с него. Трябва да се уповава повече на това, което е във владението на Аллах, отколкото на онова, което е в собственото му

владение. Човек трябва да вложи цялото си упование единствено в Аллах. Подчинението пред Аллах трябва да бъде първата и последната му цел. Онзи, който предпочете друго вместо Аллах и Неговото подчинение, ще бъде измъчван от Него.

2. Човек трябва с цялото си сърце да приеме съвета на своя милостив брат, защото в отхвърлянето на неговия съвет стои пълно унищожение и цялостна разруха.

3. Съжалението е напразно, ако Божественото предопределение вече е направено.

Разказът за стопаните на градината

Аллах Теаля е казал: „Изпитахме ги, както изпитахме и стопаните на градината, когато се заклеха [тайно] да я оберат на сутринта. И да не правят изключение. И я споходи бедствие от твоя Господар, докато спяха. И тя стана като черна нощ. И си викаха един другиму на сутринта: “Тръгнете към своята реколта в зори, ако ще берете!” И се отправиха, шепнейки един на друг: “Днес да не влиза там при вас бедняк!” И тръгнаха в зори с твърдо намерение. И когато я видяха, рекоха: “Наистина сме се заблудили. Не, ние сме лишени.” Най-разумният от тях рече: “Не ви ли казах - защо не прославяте Аллах?” Рекоха: “Слава на нашия Господар! Бяхме угнетители.” И започнаха взаимно да се укоряват. Рекоха: “О, горко ни, наистина сме престъпващи! Дано нашият Господар ни даде в замяна по-добра от нея. Ние нашия Господар умоляваме.” Такова е наказанието. А наказанието в отвъдния живот е по-голямо, ако знаят.” (ел-Калем, 68: 17-33)

Това е пример, който Аллах Теаля дал на езичниците от Курайш, защото Той ги облагодетелствал, изпращайки им прадивия и велик Пророк Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем), но те не му повярвали и отхвърлили онова, което им донесъл. Аллах Теаля е казал: „Не видя ли ти онези, които подменят благодатта на Аллах с неверие и заселват своя народ в Дома на гибелта - Ада, в който ще горят. Колко лош за пребиваване е той!” (Ибрахим, 14: 28-29) Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Това са езичниците от Курайш, които били сравнени със стопаните на градината, съдържаща различни плодове и растения, които вече били узрели, и времето за тяхното прибиране било дошло.” Аллах е казал: „Когато се заклеха [тайно] да я оберат”, т.е. да приберат реколтата „на сутринта”, за да не ги види нито бедняк, нито нуждаещ се и така да не бъдат принудени да дадат на някого от плодовете. Така че те се заклели за това без да кажат: „Ако Аллах пожелае!” [иншааллах] В последствие Аллах ги направил неспособни и изпратил срещу градината им огън,

който я изпепелил и не оставил нищо от нея. **„И я споходи бедствие от твоя Господар, докато спяха. И тя стана като черна нощ.“**

Аллах Теаля е казал: **„И си викаха един другиму на сутринта“**, т.е. те станали на сутринта и си казали един на друг: **“Тръгнете към своята реколта в зори, ако ще берете!”**, т.е. отидете рано в своята градина и оберете плодовете преди бедните и нуждаещите се хора да дойдат да ви молят за милостиня. **„И се отправиха, шепнейки един на друг“**, т.е. говорейки един другиму тихо, казвайки: **“Днес да не влиза там при вас бедняк!”**, т.е. те се съгласили над това и го обсъдили взаимно. **„И тръгнаха в зори с твърдо намерение.“**, т.е. те тръгнали сериозни и с твърдо лошо намерение.

Икриме и еш-Шуаби са казали: **„И тръгнаха в зори с твърдо намерение.“**, т.е. с гняв и лошо намерение против бедните. **„И когато я видяха“**, т.е. когато достигнали своята градина и установили какво се е случило с нея, **„рекоха: “Наистина сме се заблудили.“**, т.е. объркали сме пътя към нашата градина, а после рекли: **„Не, ние сме лишени.“**, т.е. ние сме били наказани, заради нашите лоши намерения, и сме били лишени от благодатта на нашата земя.

„Най-разумният от тях рече.“ Ибн Аббас (радийеллаху анхума), Муджахид и други са казали, че това е бил най-разумният, най-умереният и най-справедливият от тях. **“Не ви ли казах - защо не прославяте Аллах?”**, т.е. защо не изрекохте добра дума вместо това, което възнамерявахте? **„Рекоха: “Слава на нашия Господар! Бяхме угнетители.“** И започнаха взаимно да се укоряват. **Рекоха: “О, горко ни, наистина сме престъпващи!”**, т.е. те съжалили и се натъжили, когато не могли да направят нищо, и признали своето прегрешение, но едва след като били наказани и всичко било свършило.

Казано е, че те били братя, наследили тази градина от своя баща, който раздавал много милостиня. Но когато станали стопани на градината, те отхвърлили обичая на баща си и възнамерили да лишат бедните от плодовете ѝ. Тогава Аллах ги наказал с най-суровото наказание. Затова Аллах е заповядал да се дава милостиня [зекят] от плодовете и за предпочитане е това да става още в деня на прибиране

на реколтата. Той е казал: „**Яжте от плодовете им, когато са дали плод, и раздайте дължимото от тях в деня на беритбата им.**” (ел-Ен’ам, 6: 141)

Казано е, че те били от Йемен, от град Дарван. Според друго мнение те били от Абисиния. И Аллах знае най-добре!

Аллах Теаля е казал: „**Такова е наказанието.**”, т.е. по този начин Ние наказваме онези, които не се подчиняват на Нашата повеля и не показват добрина към нуждаещите се от Нашите творения. „**А наказанието в отвъдния живот е по-голямо, ако знаят.**”

Този разказ прилича на словата на Аллах: „**И дава Аллах пример с едно селище. То бе мирно, спокойно. Получаваше препитанието си отвсякъде в изобилие. Но отрече то благата на Аллах, тогава Аллах го накара да изпита одеянието на глада и страха заради онова, което [жителите му] са сторили. Вече дойде при тях Пратеника измежду им, но го взеха за лъжец. Тогава ги обзе мъчението, както угнетяват.**” (ен-Нехл, 16: 112-113) Казано е, че този пример е с жителите на Мека, даден на самите тях, и наистина няма никакво противоречие в това. И Аллах знае най-добре!

Разказът за престъпващите в Съботата

Аллах Теаля е казал: „И ги питай [о, Мухаммед] за селището, което бе край морето - как престъпваха в Съботата, как в деня на тяхната Събота рибите им идваха по повърхността, а в ден, когато не празнуват Съботата, не идваха при тях. Така ги изпитавме, защото бяха нечестивци. И когато една група от тях рече: “Защо увещавате народ, който Аллах ще погуби и ще мъчи с тежко мъчение?”, рекоха: “За извинение пред вашия Господар и за да се побоят!” И когато забравиха какво им бе припомнено, спасихме онези, които възбраняват злото, и сграбчихме със сурово мъчение онези, които угнетяваха, защото бяха нечестивци. И щом пренебрегнаха онова, което им бе възбранено, им рекохме: “Бъдете маймуни презрени!” (ел-Араф, 7: 163-166) И е казал: „И узнахте онези от вас, които престъпиха в Съботата, и им рекохме: “Бъдете маймуни презрени!” Сторихме го за назидание по тяхно време и след тях, и за поука на богобоязливите.” (ел-Бакара, 2: 65-66) И е казал: „...или да ги прокълнем, както проклехме хората на Съботата.” (ен-Ниса, 4: 47)

Абдуллах ибн Аббас, Муджахид, Икриме, Катаде, ес-Седи и други са казали, че това били жителите на Ейле [Йерусалим]. Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е добавил, че Ейле бил разположен между Медйен и ет-Тур. Казали са още, че жителите на Ейле се придържали строго към учението на Тората и забраната за Съботата по онова време [забраната за риболов в събота]. Удивително, рибата излизала на повърхността в събота и изчезвала през останалите дни от седмицата: „...как в деня на тяхната Събота рибите им идваха по повърхността, а в ден, когато не празнуват Съботата, не идваха при тях.” Аллах Теаля е казал: „Така ги изпитавме”, т.е. Ние ги изпитавме, като изпращахме много риба в Съботата, „защото бяха нечестивци”, т.е. заради тяхното неподчинение и недоволство. Когато видели това, те измислили хитрост, за да ловят риба и в Съботата. Хвърлили своите риболовни мрежи и въжета и изкопали ями, през които да тече морската вода и рибата да влиза в тях, но да не може да се връща

обратно в морето. Те направили всичко това в петък, като подготовка за идването на рибата в събота. И така, рибата дошла в предполагаемо спокойния ден [без да знае какво било подготвено срещу нея]. Тя се уловила в мрежите, въжетата и изкуствените ями. Когато Съботата свършила, жителите на Ейле отишли да приберат своя богат улов. Но Аллах им се разгневил и ги прокълел заради тяхната хитрост и измама. Когато това било извършено от част от тях, останалите, които не участвали в това грешно дело, се разделили на две групи: група, която отхвърлила тяхното дело и тяхната измама срещу Закона и Повелята на Аллах Теаля през онова време, и група, която не отхвърлила това и не го забранила, а дори не одобрила реакцията на групата, която се опитала да спре грешното дело, казвайки: **“Защо увещавате народ, който Аллах ще погуби и ще мъчи с тежко мъчение?”**, т.е. каква е ползата да проповядвате на народ, който неизбежно Аллах ще накаже? Но втората група отговорила, казвайки: **“За извинение пред вашия Господар”**, т.е. защото Той ни е заповядал да повеляваме доброто и да възбраняваме злото - ние съблюдаваме това заради страха от Неговото мъчение, **„и за да се побоят!”**, т.е. онези, които извършиха тези грехове, може да се покаят пред Аллах и да съжалят и така да бъдат спасени от наказанието на Аллах, като Той опрости всички тях.

Аллах Теаля е казал: **„И когато забравиха какво им бе припомнено”**, т.е. отнесли се небрежно спрямо благочестивите проповедници, **„спасихме онези, които възбраняват злото”**, т.е. проповядващата група, **„и сграбчихме онези, които угнетяваха”**, т.е. извършилите грешното дело, **„със сурово мъчение”**, т.е. с болезнено наказание, **„защото бяха нечестивци”**. След това Аллах е обяснил мъчението, което ги сполетяло, казвайки: **„И щом пренебрегнаха онова, което им бе възбранено, им рекохме: “Бъдете маймуни презрени!”** Тук Аллах Теаля ни е съобщил, че е унищожил престъпващите и е спасил проповядващите вярващи. Учените са в разногласие относно третата група. Някои казват, че те били дарени със спасение. Други казват, че те били унищожени заедно с престъпващите. Но първото мнение е приетото от компетентните учени, включително и от водача на тълкувателите Ибн Аббас.

Тук трябва да се отбележи, че третата група не е спомената заедно с онези, които били дарени със спасение, въпреки че презирали грешното дело със сърцата си, защото е трябвало да използват и органите си [ръцете или езика си], да действат с тях и да обявят, че отхвърлят делото на престъпващите. Все пак те били спасени заедно с проповядващите, защото самите те не били извършили грешното дело и го отхвърляли със сърцата си.

Абдурраззак предава от Джурайдж, от мъж [чието име не е известно], от Икриме, от Ибн Аббас; и Малик предава от Ибн Руман, Шейбан, Катаде и Ата ел-Харасани следното: „Онези, които извършили грешното дело, се отделили от останалата част от жителите на града. Те не послушали проповядващите, които им забранявали да правят това. Започнали да прекарват нощта отделно от останалата част от жителите на града. Имало порти, или прегради, между тях и останалите хора, които предчувствали, че ще ги сполети наказание. Един ден портите им не се отворили до обяд. Хората се разтревожили и изпратили човек, за да види какво се е случило с тях, надниквайки над преградата. Когато погледнал, ги открил превърнати в маймуни, които имали опашки и крещели. Отворили портите и маймуните познали своите роднини, но роднините им не могли да ги познаят. Тогава проповядващите рекли: „Не ви ли забранихме да правите това?“ Маймуните направили знак за съгласие с главите си. След това Абдуллах ибн Аббас (радийеллаху анхума) се просълзил и казал: „Виждаме много грешни дела, които не отхвърляме и не отричаме и дори не правим коментар за тях!“

Ел-Уфи предава, че Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Младите мъже от града били превърнати в маймуни, а старците - в прасета.“ Освен това Ибн Ебу Хатим предава от Муджахид, че Ибн Аббас е казал: „Те не живели дълго и не оставили потомство.“ Също така ед-Даххак предава, че Ибн Аббас е казал: „Нито един урод не е живял повече от три дни. Те не яли, не пили и не оставили потомство.“

Ибн Ебу Хатим и Ибн Джерир предават от Ибн Ебу Нуджейх, че Муджахид е казал: „Само техните сърца, но не и телата им, били превърнати в маймуни и прасета.“ Това е точно като словата на Аллах:

„Онези, които бяха натоварени с Тората, а после не понесоха товара, приличат на магаре, носещо книги.“ (ел-Джумуа, 62: 5) Но това мнение изглежда много странно и противоречи на явния смисъл на Свещения Коран, на мнението на ранните учени и на онези, които ги следват. И Аллах знае най-добре!

Разказът за мъдреца Люкман

Аллах Теаля е казал: „И дадохме на Люкман мъдростта: “Бъди признателен на Аллах! Който е признателен, за себе си е признателен. А който е неблагодарен - Аллах е над всяка нужда, всеславен.” И рече Люкман на сина си, поучавайки го: “О, синко мой, не съдружавай с Аллах! Съдружаването е огромен гнет.” И повелихме на човека да се отнася добре с родителите си... Носи го майка му в слабост връз слабост и го отбива в две години. Бъди признателен на Мен и на родителите си! Завръщането е при Мен. А ако те принуждават да съдружаваш с Мен онова, за което нямаш знание, не им се покорявай! И бъди добър с тях в земния живот, и следвай пътя на онзи, който се е насочил към Мен! После вашето завръщане е към Мен и ще ви известя какво сте вършили. “О, синко мой, всяко твое дело, дори и да е с тежест на синапено зърно, и то да е в скала, или да е на небесата, или на земята, Аллах ще го покаже. Аллах е всепроникващ, сведущ. О, синко мой, отслужвай молитвата и повелявай одобряването, и възбранявай порицаването, и бъди търпелив към онова, което те сполети! Това е от решителните дела. И не криви лице пред хората, и не върви по земята с високомерие! Аллах не обича никой горделивец, самохвалец. И бъди умерен в своята походка, и снижавай своя глас! Най-противният от гласовете е магарешкият глас.” (Люкман, 31: 12-19)

Той е бил Люкман ибн Анка ибн Седун. Или, както е посочил ес-Сухейли от Ибн Джерир и ел-Кутейби, той е бил Люкман ибн Саран и е бил от жителите на Ейле [Йерусалим].

Той е бил праведен мъж, който се стараел в богослуженията и който бил благословен с мъдрост. Казано е също, че е бил съдия по времето на пророка Давуд (алеихисселлям). И Аллах знае най-добре!

Суфян ес-Севри предава от ел-Еш'ас, от Икриме, че Ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал: „Той е бил абисински роб, който

работил като дърводелец.” Катаде предава, че Абдуллах ибн ез-Зубейр е казал: „Попитах Джабир ибн Абдуллах за Люкман. Той каза: „Той бил нисък и със сплеснат нос. Бил е от Нубия.”

Яхя ибн Саид ел-Енсари предава, че Саид ибн ел-Мусеййиб е казал: „Люкман бил от черните хора на Египет. Имал дебели устни и Аллах го дарил с мъдростта, но не и с пророчеството.” Ел-Евзаи е казал: „Абдуррахман ибн Хармале ми предаде, че чернокож мъж дошъл при Саид ибн ел-Мусеййиб да моли за милостиня. Саид му казал: „Не се притеснявай заради черния си цвят, защото трима от най-добрите хора са били чернокожи: Билял ибн Рабах, Мехджа [освободения роб на Умер ибн ел-Хаттаб] и Люкман Мъдрия, който бил чернокож от Нубия и чиито устни били дебели.”

Ел-Амеш предава, че Муджахид е казал: „Люкман бил грамаден черен роб, с дебели устни и напукани ходила.” Умер ибн Кайс е казал: „Люкман бил черен роб, с дебели устни и напукани ходила. Веднъж, докато проповядвал на група хора, един мъж дошъл при него и му казал: „Не си ли ти онзи, с когото заедно пасяхме овце на еди-кое си място?” Люкман казал: „Да, аз съм.” Мъжът казал: „Как стана такъв, какъвто те виждам сега?” Люкман казал: „Говоренето на истината и мълчанието относно онова, което не ме засяга.” (Хадис, предаден от Ибн Джерир, от Ибн Хамид, от ел-Хакем)

Ибн Ебу Хатим предава от Ебу Зер’а, от Сафван, от ел-Велид, че Абдуррахман ибн Ебу Язид ибн Джабир е казал: „Аллах извисил Люкман Мъдрия заради неговата мъдрост. Веднъж мъж, който го познавал отпреди, го видял и му казал: „Не беше ли ти робът на еди-кого си, който пасеше овцете ми преди не дълго време?” Люкман отговорил утвърдително. Мъжът казал: „Как стана такъв, какъвто те виждам сега?” Люкман казал: „Предопределението на Аллах, връщането на повереното, говоренето на истината и изоставянето на онова, което не ме засяга.”

Ибн Вехб предава от Абдуллах ибн Айяш ел-Фитяни, че Умер - освободения роб на Афра - е казал: „Един мъж дошъл при Люкман Мъдрия и му казал: „Ти ли си Люкман? Ти ли си робът на еди-кого

си?” Люкман отговорил утвърдително. Мъжът възкликнал: „Ти си черният овчар!” Люкман рекъл: „Що се отнася до моя черен цвят, той е очевиден. Какво те кара да се удивяваш така?” Мъжът казал: „Хората започнаха често да те посещават и да приемат твоите отсъждания!” Люкман казал: „О, сине на брат ми, ако вършиш това, което ти кажа, и ти ще бъдеш така.” Мъжът казал: „Какво е то?” Люкман рекъл: „Свеждането на погледа си, пазенето на езика си, яденето на позволеното, пазенето на целомъдрието си, спазването на обещанията си, изпълняването на задълженията си, гостоприемството към гостите, уважението към съседите и изоставянето на онова, което не ме засяга. Всичко това ме направи такъв, какъвто ме виждаш.”

Предава се, че веднъж Ебу ед-Дерда споменал Люкман Мъдрият, казвайки: „Той не бил дарен с мъдростта заради богатство, деца, потекло или външност. Бил сдържан, мълчалив, дълбоко мислещ и никога не спял през деня. Никой не го бил виждал да плюе, да храче, да изстиска лимон, да ходи по нужда, да се къпе, да безделничи или да се смее като глупак. Бил много красноречив и компетентен. Не плакал, когато всичките му деца измрели. Посещавал често царете и дарените с власт, за да посредничи, да обмисля всичко задълбочено и да ги съветва. Заради всичко това, той бил дарен с голяма мъдрост.”

Някои твърдят, че той бил удостоен с пророчеството и че се е страхувал, че няма да може да изпълнява неговите изисквания и задължения. Затова предпочел да има мъдрост, защото е по-лесно. Това не може да бъде напълно вярно, но Аллах знае най-добре! Икриме също е предал, че Люкман е бил пророк. Въпреки това, мнозинството от учените са на мнение, че той е бил мъдър евлия, но не и пророк.

Аллах го е споменал в Корана и го е възхвалил като е предал съветите, които той отправил към сина си: **“О, синко мой, не съдружавай с Аллах! Съдружаването е огромен гнет.”**, т.е. той предупредил сина си и му забранил да прави това. Имам ел-Бухари предава от Кутейбе, от Джерир, от ел-Амеш, от Ибрахим, от Алкаме, че Абдуллах е казал: „Когато айетът **„За онези, които вярват и не смесват своята вяра с гнет...”** (ел-Енам, 6: 82) бе низпослан, ние казахме: „О, Пратенико на

Аллах, има ли някой сред нас, който да не е смесил вярата си с гнет?" Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) каза: „Не е както вие си мислите. [Защото „гнет“ в айета означава „съдружаване“] Не сте ли чували какво е казал Люкман на сина си: **“О, синко мой, не съдружавай с Аллах! Съдружаването е огромен гнет.”**”?

След това Аллах ни е съобщил Своя съвет към хората да се грижат за родителите си. Той е посочил техните права над децата и е заповядал да бъдем добри с тях, дори и да са езичници. Но човек не бива да им се подчинява, ако те го подтикват да съдружава с Аллах. После Аллах продължава съвета на Люкман към неговия син, казвайки: **“О, синко мой, всяко твое дело, дори и да е с тежест на синапено зърно, и то да е в скала, или да е на небесата, или на земята, Аллах ще го покаже. Аллах е всепроникващ, сведущ.”**, т.е. той му забранил да прави лошо на хората, дори и в най-лека степен, защото Аллах ще го покаже и ще търси сметка за него в Деня на съживяването. Аллах Теаля е казал: **„Аллах не угнетява дори с тежестта на прашинка.”** (ен-Ниса, 4: 40) И е казал: **„Ще поставим Ние везните на справедливостта в Деня на съживяването, и никой не ще бъде угнетен с нищо. И [всяко дело] Ние ще прибавим, дори да е с тежест на синапено зърно. Достатъчни сме Ние за съдник.”** (ел-Енбия, 21: 47), т.е. той му казал, че ако грешното дело е равно на тежестта на синапено зърно, или ако то е в твърда скала, или в небесата, или на земята, Аллах ще го покаже, защото Той знае точното му местоположение: **„Аллах е всепроникващ, сведущ.”** Аллах Теаля е казал също: **„У Него са ключовете на неведомото. Не ги знае никой друг освен Него. Той знае какво е на сушата и в морето; не пада и лист дори, без Той да знае; и няма зрънце в тъмнините на земята, и нито мокро, нито сухо, без да е записано в ясна книга.”** (ел-Енам, 6: 59) И е казал: **„И няма нищо, нито на небето, нито на земята, без да е в ясна книга.”** (ен-Немл, 27: 75) И е казал: **„...Знаещия неведомото, от Когото нищо не убягва, дори с тежест на прашинка, нито на небесата, нито на земята, нито по-малко от това, нито по-голямо, без да е в ясна книга.”** (Себе, 34: 3) Ес-Седи е казал, че споменатата скала се намира под седмата земя. Но това твърдение е отхвърлено, защото думата „скала“ е в неопределено състояние, а ако твърдението му е истина,

щеше да е казано „скалата“. Така че „скала“ тук означава която и да е скала. Имам Ахмед предава от Ебу Саид ел-Худри, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Ако някой от вас извършва делата си в твърда скала, която няма никакъв отвор, делата му, каквито и да са те, ще бъдат показани.“

След това Люкман е казал: **„О, синко мой, отслужвай молитвата“**, т.е. отслужвай намаза правилно и навреме, **„и повелявай одобряването, и възбранявай порицаването“**, т.е. с всички сили, с ръката си, с езика си и ако не можеш това, то поне със сърцето си. После той го посъветвал да бъде търпелив, казвайки: **„И бъди търпелив към онова, което те сполети!“**, защото ако някой повелява одобряването и възбранява порицаването, той вероятно ще бъде взет за враг от определени хора. Затова той му дал съвет да бъде търпелив. **„Това е от решителните дела.“**, които са важни и не могат да бъдат пренебрегвани.

Аллах Теаля е казал: **„И не криви лице пред хората.“** Ибн Аббас, Муджахид, Икриме, Саид ибн Джубейр, ед-Даххак, Язид ибн ел-Есам, Ебу ел-Джевза и други са казали, че това означава човек да не се възгордява пред хората.

Аллах Теаля е казал: **„И не върви по земята с високомерие! Аллах не обича никой горделивец, самохвалец.“**, т.е. Люкман забранил на сина си да важничи чрез походката си. Аллах е казал: **„И не върви по земята с надменност! Ти нито ще пробиеш земята, нито ще се въздигнеш колкото планините.“** (ел-Исра, 17: 37), т.е. нито ще можеш да извървиш цялата земя, нито да я пробиеш с бързото си ходене или тежките си стъпки, нито ще се въздигнеш по-високо от планините с показността и надменността си. Така че знай добре себе си – ти си просто човешко същество! Пророчески хадис гласи: **„Докато един човек вървял, влачейки одеждата си от високомерие, той бил погълнат от земята и ще продължава да потъва в нея до Деня на съживяването.“** (Хадис, предаден от имам ел-Бухари в неговия „Сахих“) Друг хадис гласи: **„Внимавайте да не влачите одеждите си от високомерие, защото това е самохвалство, което Аллах не обича.“** Аллах Теаля е казал: **„Аллах не обича никой горделивец, самохвалец.“**

След като Люкман забранил на сина си да ходи надменно, той му наредил да бъде умерен в походката си, казвайки: „**И бъди умерен в своята походка!**“, т.е. не ходи твърде бързо, нито прекалено бавно, а поеми среден път. „**Рабите на Всемиловичия са онези, които ходят по земята с кротост и ако невежите им отправят думи, казват: „Мир!“ [и отминават].**“ (ел-Фуркан, 25: 63) След това Люкман е казал: „**И снижавай своя глас!**“, т.е. когато говориш, не повишавай тон, защото „най-противният от гласовете е магарешкият глас.“

Ебу Хурайра (радийеллаху анх) предава, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Когато чуете кукуригането на петел, молете Аллах за Неговата благодат, защото петелът е видял ангел. А когато чуете магарешки рев, търсете убежище при Аллах, защото магарето е видяло шейтан.“ (Хадис, предаден от имам ел-Бухари в неговия „Сахих“) Затова е забранено да се повишава глас ненужно. Но повишаването на гласа при четенето на езан и на бойното поле е позволено.

Това са съветите, отправени от Люкман (алейхисселям) към неговия син, които се споменават в Свещения Коран. Много други са споменати в книга, озаглавена „Мъдростта на Люкман“ [Хикмет Люкман]. От тази ценна книга ние цитираме следното: „Имам Ахмед предава от Ибн Умер (радийеллаху анхума), че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Люкман Мъдрият често казвал: „Ако нещо е поверено на Аллах, Той ще го запази.“

Ибн Ебу Хатим предава от ел-Касим ибн Мухаймира, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Люкман казал на сина си, когато го съветвал: „О, синко мой, пази се от маскирането, защото то е предателство през нощта и пренебрежение през деня.“

Дамура предава, че ес-Сери ибн Яхя е казал: „Люкман казал на сина си: „О, синко мой, мъдростта е докарала бедните в дворовете на царете.“

Моят баща ми предаде от Абде ибн Сулейман, от Ибн ел-Мубарак, от Абдуррахман ел-Месуди, че Авн ибн Абдуллах е казал: „Люкман казал

на сина си: „О, синко мой, ако отидеш там, където са се събрали хора, първо ги поздрави [със селям], после седни и не казвай нито дума, докато те говорят. Ако ги откриеш да споменават Аллах [да правят зикр], присъедини се към тях. Но ако се занимават с нещо друго, отвърни се от тях и търси други [които споменават Аллах].”

Моят баща ми предаде от Усман ибн Амр, от Дамура, че Хафс ибн Умер е казал: „Люкман поставил една торба със синап до себе си и започнал да съветва своя син, давайки му на всеки съвет по едно синапено зърно, докато синапът свършил. После казал: „О, синко мой, дадох ти съвет, който, ако бете даден на планина, тя би се разцепила.” След това синът му бил сякаш поразен.”

Ибн Аббас (радийеллаху анхума) предава, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Грижете се за чернокожите, защото трима от тях са най-добрите от жителите на Дженнета: Люкман Мъдрия, ен-Неджаши [Негусът] и Билял Муеззина.” (Този хадис е странен и отхвърлен.)

Имам Ахмед в книгата си „Зухд” е посочил биографията на Люкман и много други ценни неща. Той е казал: „Беше ми предадено от Векиа, от Суфян, от мъж [чието име не е известно], че Муджахид е казал: „Словата на Аллах: **„И дадохме на Люкман мъдростта”** означават мъдрост и религиозно знание, но не и пророчество.” Същото е предадено и от Вехб ибн Мунеббих.

Векиа предава от Суфян, от Еш’ас, от Икриме, че Ибн Аббас е казал: „Люкман е бил абисински роб.”

Есвед предава от Хаммад, от Али ибн Язид, че Саид ибн ел-Мусеййиб е казал: „Люкман е бил шивач.”

Сейяд предава от Джафер, че Малик ибн Динар е казал: „Люкман казал на сина си: „О, синко мой, вземи подчинението към Аллах за търговия и ще получиш печалба без да имаш никаква стока.”

Язид предава от Ебу ел-Ешхеб, че Мухаммед ибн Васиа е казал: „Люкман казал на сина си: „О, синко мой, страхувай се от Аллах и не позволявай хората да забележат, че се боиш от Него, за да спечелиш тяхното уважение, а в същото време сърцето ти да е грешно.”

Язид ибн Херун и Векиа предават от Ебу ел-Ешхеб, че Халид ер-Раб'и е казал: „Люкман е бил абисински роб, който работил като дърводелец. Един ден господарят му му наредил да заколи коза и да му отнесе двете най-хубави и вкусни части от нея. Люкман направил това и му отнесъл езика и сърцето. Господарят му го попитал: „Не откри ли нещо по-хубаво от това?” Люкман казал: „Не.” След известно време господарят му му наредил да заколи коза и да изхвърли двете най-лоши части от нея. Люкман заколил козата и изхвърлил езика и сърцето ѝ. Господарят му възкликнал и рекъл: „Наредих ти да ми донесеш най-вкусните части от нея и ти ми донесе езика и сърцето. После ти наредих да изхвърлиш най-лошите части от нея и ти изхвърли пак езика и сърцето. Как е възможно това?” Люкман казал: „Нищо не може да бъде по-хубаво от тях двете, ако те са добри, и нищо не може да бъде по-зло от тях, ако те са лоши.”

Давуд ибн Рашид предава от Ибн ел-Мубарак, от Муамир, че Ебу Усман - мъж от Басра - е казал: „Люкман казал на сина си: „О, синко мой, не пожелавай да се сприятеляваш с невеж, защото може да си помисли, че одобряваш неговото невежество. И не приемай лесно гнева на мъдрец, защото той може да се пази от теб.”

Давуд ибн Усейд предава от Исмаил ибн Айяш, от Дамдам ибн Зер'а, от Шурайх ибн Убейд ел-Хадрами, че Абдуллах ибн Зейд е казал: „Люкман казал: „Ръката на Аллах е върху устите на мъдрите - никой от тях не говори освен онова, което Аллах им е възложил.”

Абдурраззак предава, че е чул Ибн Джурайдж да казва: „Маскирах главата си през нощта и Умер ми каза: „Не си ли чул, че Люкман е казал: „Маскирането през деня е унижение, а през нощта - пренебрежение. Така че защо се маскираш през нощта?” Казах: „Люкман не е бил задлъжнял.”

Хасан ел-Джунейд ми предаде, че Суфян е казал: „Люкман казал на сина си: „О, синко мой, никога не съм съжалявал, заради мълчание. Ако думите са сребро, то мълчанието е злато.”

Абдуссамед и Векиа предават от Ебу ел-Ешхеб, от Катаде, че Люкман казал на сина си: „О, синко мой, страни от злото и то ще страни от теб, защото злото не поражда друго освен зло.”

Имам Ахмед предава от Абдуррахман ибн Мехди, от Нафи, от Ибн Умер, от Ибн Ебу Мелике, че Убейд ибн Умейр е казал: „Люкман казал на сина си, когато го съветвал: „О, синко мой, подбирай внимателно събиранията [на хора]! Ако намериш събиране, в което се споменава Аллах, седни с тях. Така, ако си знаещ, ще извлечеш полза от знанието си; ако си невеж, те ще те научат; и ако Аллах пожелае да им направи добро, ти ще бъдеш заедно с тях. О, синко мой, не сядай на събиране, в което Аллах не се споменава! Защото ако си знаещ, няма да извлечеш полза от знанието си; ако си невеж, те ще добавят още към невежеството ти; и ако Аллах пожелае да ги засегне с вреда, ти ще бъдеш засегнат заедно с тях. О, синко мой, не се радвай, когато видиш силен мъж да пролива кръвта на вярващите, защото при Аллах за него има убиец, който никога не умира.”

Ебу Муавийе предава от Хишам ибн Урве, че баща му е казал: В „Мъдростта” пише: „О, синко мой, нека речта ти да е добра и лицето ти да е усмихнато. Така ще бъдеш по-обичан от хората, отколкото онези, които им дават подаръци.” И той е казал: „В „Мъдростта”, или в Тората, пише: „Добротата е главата на мъдростта.” И той е казал: „В Тората пише: „Ако бъдеш милостив, и към теб ще бъдат милостиви.” И той е казал: „В „Мъдростта” пише: „Ще получиш това, което дадеш.” И той е казал: „В „Мъдростта” пише: „Обичай своя приятел и приятеля на баща си.”

Абдурраззак предава от Муамир, от Ейюб, че Ебу Кулябе е казал: „Люкман бил попитан: „Кой е най-търпеливият сред хората?” Казал: „Онзи, който не причинява вреда след като е търпял.” Попитали го: „Кой е най-знаещият сред хората?” Казал: „Онзи, който добавя към собственото си знание чрез знанието на другите.” Попитали го: „Кой е

най-добрият сред хората?” Казал: „Богатият.” Попитали: „Богатият, който притежава богатство ли?” Казал: „Не. Това е онзи, чието добро, ако бъде потърсено, бива намирано. И това е онзи, който не иска нищо от другите.”

Суфян ибн Уйейне предава: „Люкман бил попитан: „Кой е най-лошият сред хората?” Той казал: „Онзи, който не се срамува, ако го открият да извършва грях.”

Ебу ес-Самед предава, че Малик ибн Динар е казал: „Открих в „Мъдростта” следното: „Аллах разпилява костите на онези, които говорят, за да угодят на желанията на хората.” И: „Няма добро за теб, ако научиш нещо ново, докато не започнеш за прилагаш онова, което си научил по-рано. Това е подобно на човек, който е събрал купчина изсъхнали дърва, след което се е опитал да ги пренесе, но не е могъл. Въпреки това после събрал втора купчина.”

Абдуллах ибн Ахмед предава от ел-Хакем ибн Ебу Зухейр, от ел-Ферадж ибн Фудале, че Ебу Саид е казал: „Люкман казал на сина си: „О, синко мой, нека само богобоязливите да ядат от храната ти и се допитвай до учените относно делата си.” Това е всичко, което имам Ахмед е споменал от мъдростта на Люкман. Ние добавихме някои неща, които той не е предал, и имам Ахмед е споменал неща, които ние не сме. И Аллах знае най-добре!

Ибн Ебу Хатим предава от баща си, от ел-Аббас ибн ел-Велид, от Зейд ибн Яхя ибн Убейд ел-Хуза’и, от Саид ибн Бешир, че Катаде е казал: „Аллах дал възможност на Люкман да избере между пророчеството и мъдростта и той избрал мъдростта пред пророчеството. След това Джибрил дошъл при него, докато той спял, и изсипал мъдростта над него. И той осъмнал, говорейки.”

Саид е чул Катаде да казва: „Люкман бил попитан: „Защо си предпочел мъдростта пред пророчеството, когато си можел да избираш между тях?” Казал: „Ако Аллах ми беше възложил пророчеството, щях да го приема и щях да се стремя да спечеля

Неговото задоволство, но Той ми позволи да избира. Страхувах се, че ще бъда твърде слаб за пророчеството, затова избрах мъдростта.”

Много от нашите предшественици като Муджахид, Саид ибн ел-Мусеййиб и Ибн Аббас са били на мнение, че словата на Аллах: „**И дадохме на Люкман мъдростта**” означават благоразумие и религиозно знание. Той не е бил пророк и не е получавал откровение от Аллах. И Аллах знае най-добре!

Разказът за хората, изкопали ямата

Аллах Теаля е казал: „Кълна се в небето със съзвездията и в обещания Ден, и в свидетел, и в освидетелстван! Проклети да бъдат хората, изкопали ямата за огъня, пълен с гориво! Когато седяха около нея и на [всичко] онова, което вършеха с вярващите, бяха свидетели. И ги възненавидиха само защото вярваха в Аллах, Всемогъщия, Всеславния, Комуто принадлежи владението на небесата и на земята. Аллах на всяко нещо е свидетел. За онези, които изгаряха вярващите мъже и жени, а после не се разкаяха, за тях е мъчението на Ада и за тях е мъчението на кладата.” (ел-Бурудж, 85: 1-10)

Мухаммед ибн Исхак твърди, че те са живели след идването на Месията Иса (aleyхисселям), но други учени не са съгласни с него и казват, че те са живели преди него. Много учени споменават също, че тази случка се е повторила повече от веднъж. Има хадис, разказващ историята на споменатите в Корана. Имам Ахмед предава от Хаммад ибн Селеме, от Сабит, от Абдуррахман ибн Ебу Лейля, от Сухейб, че Пратеника на Аллах (саллеллаху алейхи веселлем) е казал: „Живял е цар преди вас, който имал придворен магьосник. Когато магьосникът остарял, той казал на царя: „Вече остарях. Изпрати някое момче при мен, за да го науча на магия.” Царят му изпратил едно младо момче, за да бъде научено. На път към магьосника, момчето срещнало един монах. То слушало речта на монаха и било впечатлено от нея. Станало му навик да минава през монаха и да прекарва време с него, слушайки учението му, а при магьосника отивало след това. Магьосникът го биел заради закъсненията. Момчето се оплакало за това на монаха и той му казал: „Когато се страхуваш от магьосника, кажи, че семейството ти те е задържало. А когато се страхуваш от семейството си, кажи, че магьосникът те е задържал.” Веднъж един огромен звяр препречил пътя на хората и момчето рекло: „Днес ще разбера дали делото на магьосника е по-любимо на Аллах или делото на монаха!” То взело един камък и казало: „О, Аллах, ако делото на монаха е по-любимо на Теб от делото на магьосника, убий това животно!” То

хвърлило камъка и убило звяра, а хората започнали да преминават свободно. Момчето отишло при монаха и му разказало случилото се. Тогава монахът рекъл: „О, синко, ти си по-добър от мен. Ти си достигнал до такава степен, че аз усещам, че съвсем скоро ще бъдеш подложен на изпитание, и в случай, че това стане, не ме издавай!” Момчето започнало да лекува слепите и прокажените. Всъщност започнало да лекува хората от всички болести с позволението на Аллах. Един придворен на царя, който бил ослепял, чул за момчето, отишъл при него с много подаръци и му рекъл: „Ако ме излекуваш, всички тези неща ще бъдат твои!” Момчето рекло: „Аз не лекувам никого. Аллах е Този, Който лекува, и ако повярваш в Него, аз ще помоля Аллах да те излекува.” Той повярвал и Аллах го излекувал. После отишъл при царя и седнал до него, както сядал и преди. Царят го попитал: „Кой ти върна зрението?” Придворният казал: „Моят Господар!” Царят попитал: „Аз ли?” Казал: „Моят Господар и твоят Господар е Аллах!” Тогава царят започнал да го измъчва, докато придворният не издал момчето. То било извикано и царят му рекъл: „О, момче, бе ми предадено, че ти толкова си се усъвършенствал в магията, че лекуваш слепите, прокажените и еди-какви си неща.” Момчето рекло: „Аз не лекувам никого. Аллах е Този, Който лекува.” Царят попитал: „Аз ли?” Казало: „Не.” Царят попитал: „Нима имаш друг господар освен мен?” Момчето казало: „Моят Господар и твоят Господар е Аллах!” Тогава царят започнал да го измъчва, докато момчето не издало монаха. Той бил извикан и му казали: „Отречи се от религията си!” Той обаче отказал да го направи. Тогава царят наредил да донесат трион, поставили го на средата на главата му и я разрязали, докато едната част от нея не паднала. После придворният на царя бил доведен и му казали: „Отречи се от религията си!” И той отказал да го направи, поставили триона на средата на главата му и я разрязали, докато едната част от нея не паднала. После момчето било доведено и му казали: „Отречи се от религията си!” То отказало и било предадено на група от придворните. Царят наредил: „Отведете го на еди-коя си планина и когато стигнете върха ѝ, поискайте от него да се отрече от религията си и ако откаже, го хвърлете!” И когато се изкачили в планината, момчето рекло: „О, Аллах, закрилай ме от тях както пожелаеш!” Тогава планината започнала да се тресе и всички

паднали, а само момчето се върнало при царя. Царят го попитал: „Какво се случи със сподвижниците ти?“ Момчето казало: „Аллах ме спаси от тях!“ Тогава царят отново го предал на група от своите придворни и им рекъл: „Вземете го и го качете на лодка. Когато навлезете навътре в морето, поискайте от него да се отрече от религията си и ако откаже, го хвърлете!“ И когато навлезли в морето, момчето рекло: „О, Аллах, закриляй ме от тях както пожелаеш!“ Тогава лодката се обърнала и те се издави, а момчето се върнало при царя. Царят го попитал: „Какво се случи със сподвижниците ти?“ Момчето казало: „Аллах ме спаси от тях!“ После то рекло на царя: „Няма да ме убиеш, докато не направиш това, което ти кажа.“ И той попитал: „Какво е то?“ Момчето рекло: „Събери хората на едно място и ме завържи за ствола на дърво. После вземи стрела от колчана и кажи: „С името на Аллах, Господаря на момчето!“ След това изстреляй стрелата и, ако сториш това, тогава ще успееш да ме убиеш.“ Царят сторил това, поставил стрелата в лъка и казал: „В името на Аллах, Господаря на момчето!“ И той изстрелял стрелата и улучил слепоочието на момчето. То поставило дланта си на слепоочието, което стрелата улучила, и после умряло. Тогава хората рекли: „Повярвахме в Господаря на момчето! Повярвахме в Господаря на момчето!“ И било казано на царя: „Не виждаш ли, че Аллах стори онова, което ти се опитваше да предотвратиш? Всички хора повярваха!“ Тогава царят заповядал да бъдат изкопани ями и в тях да бъде запален огън, след което казал: „Който откаже да се отрече от своята религия, ще бъде хвърлен в огъня или ще му се каже да скочи в него.“ И били призовани [да се отрекат от религията си], но те скочили в огъня, докато не дошъл ред на една жена с бебе, която се разколебала дали да скочи. Тогава бебето проговорило: „О, майко, потърпи! Ти си върху истината!“ (Хадис, предаден от имам Ахмед, Муслим, ен-Несаи и ет-Тирмизи)

Някои учени твърдят, че случката с ямата се е повторила повече от веднъж. Ибн Ебу Хатим предава от своя баща, от Ебу ел-Яман, от Сафван, че Абдуррахман ибн Джубейр е казал: „Случката с ямата е станала в Йемен по времето на Тубба. И се е случила също в Константинопол по времето на Константин, който запалил огън и

хвърлил в него християните, които се придържали към религията на Месията Иса (aleyхисселям) и единобожието. И се е случила също в Ирак, в землището на Вавилон, по времето на Бихтинаср, който издигнал идол и заповядал на хората да се поклонят пред него. Даниял, Изрия и Мешаил отказали. Тогава бил запален голям огън и ги хвърлили в него. Но Аллах ги спасил от огъня и направил така, че деветимата мъже, които прегрешили над тях, да паднат в огъня, който те самите запалили.”

По отношение на словата на Аллах: **„Проклети да бъдат хората, изкопали ямата!“**, ес-Седи е казал: „Имало е три ями: една в еш-Шам, друга в Ирак, и трета в Йемен.“ (Предадено от Ибн Ебу Хатим)

Разказът за вероотстъпника Берсиса

Аллах Теаля е казал: „...подобно на Сатаната, който казва на човека: **“Отхвърли вярата!”** А щом стане неверник, казва: **“Непричастен съм към теб. Страхувам се от Аллах, Господаря на световите.”** Последствието и за двамата е, че ще пребъдат в Огъня, там ще пребивават вечно. Такова е възмездието за угнетителите.” (ел-Хашр, 59: 16-17)

Ибн Джерир предава, че Абдуллах ибн Месуд е казал относно тези айети: „Имало е някога една жена, която пасяла овце и кози. Имала четирима братя. Тя [поради някаква причина] прекарвала нощите си в монашеска килия. Монахът извършил прелюбодеяние с нея и тя забременяла. Тогава Шейтана дошъл при него и му казал: „Убий жената и я погребеш, защото ти си почтен и уважаван човек [т.е. не рискувай името си заради тази жена]!” Монахът я убил и я погребал. После Шейтана посетил нейните четирима братя в съня им и им казал, че монахът е прелюбодействал със сестра им и, тъй като тя забременяла, той я убил и я погребал на едн-кое си място. На сутринта един от тях рекъл: „Кълна се в Аллах! Снощи сънувах нещо и не знам дали да го споделя с вас или да го запазя за себе си.” Те рекли: „Сподели го с нас.” Той сторил това и тогава един от тях казал: „Кълна се в Аллах! Аз видях същото!” Другите двама братя казали същото. Съгласили се, че трябва да има нещо истинно в този сън. Те отишли при своя цар и помолили за помощ срещу монаха. И монахът бил арестуван и отведен. По пътя Шейтана дошъл при него и му нашепнал: „Аз те докарах до това [положение] и никой не може да те спаси освен мен. Поклони ми се в седжде само веднъж, а в замяна ще те спася от това.” И монахът се поклонил в седжде на Шейтана. Но когато отишли при царя, Шейтана се отдръпнал от монаха и той бил убит.”

Същият разказ, но с други думи, се предава и от Водача на вярващите Али ибн Ебу Талиб (радийеллаху анх). Ибн Джерир предава от Халляд ибн Еслем, от ен-Надр ибн Шемил, от Шуабе, от Ебу Исхак, че Абдуллах ибн Нехик е чул Али да казва: „Един монах служил на

Аллах шестдесет години. Шейтана полагал усилия, за да го съблазни, но не успявал. Той отишъл при една жена и я обсебил. Жената имала братя, на които Шейтана нашепнал да отидат при онзи монах, за да я излекува. И отишли при него и монахът я излекувал. После останала известно време при него. Един ден той бил привлечен от нея и извършил прелюбодеяние с нея. Тя забременяла и той я убил [за да прикрие греха си]. Когато нейните братя отишли при него, Шейтана казал на монаха: „Аз съм твой приятел. Не намерих начин да те заблудя, но накрая те докарах до тук. Така че ми се подчини и аз ще те спася от това. Поклони ми се в седжде и ще се спасиш!“ И когато монахът му се поклонил, Шейтана казал: **“Непричастен съм към теб. Страхувам се от Аллах, Господаря на световите.”** Това е тълкуванието на словата на Аллах: „...подобно на Сатаната, който казва на човека: **“Отхвърли вярата!”** А щом стане неверник, казва: **“Непричастен съм към теб. Страхувам се от Аллах, Господаря на световите.”** Последствието и за двамата е, че ще пребъдат в Огъня, там ще пребивават вечно. Такова е възмездието за угнетителите.”

Разказът за владетелите на слона

Аллах Теаля е казал: „Не видя ли [о, Мухаммед] как постъпи твоят Господар с владетелите на слона? Не превърна ли Той коварството им в заблуда? И изпрати срещу тях ята от птици, които ги замеряха с камъни от печена глина. И ги стори да приличат на проядени листа.” (ел-Фил, 105: 1-5)

Ет-Табери е казал, че първият човек, опитомил слонове, е бил Ифридун ибн Аскиян, убиецът на ед-Даххак. Той бил първият, който използвал седло за коне. А първият, опитомил и яздил коне, бил Тахримус, третият цар на земята. Казано е също, че Исмаил ибн Ибрахим (алеихимасселям) е бил първият, който е яздил коне. По-вероятно е той да е бил първият, който е яздил коне сред арабите. И Аллах знае най-добре!

Казано е, че въпреки че слонът е толкова голям, той се страхува от котки. Затова някои военачалници по време на битката си срещу индийците, донесли няколко котки на бойното поле и така слоновете избягали.

Ибн Исхак е казал: „Управителят, или вицецарят, Ебрахе ел-Ешрам построил огромна и много висока църква и написал на царя на Абисиния, ен-Неджаши [Негуса]: „Аз ти построих невиджана досега църква и възнамерявам да отклоня поклонението от Мека към Абисиния.”

Ес-Сухейли е казал: „Ебрахе ел-Ешрам подчинил йеменците за построяването на тази църква и ги подложил на различни унижения. Той отсичал ръката на онзи, който закъснявал за работа, преди още слънцето да е изгряло. Иззел много ценни неща от двореца на Билкис, за да ги добави към църквата. Той иззел мрамор, скъпоценни камъни и други ценности. Издигнал златни и сребърни кръстове, построил амвони от абанос и слонова кост и увеличил височината на църквата и разширил нейната ширина. След това, когато Ебрахе бил убит, всеки

който се опитал да вземе нещо от сградата ѝ или от нейната украса, джиновете не се поколебавали да му навредят. Защото тя била построена върху погребение на два идола - на Куайб и на неговата съпруга - чиято височина била около шестдесет лакътя. Така йеменците я оставили непокътната до времето на ес-Сеффах, първия аббасидски халиф. Той изпратил група набожни и непоколебими учени, които я срутили напълно и така тя е разрушена и до днес."

Ибн Исхак е казал: „Когато арабите чули за писмото на Ебрахе, изпратено до ен-Неджаши [Негуса], мъж от [племето] Кинане се ядосал. Той тръгнал, докато не стигнал до църквата, където уринирал върху стените ѝ. Никой не го забелязвал и той се върнал вкъщи благополучно. Но вестта за това дело достигнала Ебрахе, който попитал за извършителя. Казали му: „Това го извърши един от онези араби, които извършват поклонение при ел-Кяабе в Мека, защото чул за намерението ти да отклониш поклонението от техния Свещен Дом към твоята църква. Той се ядосал и дошъл да уринира в нея и така да я обяви за неподходяща [за поклонението].“ При това Ебрахе много се разгневил и се заклел, че ще разруши ел-Кяабе. Наредил на абисинците [който били християни] да се подготвят за война. Той оглавил голям поход срещу Мека и имало слон, или слонове, в кервана му. Арабите чули за това и се уплашили, но решили да се бият с него, когато вестта, че той възнамерявал да разруши Свещения Дом, била потвърдена. Мъж от благородниците на Йемен на име Зу Нефр тръгнал срещу него със своето племе и с онези, които се отзовали на призива му да се бият срещу Ебрахе. Двете страни се срещнали и Зу Нефр и последователите му били победени, а самият той бил взет за военнопленник. Бил изправен пред Ебрахе, който щял да го убие, но Зу Нефр казал: „О, царю, не ме убивай! Може да ти послужи за нещо!“ Ебрахе не го убил, но го вързал и го оставил под стража. После Ебрахе продължил с намерението, заради което бил тръгнал. Той пристигнал в земята Хасам, където се сблъскал с Нуфейл ибн Хабиб ел-Хасами, който водел своите две племена Шехран и Нахис заедно с другите си последователи от арабите. Нуфейл бил победен и взет за военнопленник. Бил изправен пред Ебрахе, който възнамерявал да го убие, но Нуфейл казал: „О, царю, не ме убивай! Аз мога да те вода до

мястото, което желаеш. Ето ти моята клетва за вярност!” Ебрахе го освободил и го взел за водач. Когато минали през Таиф, при него дошли Месуд ибн Мутаб ибн Малик ибн Каб ибн Амр ибн Сад ибн Авф ибн Сакиф заедно със своите последователи и рекли: „О, царю, ние сме твои роби, слушаеме и се подчиняваме, няма враждебност между теб и нас, и нашият Дом [ел-Лят] не е това, което искаш - ти искаш само Дома в Мека. Затова ние ще изпратим някой с теб, който да те отведе до него.”

Ибн Исхак е казал: „Ел-Лят е бил свещен дом в Таиф така, както е била ел-Кяабе за другите араби. Те изпратили мъж на име Ебу Ругал да покаже на Ебрахе пътя към Мека. Вървели, докато не пристигнали на място, наречено ел-Мегмес, където Ебу Ругал умрял. Той бил погребан там и после арабите замеряли с камъни гроба му.”

Аз споменах в историята за самудяните, че Ебу Ругал е бил от хората на Ебрахе, че се е скрил в Свещения Дом [ел-Кяабе] и че когато излязъл, един камък го ударил и той умрял. За да свържа това с преданието на Ибн Исхак, аз казвам: споменатият Ебу Ругал е имал същото име като своя предшественик, чийто гроб арабите замеряли с камъни. Освен това, хората замеряли с камъни гроба му така, както замеряли и гроба на първия.

Ибн Исхак е казал: „Когато Ебрахе пристигнал в ел-Мегмес, той изпратил мъж на име ел-Есвед ибн Максуд с конница. Ел-Есвед иззел част от собствеността на арабите, която включвала и двеста камили, които принадлежали на Абдулмутталиб, който тогава бил най-главният човек от благородниците. При това [племената] Курайш, Кинане и Хузейл решили да се борят срещу Ебрахе, но разбрали, че не могат да си позволят това и така изоставили тази идея. След това Ебрахе изпратил Ханата ел-Химяри в Мека, нареждайки му да разпита за ръководителя на хората и да му каже: „Аз не съм дошъл да се бия против вас. Дойдох само да разруша Свещения Дом. Ако не заставате на пътя ни, ние няма да навредим на никого от вас.” Ебрахе заръчал на своя партеник: „Ако той не изяви желание да се бие, доведи го при мен!” Когато Ханата влязъл в Мека, разпитал за нейния ръководител. Казали му, че това бил Абдулмутталиб ибн Хашим. Той го видял и му

предал съобщението. Абдулмутталиб казал: „Кълна се в Аллах! Ние не възнамеряваме да се бием. Не можем да си го позволим. Това е Свещеният Дом на Аллах и на Неговия приятел Ибрахим (алеихисселям). Само Той може да го защити, ако пожелае.“ Ханата казал: „Ела с мен, за да се срещнеш с Ебрахе. Той ми нареди да те отведе.“ Абдулмутталиб тръгнал с него, придружаван от някои от своите синове, докато стигнали до лагера. Той запитал за Зу Нефр, който бил негов приятел. Влязъл при него в неговия затвор и казал: „О, Зу Нефр, не можеш ли да направиш нещо за нас в това наше тежко положение?“ Зу Нефр казал: „Какво може да направи един затворник, който чака смъртта да дойде или сутринта, или вечерта? Всичко, което мога да направя, е да те изпратя при мъжа, грижещ се за слона. Казва се Анис и е мой приятел. Той може да те представи, да каже добра дума за теб, да се застъпи за теб пред Ебрахе и да поиска разрешение да се срещнеш с него.“ Абдулмутталиб казал: „Това ми е достатъчно!“ Зу Нефр изпратил до Анис думите: „Абдулмутталиб е ръководителят на курайшитите, той е великодушен и към хора, и към животни, а царят е иззел двеста негови камили. Искай разрешение за него да се срещне с Ебрахе и направи за него каквото смяташ за полезно.“ Анис се съгласил, отишъл при Ебрахе и рекъл: „О, царю, ръководителят на Курайш е тук и иска да се яви пред теб, така че дай му разрешение, моля те!“ Ебрахе дал съгласието си. Абдулмутталиб бил много красив и внушителен и когато Ебрахе го видял, той показал голямо уважение и бил силно впечатлен. Затова той отказал да го сложат да седне подолу от него, но и не харесвал абисинците да го видят как му позволява да седне на неговия трон. Така че той слязъл от трона си и седнал до него на скъпия килим. После казал на преводача си: „Попитай го какво иска!“ Ебрахе бил изненадан да чуе от Абдулмутталиб, че всичко, което иска, е да получи обезщетение за своите двеста камили и не поискал от него да остави ел-Кяабе. Когато Ебрахе изразил учудване, Абдулмутталиб казал: „Аз съм собственикът на камилите, а ел-Кяабе има свой собственик, който да я защитава.“ Ебрахе рекъл: „Никой не може да я защити от мен!“ Накрая Ебрахе му върнал камилите обратно.“

Ибн Исхак е казал: „Казано е, че когато Абдулмутталиб влязъл при Ебрахе, той бил придружаван от Ямур ибн Нефа'а ибн Адий ибн ед-Дайл ибн Бекр ибн Абдменат ибн Кинане, ръководителя на племето Бену Бекр, и от Хувейлид ибн Ваиле, ръководителя на племето Хузейл, който предложил на Ебрахе една трета от имотите на областта Тихама, при условие, че той си тръгне и остави ел-Кяабе. Но Ебрахе отказал тяхното предложение.“ Ибн Исхак е добавил: „Не съм сигурен за достоверността на това.“

Когато Абдулмутталиб се върнал, той казал на курайшитите какво се случило между него и Ебрахе и им наредил да напуснат Мека и да се преместят в планините. След това, придружаван от няколко мъже, той стоял, държейки халката на вратата на ел-Кяабе, и зовял Аллах и търсил Неговата помощ срещу Ебрахе и войската му.

Ибн Исхак е казал: „След това Абдулмутталиб оставил халката на вратата и отишъл със своите сподвижници в планините, търсейки убежище и очаквайки онова, което щяло да се случи. На сутринта Ебрахе имал готовност да влезе Мека и приготвил слона и войската си. Името на слона било Махмуд. Когато той се отправил към Мека, Нуфейл ибн Хабиб се приближил до него и прошепнал в ухото му: „Падни на колене, Махмуд, и се върни у дома в безопасност! Ти си в Свещения Град на Аллах.“ Той пуснал ухото му и слонът коленичил.“

Ес-Сухейли е казал: „Това означава, че слонът се снишил до земята, защото слоновете не коленичат.“ Казано е, че някои слонове могат да коленичат подобно на камили. И Аллах знае най-добре!

Нуфейл ибн Хабиб се изкачил в планината, докато не останал далеч и в безопасност. Абисинците започнали да бият слона, за да се изправи на крака, но той отказвал. Удряли го по главата с оръжия, но той пак отказвал. Опитали всичко възможно да го принудят да се изправи на крака, но не могли. Обърнали лицето му назад към Йемен и тогава той се изправил и побягнал натам. Обърнали го към еш-Шам, а после и на изток, и той се изправил на крака и побягнал натам. Но когато отново го обърнали към Мека, той отказал. След това Аллах изпратил срещу тях птици, подобни на ястреби, откъм морския бряг. Всяка птица

носела по три камъка: един в човката си и два в двата си крака. Камъните били като нахут и леща и всеки абисинец, който бил ударен от камък, бил убит. Но птиците не уцелили всички тях. Останалите побягнали, търсейки пътя, по който били дошли, и питали за Нуфейл ибн Хабиб да ги отведе обратно в Йемен.

Ибн Исхак е казал: „Абисинците побягнали, докато смъртта ги преследвала по всеки път, и Ебрахе също бил ударен от камък. Те го носели и тялото му се разпаднало на части, докато достигнали Сана. След кратко време гърдите му се пръснали и той умрял.”

Ибн Исхак е казал: „Якуб ибн Утбе ми предаде, че през онази година за първи път на Арабския полуостров се появили дребната и едрата шарка и горчивите храсти като горчивата любеница и гробищника.”

Ибн Исхак е казал: „Когато Аллах изпратил Своя Пророк (саллеллаху алейхи веселлем), Той напомнил на курайшитите за Своята благодат и помощ към тях, разбивайки абисинците: **„Не видя ли [о, Мухаммед] как постъпи твоят Господар с владетелите на слона? Не превърна ли Той коварството им в заблуда? И изпрати срещу тях ята от птици [ебабил], които ги замеряха с камъни от печена глина [сиджджил]. И ги стори да приличат на проядени листа [асф].”**

Ибн Хишам е казал: „Думата „ебабил” означава „ята”, въпреки че арабите никога не я използвали преди низпославането на Корана. Що се отнася до думата „сиджджил”, Юнус ен-Нехви и Ебу Убейде ми казаха, че се използвала от арабите със смисъл „твърд, силен”. Някои тълкуватели твърдят, че тази дума първоначално е била две думи на персийски: „синдж” и „лил”, но арабите я направили една дума. „Синдж” означава „камък”, а „лил” – „глина”, а твърдите камъни се състоят от тези два материала - камък и глина. Той е добавил: „Асф” означава „листа”.“ Ел-Кеса’и е казал: „Чух някои граматичи да казват: „Единственото число на „ебабил” е „ебил”.“ Много от ранните ни учени са казали: „Ебабил” са ята от птици, събиращи се група след група отгук и оттам.”

Абдуллах ибн Аббас (радийеллаху анхума) предава: „Техните човки били като на останалите птици, а краката им били като на кучетата.“ В допълнение Икриме е казал: „Главите им били като на лъвовете. Те дошли откъм морския бряг и цветът им бил зелен.“ Убейд ибн Умейр е казал: „Те били черни морски птици и носели камъни в човките и краката си.“ Абдуллах ибн Аббас (радийеллаху анхума) е казал също: „Те приличали на феникси и най-малкият камък, който хвърлили, бил колкото човешка глава, а други камъни били колкото камила.“ На същото мнение е бил и Ибн Исхак. Някои тълкуватели са казали, че камъните били много малки. И Аллах знае най-добре!

Ибн Ебу Хатим предава от Ебу Зер'а, от Мухаммед ибн Абдуллах ибн Ебу Шейбе, от Муавийе, от ел-Амеш, от Ебу Суфян, че Убейд ибн Умейр е казал: „Когато Аллах Теаля пожелал да унищожи владетелите на слона, Той изпратил срещу тях ята от птици, идващи откъм морския бряг и наподобяващи ястреби. Всяка от тях носела по три камъка: един в човката си и два в двата си крака. Те летели, докато не застанали точно над войската. После изпищели и хвърлили камъните. Камъните разбивали всеки, който ударели – от главата до петите му. Освен това, Аллах изпратил силен вятър, който увеличил силата и скоростта на камъните и така по-голямата част от войската измряла.“

Ибн Исхак е казал, както беше посочено по-горе, че не всички били ударени от камъни. Някои от тях успели да се върнат в Йемен и да разкажат на своите хора какво се е случило на тях и на цялата войска. Самият Ебрахе бил ударен от камъните и бил пренесен до Йемен, където умрял. Аллах да го проклина!

Ибн Исхак предава от Абдуллах ибн Ебу Бекр, от Семура, че Аише (радийеллаху анха) е казала: „Виждала съм ездача на слона и грижещия се за него в Мека слепи, сакати и просеци от хората да ги нахранят.“ Беше споменато по-горе, че грижещият се за слона се е казал Анис, а ездачът е неизвестен. И Аллах знае най-добре!

В своето тълкувание ен-Неккаш е споменал, че наводнение отнесло труповете им и ги хвърлило в морето. В същата година на това голямо събитие се родил Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем).

Някои учени са казали, че то се е случило две години преди неговото раждане.

След това Ибн Исхак е цитирал поезията, която арабите измислили относно това велико събитие, в което Аллах направил победител Своя Свещен Дом, на който Той пожелал да дари чест, величие, пречистване и уважение, изпращайки Своя Пратеник Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем) и Своя Закон. Един от основните стълбове на този Закон е намазът, посоката по време на който щяла да стане почитаемата ел-Кяабе. Онова, което Аллах е сторил с владетелите на слона не е било заради самите курайшители. Защото християните, които били представени от абисинците, били по-близки до ел-Кяабе, отколкото езичниците от Курайш. Но победата била дадена на самия Свещен Дом в подготовката за идването на Пророка Мухаммед (саллеллаху алейхи веселлем).

Ибн Исхак и други са казали, че след смъртта на Ебрахе, абисинците били управлявани от неговия син Яксум, след това от другия му син Масрук ибн Ебрахе и той бил последният им цар.

Събитието със слона се случило в месец Мухаррам. След смъртта на Ебрахе и неговите двама синове, абисинското владичество над Йемен приключило, а църквата, построена от Ебрахе, запустяла. Никой не можел дори да я доближи, защото била построена върху погребението на два идола - на Куайб и на съпругата му. Двамата идола били направени от дърво, височината им била около шестдесет лакътя и те били обсебени от джинове. Затова никой не искал да се излага на опасност и да приближава църквата, да вземе нещо от сградата ѝ или от украсата ѝ, страхувайки се от злото на джиновете. Тя останала пуста до времето на първия аббасидски халиф ес-Сеффах, до когото достигнала вестта за скъпоценностите, които се намирили в църквата. Той изпратил своя управител ел-Аббас ибн ер-Раб'и в Йемен, за да унищожи църквата и да вземе всички ценности, които можел да открие там.

И накрая, нека вдигнем ръце и да отправим дуа към Аллах Теаля, казвайки: „О, Аллах, хвалата е за Теб! Ти Си Светлината на небесата и

на земята! И хвалата е за Теб! Ти Си Пазителят на небесата и на земята!
И Хвалата е за Теб! Ти Си Господарят на небесата и на земята и на
всичко в тях! Ти Си Истината и Твоето Обещание е истина, и Твоето
Слово е истина, и срещата с Теб е истина, и Дженнетът е истина, и
Огънят е истина, и пророците са истина, и Часът е истина! О, Аллах,
отдавам се на Теб и вярвам в Теб, и завися от Теб, и се покаявам пред
Теб, и заради Теб се боря, и от Твоя Закон се ръководя! Така че опрости
и миналите, и бъдещите ми грехове, и скритите, и явните! Само на Теб
служи и никой друг няма право да му се служи освен Теб!”